

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI
MIGRATIONSINSTITUTET
INSTITUTE OF MIGRATION

MATTI SIMPANEN

Tutkimuksia
Forskningsrapporter
Research Reports
No 4

TURUN LÄHTÖMUUTTOTUTKIMUS
Turusta vuonna 1984 muualle
Suomeen muuttaneet

TURKU, FINLAND 1985

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI-MIGRATIONSINSTITUTET-INSTITUTE OF MIGRATION

Tutkimuksia

Forskningsrapporter

Research Reports

No 4

Matti Simpanen

TURUN LÄHTÖMUUTTO TUTKIMUS

Turusta vuonna 1984 muualle Suomeen muuttaneet

TURKU 1985

ISSN 0780-8909
ISBN 951-9266-29-1

Turun kaupunki, painatuskeskus
Åbo stad, tryckericentral
Turku 1985

ESIPUHE

Maassamuutto on perinteisesti suuntautunut maaseudulta kaupunkiin ja kehitysalueilta Etelä-Suomen kehittyneille alueille, minkä seurauksena kaupunkien väkiluvut ovat kasvaneet. Viime vuosina muuttoliikkeeseen on tullut uusia piirteitä. Muutot ovat yhä enemmän alkaneet suuntautua kaupungista toiseen tai kaupungin lähiympäristöön. Tämä on lisännyt tutkimuspainetta kaupunkien lähtömuuton rakenteen ja syiden selvittämiseen.

Turun lähtömuutto on ollut jo vuodesta 1975 lähtien tulo-muuttoa suurempaa, mutta erityisesti viime vuosina muuttotappiot ovat selvästi kasvaneet. Tästä huolestuneena Turun kaupunki on käynnistänyt selvityksen kaupungin muuttoliikkeen motiiveista ja vaikutuksista. Nyt ilmestyvä tutkimus on keskeinen osa tästä kokonaisuudesta. Tutkimus käsittelee Turun lähtömuuttoa ja se on tehty Siirtolaisuusinstituutissa. Projektin johtajana ja valvojana on toiminut tohtori Olavi Koivukangas.

Turun lähtömuuttotutkimuksen nyt ilmestyessä haluan kiittää Turun kaupunkia projektimäärärahasta, ja erityisesti suunnittelupäällikkö Jouko K. Lehmustoa ja tilastotutkija Teppo Jokista, jotka ovat kaupungin edustajina valvoneet määrärahan käyttöä ja tutkimuksen suorittamista. Kiitän myös Siirtolaisuusinstituutin tutkimussihteerin Ismo Söderlingiä ja tutkija Jouni Korkiasaarta heidän antamastaan asiantuntija-avusta sekä koko tutkimuslaitoksen henkilökuntaa. Erityisesti haluan kiittää tutkimuksen tekijää valt.kand. Matti Simpasta, joka kireästä aikataulusta huolimatta on suorittanut työnsä kiitettävästi.

Tutkimuksella on suuri merkitys pohdittaessa niitä keinoja, joilla Turun muuttotappiota ja siitä kaupungille ai-

heutuvia ongelmia voidaan lieventää. Tutkimuksella on varmasti laajempaakin merkitystä tarkasteltaessa kaupunkien lähtömuuton ongelmia. Sitä voidaan pitää myös hyvänä pohjana Turun muuttoliikkeen jatkotutkimuksille. Nyt pitäisikin ryhtyä selvittämään kaupungin sisäisen muuton ja tulomuuton motiiveja ja rakennetta, jotta väestön muutto-
liikkeistä Turussa ja sen lähiympäristössä saataisiin kattava kokonaiskäsitys. Tämä antaisi nykyistä paremman perustan suunnittelulle ja päätöksenteolle kaupungin kehittämisen eri sektoreilla.

Turussa 16. päivänä syyskuuta 1985

Olavi Koivukangas
Siirtolaisuusinstituutin
johtaja

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
1. JOHDANTO	1
2. MUUTTOLIIKE- JA KAUPUNGISTUMISTEORIOISTA	2
2.1. Muuttoliikkeen teorioista ja malleista	2
2.2. Kaupungistumisteorioista	3
3. TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA SUORITTAMINEN	6
3.1. Tutkimusongelma	6
3.2. Tutkimusaineisto ja -menetelmät	7
3.3. Analyysimenetelmät	8
4. MUUTTOLIIKKEEN KEHITYS TURUN SEUDULLA	9
5. MUUTTAJIEN DEMOGRAFINEN RAKENNE	12
5.1. Ikä ja sukupuoli	12
5.2. Siviilisääty ja äidinkieli	13
5.3. Koulutus	15
6. VUONNA 1984 TURUSTA MUUTTANEET	16
6.1. Muuton motiivit ja muuttajatyypit	16
6.2. Muuttotapahtuma	20
6.2.1. Muuton valmistelu	20
6.2.2. Lapsuuden asuinalue ja muutot ennen Turusta muuttoa	27
6.2.3. Muuttoetäisyys ja tuloalue	30
6.3. Muuton seuraukset	32
6.3.1. Asuntoon ja asumiseen liittyvät tekijät muuton eri vaiheissa	33
6.3.2. Työhön ja työpaikkaan liittyvät tekijät muuton eri vaiheissa	42
6.3.3. Palveluihin liittyvät tekijät ja niissä koetut muutokset	54
6.3.4. Vapaa-ajantoiminnoissa tapahtuneet . muutokset	57
7. TIIVISTELMÄ	59
7.1. Tutkimuksen tausta ja käytännön toteutus	59
7.2. Turusta muuttaneiden muuttoprosessi	60
7.3. Muuton seuraukset	63
7.4. Muuttajatyypit	68
8. JOHTOPÄÄTÖKSET	75

Lähdeluettelo

Liitteet

1. JOHDANTO

Suomen suurimpien kaupunkien väestönkasvu on viime vuosina pysähtynyt ja kääntynyt jopa laskuun. Näin on ollut myös Turussa. Tähän on vaikuttanut erityisesti muuttotappio; Turusta lähtijöitä on ollut enemmän kuin sinne muuttavia. Lähtömuutto on ollut jo vuodesta 1975 alkaen suurempaa kuin tulomuutto. Viime vuosina muuttotappiot ovat edelleen kasvaneet: kun vuonna 1980 Turun muuttotappio oli vajaa 350 henkeä, niin vuonna 1984 tappiota oli jo yli 1 550 henkeä.

Lisääntynyt muuttotappio on askarruttanut Turun päättäjiä jo jonkin aikaa - merkitseehän väestön väheneminen mm. verotulojen menetystä. Kaupunki päättikin ryhtyä toimenpiteisiin Turun lähtömuuton motiivien ja rakenteen selvittämiseksi. Tammikuussa 1985 se teki tutkimussopimuksen Siirtolaisuusinstituutin kanssa. Tutkimus, joka koskee kaikkia vuonna 1984 Turusta muualle Suomeen muuttaneita henkilöitä, käynnistyi helmikuun alussa.

Tutkimusaineisto kerättiin postikyselynä. Kyselylomake lähetettiin 1 500:lle vähintään 16 vuotta täyttäneelle henkilölle; kuitenkin vain yhdelle henkilölle taloutta kohden. Henkilöt valittiin satunnaisesti Turun väestökirjarekisteristä.

Tutkimuksen alkuosassa tarkastellaan joitain yleisiä muuttoliike- ja kaupungistumisteorioita sekä tutkimuksen suorittamista. Tulososassa tarkastellaan muuttoliikkeen kehitystä Turun seudulla ja vertaillaan sitä koko Suomen maassamuuttoon. Postikyselyllä kerättyyn aineistoon perustuen selvitetään Turusta muuton motiivit ja rakenne, muuton valmistelu, muuttoprosessi sekä muuton seuraukset.

2. MUUTTOLIIKE- JA KAUPUNGISTUMISTEORIOISTA

2.1. Muuttoliikkeen teorioista ja malleista

Eri tieteenalat ovat tarkastelleet muuttoliikettä kukin hieman eri näkökulmista. Perinteiset talousteoreettiset ja talousmaantieteelliset muuttoliiketeoriat ovat selittäneet muuttoliikettä lähinnä matemaattis-luonnontieteellisin mallein. Esimerkkinä näistä mainittakoon mm. gravitaatiomalli -analogia, missä etäisyyttä pidetään tärkeänä muuton suuntaa ja määrää säätelevänä tekijänä (Hakamäki 1978, 13-14).

Yksilötason muuttoliikemalleista lienee tunnetuimpia ns. työntö-veto -ajatteluun perustuva malli, jonka kehittäjänä on ollut E. Lee (1966). Mallissa muuttoliikkeeseen vaikuttavat tekijät jaetaan neljään ryhmään:

1. lähtöalueella vaikuttavat tekijät
2. tuloalueella vaikuttavat tekijät
3. väliintulevat esteet (mm. välimatka, saadun informaation määrä ja laatu, muuttokustannukset)
4. yksilölliset tekijät (arvot, asenteet, henkilökohtaiset kontaktit, älykkyys, yms. tekijät)

Muuttopäätös perustuu lähtö- ja tuloalueella vaikuttavien tekijöiden "summaukseen", kuitenkin niin, että eri tekijöiden painotus vaihtelee yksilöittäin. Lisäksi päätökseen vaikuttavat väliintulevat esteet (Lee 1966, 47-54; ks. myös esim. Korkiasaari et al. 1981, 14-15).

Työntö-veto -malliin on usein liitetty myös tarveteoreettisia näkökohtia. Muutto nähdään tällöin yksilön reaktiona ympäristön taloudellisiin, sosiaalisiin ja demografisiin tekijöihin. Toisin sanoen yksilö pyrkii muutollaan poistamaan tarpeentyydytyksen vajaatilaa, jota hän ei usko voivansa tyydyttää nykyisellä asuinalueellaan. Muutto voi

olla myös pakoa sellaisesta tilanteesta, jonka yksilö kokee kestämättömäksi. (Bogue 1969, 752-754.)

2.2. Kaupungistumisteorioista

Kaupungistumisteoriat liittyvät olennaisesti myös muutoliikkeeseen. Palomäen kehittämän väestökonsentraatioiden kehitysteorian (1974) voidaan katsoa liittyvän kaupunkien viime aikoina voimistuneeseen lähtömuuttoon. Teoria on saanut piirteitä Gibbsin (1963) väestökonsentraatioiden kehitysteoriasta ja Predin (1973) kaupungin kumulatiivisen kasvun teoriasta.

Palomäki jakaa väestökonsentraation viiteen vaiheeseen:

1. vaihe: Vanhoille kauppapaikoille alkaa muodostua kaupunkeja. Väestönkasvu on silti suurinta maaseudulla.
2. vaihe: Elintarviketuotanto tehostuu ja kaupunkien väkiluvut kasvavat maalaiskuntia nopeammin. Hyvä sijainti luo joillekin kaupungeille keskittymisetuja. Nämä kaupungit kasvavat muita nopeammin, tekniikka kehittyy. Maataloudesta vapautuu aktiiviväestöä, joka hakeutuu kaupunkiin, maassamuutto alkaa.
3. vaihe: Maaseudun väestö vähenee entisestään. Kaupunkien elinkeinot teknistyvät ja tehostuvat. Agglomeraatioedut nopeuttavat kaupunkien kasvua, suurkaupungit syntyvät.
4. vaihe: Maaseudulla ei ole enää potentiaalisia lähtijöitä. Maaseutukaupunkien väkiluvut alkavat vähentyä, suurkaupungit kasvavat yhä.
5. vaihe: Suurkaupunkien väestömäärän rajua kasvu aiheuttaa haittatekijöitä, väestönkasvu on saavuttanut huippunsa. Elinolosuhteet heikentävät ja keskusta-alueen haittatekijät (tungostuminen, saastuminen, korkeat asumiskustannukset) ovat suurempia kuin hyötytekijät. Väestö alkaa siirtyä kaupungin reuna-alueille ja naapurikuntiin. Suurkaupunkien väestö vähenee.

Nykyisin Suomen suurimpien kaupunkien väestömäärän vähene-
misen voitaisiin olettaa liittyvän Palomäen luokittelun
viidenteen vaiheeseen, jolloin edellä mainitut ns. kaupun-
kien negatiiviset säästötekijät - tungostuminen ja saastu-
minen - ovat suuremmat kuin kaupunkien hyötytekijät (Riihi-
nen 1973, 156-158). Lisäksi kaupunkien keskustan väkimäärän
väheneeseen vaikuttavat keskustan korkeat asumiskustannuk-
set. Asuinhuoneistojen määrä keskusta-alueella vähenee,
samalla kun liikehuoneistojen määrä kasvaa. Toisaalta kau-
punkia ympäröivien kuntien suhteellinen palvelutaso on
kohonnut riittävän korkealle, jolloin muut tarvenäkökohdat
tulevat esille (Rannikko 1980).

Asunnonvaihtoon ja paikallismuuton tarkasteluun soveltuu
hyvin myös Rossin vuonna 1955 kehittänyt life cycle -mal-
li. Siinä muuttoa tarkastellaan lähinnä asumistarpeista
lähtien. Perheiden asumistarpeet vaihtelevat riippuen per-
heiden asemasta elämänkaarella. Tätä elämävaihemallia
voidaan soveltaa myös kaukomuuttoon, ainakin maassamuut-
ton osalta. Tällöin siinä otetaan huomioon myös työhön
ja urakehitykseen vaikuttavat tekijät. Asunnon vaihto ei
sinänsä aina ole syynä muuttoon vaan pikemminkin seurausta
urakehityksestä ja resurssien kasvusta (Leslie ja Richard-
son; ks. Saari 1985). Asumistarpeiden ja urakehityksen
painotukset vaihtelevat riippuen perheiden elämäntilan-
teesta. Tällä ja jossain määrin myös sosiaalisella asemalla
on vaikutusta muuttoon (Shaw 1975, 106-116; Summa 1982,
31-35). Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa Shortin
(1978, 422) elämävaihemallia on täydennetty työhön ja
urakehitykseen liittyvillä tekijöillä.

Taulukko 1. Elämänkaarella tapahtuneet muutot suhteessa asumiseen ja urakehitykseen

elämänvaihe	ikävuodet	urakehitys	asuminen	muuton luonne
nuori aikuinen, itsenäistyminen	16-24	ensimmäinen opiskelu-, työpaikka	pieni, lähellä keskustaa sijaitseva vuokra-asunto	yleensä kaukokuuttoa, (osin lähimuettoa) työsyyt korostuvat
avioliiton solmiminen, ensimmäisen lapsen syntyminen	20-29	opiskelun loppuminen, uralla eteneminen	pieni vuokraperhe-asunto lähellä asuntovyöhykettä, asumistilantarve kasvaa	lähimuettoa, (asumistarpeet) kaukokuuttoa (urakehitys)
perheen kasvaminen, lapset kasvaneet	25-45	työpaikka vakiintunut	uusi (omistus)asunto esikaupunkialueella	lähimuettoa (asumistarpeet korostuvat työsyitä enemmän)
lasten aikuis-tuminen	40-60	urakehitys vakiintunut	pysyvä asunto viihtyisällä alueella	lähimuettoa (asumistarpeet keskeisiä, työn merkitys muutossa vähäinen)
ikääntyminen	55-	eläkkeelle siirtyminen	vanhenemisen vaikutus asumiseen: oma asunto/laitos/asuminen lasten luona, lähellä	lähimuettoa, joskus kaukokuuttoa (vapaa-aika, asuminen ja palvelut keskeisiä)

3. TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA SUORITTAMINEN

3.1. Tutkimusongelma

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää Turusta suuntautuneen lähtömuuton motiivit ja rakenne sekä tarkastella muuttoprosessia ja muuton seurauksia. Tutkimusmenetelmästä (ks. luku 3.2.) johtuen tarkastelukulma on lähinnä yksilötasolla. Perusjoukon muodostavat vuonna 1984 Turusta muualle Suomeen muuttaneet henkilöt. Tutkimusongelma on jaettu seuraavasti:

A. Tilastojen avulla selvitetään

1. muuttoliikkeen kehitystä Turun seudulla ja vertaillaan sitä koko Suomen muuttoliikkeeseen (maassamuuttoon). Lisäksi tarkastellaan muuttajien demografista rakennetta ja muuton alueellista suuntautumista.

B. Postikyselyllä kerätyn aineiston avulla selvitetään

2. Turusta vuonna 1984 suuntautuneen lähtömuuton motiivit ja muuton rakenne. Lisäksi muodostetaan erilaiset ns. muuttajatyypit, joiden avulla muodostetaan yksityiskohtaisempi kuva Turun lähtömuuton rakenteesta ja motiiveista.
3. muuton alueellinen suuntautuminen muuttajatyypeittäin.
4. muuttotapahtuma. Kuinka pitkään muuttoa on valmisteltu, oliko muuttajalla valittavanaan muita muuttokohteita kuin mihin muutti. Milloin teki muuttopäätöksensä. Muutot ennen Turusta muuttoa.
5. muuton seuraukset. Onko muutto lyhyellä tähtäyksellä vastannut ennakko-odotuksia. Tarkastellaan asuntoon ja asumiseen sekä työhön ja työpaikkaan liittyviä muutoksia. Lisäksi tarkastellaan palveluvarustuksessa ja vapaa-ajantoiminnoissa tapahtuneita muutoksia.

3.2. Tutkimusaineisto ja -menetelmät

Tutkimuksen perusjoukoksi valittiin vuonna 1984 Turusta muualle Suomeen muuttaneet vähintään 16 vuotta täyttäneet sellaiset henkilöt, jotka joutuvat tekemään henkilökohtaisesti oman muuttoilmoituksensa. Tutkimukseen poimittiin satunnaisotannalla Turun väestökirjarekisteristä 1 500 henkilöä siten, että taloutta kohden tuli vain yksi henkilö.

Otokseen valituille lähetettiin helmikuun viimeisellä viikolla 1985 kyselylomake (liite 1). Ensimmäinen karhukirje lähetettiin 7.3.1985. Toinen karhukirje, joka sisälsi uuden kyselylomakkeen, lähetettiin 19.3.1985. Netto-otokseksi muodostui 1 440. Hyväksytyjä vastauksia saatiin 1 066 kappaletta, jolloin vastausprosentiksi saatiin 74.0. Prosenttia voidaan pitää hyvänä ottaen huomioon sen, että kysely koski kaikkia Turusta vuonna 1984 muuttaneita eikä pelkästään lähikuntiin muuttaneita kuten eräissä aikaisemmissa tutkimuksissa (esim. Lahden muuttoliiketutkimus 1981, 8-9; Syrjäkari 1982, 12-14). Lähimuuttotutkimuksissa vastaajat ovat yleensä helpommin saavutettavissa ja tutkimusjoukko homogeenisempää kuin koko muuttoliikettä koskevissa tutkimuksissa.

Brutto-otos	1 500
- ei tavoitettu	47
- perusjoukkoon kuulumattomat, vastaamaan kykenemättömät	13
	<hr/>
Netto-otos	1 440
- vastaamatta jättäneet	356
- vastaamasta kieltäytyneet	18
	<hr/>
Hyväksytyjä vastauksia	1 066
Vastausprosentti netto-otoksesta	74,0 %

3.3. Analyysimenetelmät

Analyysimenetelminä käytettiin ristiintaulukointia ja suoria vastausjakautumia. Ne soveltuvat hyvin tämän tapaiseen survey-tutkimukseen. Muuttujien välistä riippuvuutta testattiin X^2 -testillä.

Suorien vastausjakautumien ja ristiintaulukoinnin lisäksi muodostettiin klusterianalyysin avulla ns. muuttajatyypit. Klusterianalyysi kuuluu BMDP-ohjelmakirjastoon. Klusterianalyysissä tulostetaan useista eri muuttujista muodostettuja ryhmiä, jotka poikkeavat selvästi toisistaan. Ohjelma jakaa tapaukset homogeenisiin ryhmiin eli klustereihin siten, että ajon päätyttyä jokainen tapaus (henkilö) kuuluu siihen ryhmään, jonka keskiarvo on lähimpänä tapauksen keskiarvoa. Ryhmien määrä on saatu kokeilemalla (ks. tarkemmin BMDP Statistical Software 1981).

Klusterianalyysin tulokseen vaikuttaa se, mitkä muuttujat analyysiin otetaan mukaan, kuinka monta ryhmää halutaan muodostaa sekä valittujen muuttujien vaihteluvälit. Tässä tutkimuksessa analyysiin valittiin seuraavat muuttujat: ikä, perhe koko Turusta muutettaessa, koulutusaste, asumis-suhde ennen muuttoa ja tutkimushetkellä, talotyyppi ennen muuttoa ja tutkimushetkellä, muuttopäätöksen ajankohta, muuttokertojen määrä sekä Turusta muuton motiivit.

4. MUUTTOLIIKKEEN KEHITYS TURUN SEUDULLA

4.1. Määrällinen kehitys

Turun kaupungin väkiluku kasvoi vuoden 1977 loppuun, jonka jälkeen väestökehitys¹ on ollut tappiollista. Muuttotappiota² Turku on kuitenkin kärsinyt vuodesta 1975 lähtien, mutta muuttotappiota korkeampi syntyneisyys on pitänyt väestökehityksen positiivisena vuoteen 1978 asti. Vuosina 1978-1983 kuntien välisen muuttoliikkeen muuttotappio Turussa oli lähes 5 300 henkeä väestötappion ollessa yli 2 200 henkeä. Vuoden 1984 ennakkotietojen mukaan Turun lähtömuutto on edelleen vilkastunut, muuttotappiota oli viime vuonna yli 1 500 henkeä (taulukko 2).

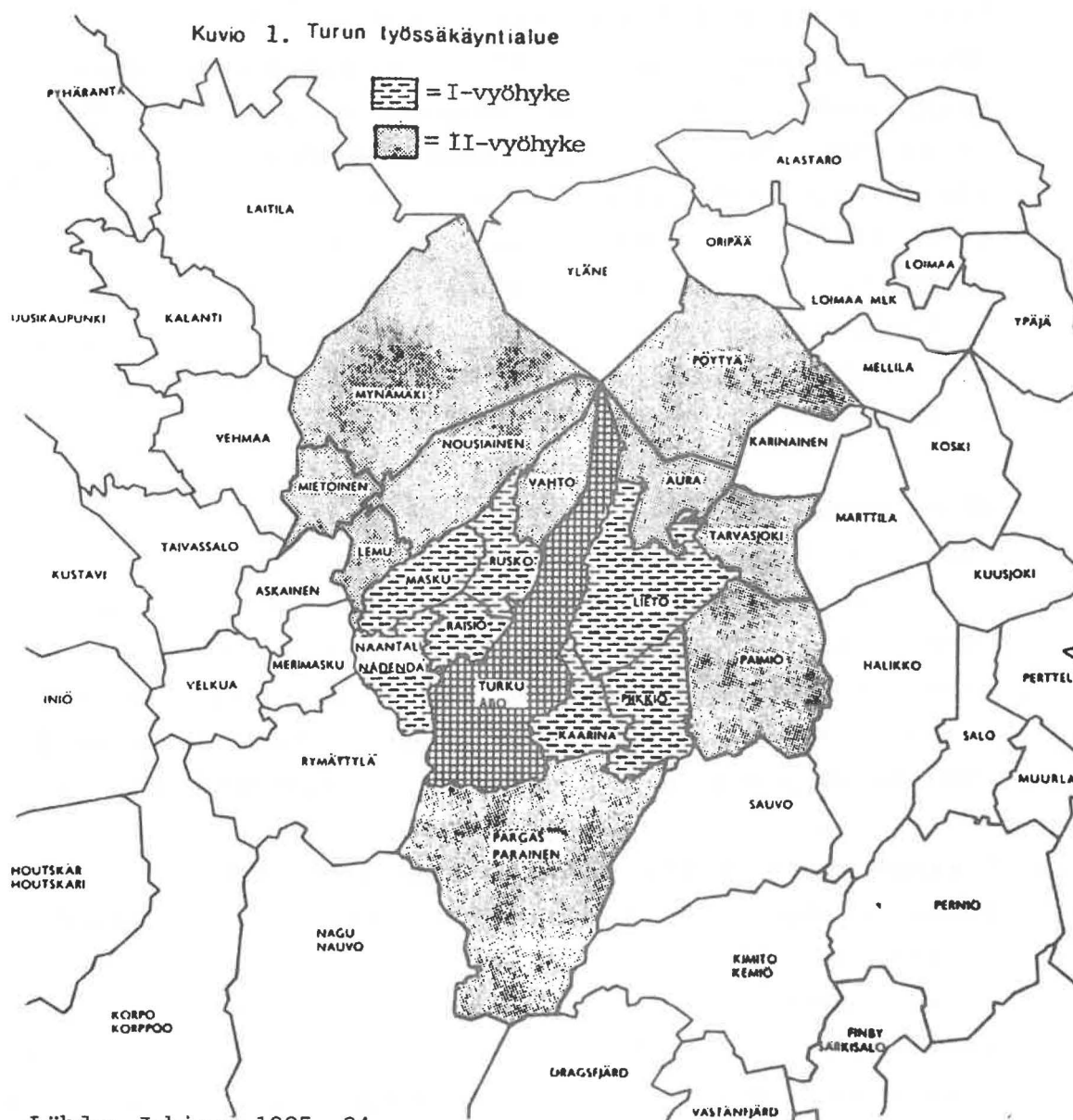
Noin kaksi kolmasosaa Turusta muuttaneista on muuttanut Turun ja Porin läänin alueelle, yli 10 % on suunnannut muuttonsa Uudenmaan lääniin ja vajaa 10 % on muuttanut Hämeen lääniin. Lähes puolet Turusta muuttaneista on muuttanut muihin Turun lähikuntiin - pelkästään Naantalın, Raision, Kaarınan ja Liedon osuus kaikista vuosina 1978-1983 Turusta muuttaneista oli 35 % (taulukko 2, kuvio 1).

Turkuun muuttaneista lähes 60 % on ollut lähtöisin jostain Turun ja Porin läänin kunnasta. Uudenmaan ja Hämeen lääneistä on Turkuun muuttanut hieman vähemmän väkeä kuin näihin lääneihin on ollut muuttajia. Runsas kolmannes Turkuun muuttajista on tullut lähikunnista. Turun lähikuntien väestömäärät ovatkin kasvaneet, samalla kun Turun väkiluku on vähentynyt. Vuosina 1978-1983 Naantalın, Raision, Kaa-

1 väestökehitykseen vaikuttavat syntyneisyys, kuolleisuus, ja muuttoliike, väestötappio merkitsee väkiluvun absoluuttista vähenemistä.

2 muuttotappio: lähtömuutto tulomuuttoa suurempi.

rinan, Liedon, Maskun, Piikkiön ja Ruskon yhteenlaskettu väestönlisäys on ollut yli 7 600 henkeä. Muuttovoitto selittää tästä väestönlisäyksestä noin 65 %.

Lähde: Jokinen 1985, 34

Myös muissa Suomen suurimmissa kaupungeissa muuttoliikkeen kehitys on ollut negatiivinen, joskaan muuttotappiot eivät ole olleet yhtä suuria kuin Turussa. Kuten jo edellä todettiin oli Turun muuttotappio vuosina 1978–1983 lähes 5 300 ihmistä. Samana ajanjaksona Helsingin muuttotappio oli vajaa 4 800 henkeä ja Tampereella runsaat 1 500 henkeä.

Taulukko 2. Turun ja sen työssäkäyntialueen muiden kuntien muuttotaseet (maassamuutto) ja väkiluvut vuosina 1978- 1983

Kunnat	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Muuttoalue:						
Turku	- 939	- 697	- 343	- 809	-1058	-1429
Työssäk.alue I-vyöhyke:						
Kaarina	+ 118	+ 296	+ 278	+ 430	+ 288	+ 296
Lieto	+ 108	+ 141	+ 99	+ 87	+ 169	+ 188
Masku	+ 45	+ 43	+ 52	+ 67	+ 80	+ 55
Naantali	+ 9	+ 182	+ 34	+ 277	+ 254	+ 297
Piikkiö	+ 8	+ 56	+ 47	+ 5	+ 50	+ 28
Raisio	+ 41	+ 45	+ 68	+ 39	+ 48	+ 219
Rusko	+ 5	+ 16	+ 65	+ 52	+ 111	+ 134
Yhteensä	+ 334	+ 779	+ 643	+ 957	+1000	+1217
Työssäk.alue II-vyöhyke:						
Aura	+ 16	+ 13	+ 26	+ 16	+ 24	+ 26
Lemu	+ 24	+ 17	+ 30	+ 10	+ 34	+ 79
Mietoinen	- 21	+ 13	+ 8	- 8	+ 3	- 6
Mynämäki	+ 59	- 34	- 41	+ 16	+ 7	+ 11
Nousiainen	+ 70	- 30	+ 21	+ 25	+ 29	+ 7
Paimio	+ 116	+ 69	+ 70	- 33	+ 108	+ 38
Parainen	+ 83	+ 64	+ 16	+ 48	+ 63	+ 69
Pöytyä	+ 65	- 54	- 1	- 23	- 76	+ 55
Tarvasjoki	+ 13	- 5	- 7	+ 32	+ 17	+ 3
Vahto	+ 69	+ 58	+ 21	+ 19	+ 19	- 8
Yhteensä	+ 494	+ 111	+ 143	+ 102	+ 228	+ 274
Väkiluku:						
Turku	164586	163903	163680	163526	163484	163002
Työssäk.alue I-vyöhyke	59254	60366	61480	62921	64472	66177
Työssäk.alue II-vyöhyke	39801	39914	40132	40365	40778	41239

SVT VIA: 140-149, osat I ja II

Taulukko 3. Turun sekä Helsingin, Oulun, Lahden ja Tampereen muuttotaseet (maassamuutto) vuosina 1978-1983

Vuosi	Turku	Helsinki	Oulu	Lahti	Tampere
1978	- 939	-1721	- 657	- 307	- 465
1979	- 697	-1044	- 849	- 383	- 1
1980	- 343	- 344	- 588	- 493	- 87
1981	- 809	+ 67	- 230	- 429	+ 146
1982	-1058	- 268	- 378	- 569	- 485
1983	-1429	-1177	- 937	- 632	- 642
Yhteensä	-5275	-4487	-3639	-2813	-1534

SVT VI A: 144-149, osat II ja III

5. MUUTTAJIEN DEMOGRAFINEN RAKENNE

5.1. Ikä ja sukupuoli

Eri tutkimusten ja tilastojen mukaan nuorten muuttovilkkaus on suurempi kuin vanhempien ikäryhmien (ks. esim. Myrskylä 1978). Maassamuutosta voidaan todeta, että vuosina 1975-1983 keskimäärin lähes kolme neljännestä muuttajista (yhteensä tulo- ja lähtömuutto) oli alle 30-vuotiaita, kun koko Suomen väestöstä alle 30-vuotiaita oli vajaa puolet. Vuonna 1975 oli Turun kaupungin koko väestöstä 30 vuotta nuorempia alle puolet, vuosina 1980-1983 heidän osuutensa on edelleen laskenut (liitetaulukot 1-3).

Turkuun vuosina 1975-1983 muuttaneista runsaat 70 % oli alle 30-vuotiaita, joskin vanhempien ikäryhmien osuus on viime vuosina ollut kasvussa. Myös Turusta muuttaneista on alle 30-vuotiaita ollut lähes 70 % (vuosina 1975-1983), mikä on selvästi enemmän kuin Turun koko väestössä. Yli 29-vuotiaiden osuus Turusta muutossa on koko ajan hieman kasvanut. Myös Turun koko väestön ikäjakautumassa on yli 30-vuotiaiden osuus hieman kasvanut viime vuosina (liitetaulukot 4 ja 5).

Tämän tutkimuksen ikäjakautumaa ei suoraan voi verrata tilastoihin, koska tutkimukseen valittiin vain yli 15-vuotiaat ja yksi henkilö taloutta kohden. Jonkinlaista vertailua saadaan, kun yhdistetään lasten määrä muuttohetkellä alle 25-vuotiaiden ryhmään ja mikäli vastaaja on muuttohetkellä ollut avo- tai avioliitossa arvioidaan puolison kuuluvan samaan ikäryhmään kuin vastaaja. Tällä tavoin laskien on mahdollista arvioida muuttajien ikäjakautumaa, joka vastaa hyvin tilastojen mukaista Turusta muuttaneiden ikäjakautumaa (liitetaulukko 5).

Sukupuoli. Koko Suomen väestöstä on naisia enemmän kuin miehiä, vuosina 1975-1983 oli miesten osuus koko väestöstä noin 48 %. Niin ikään massamuuttajien enemmistö on ollut naisia. Yhteenlaskien lähtö- ja tulomuutto on naisia ollut maassamuuttaneista em. ajanjaksona keskimäärin 52 % (liitetaulukko 6).

Turun koko väestössä on naisia ollut hieman enemmän kuin koko Suomen väestössä. Turkuun muuttaneista on ollut naisia ja miehiä lähes yhtä paljon, joskin tulomuuttajissa on ollut naisia hieman enemmän kuin miehiä. Ainoastaan vuosina 1980 ja 1981 muutti Turkuun hieman enemmän miehiä kuin naisia. Sen sijaan Turusta muutto on ollut miesvoittoista. Suurimmillaan tämä ero on 25-49 -vuotiaiden ikäryhmissä (liitetaulukko 6).

Tähän tutkimukseen vastanneiden sukupuolijakautuma poikkeaa hieman tilastoista; naisia on vastanneista noin 52 %. Aina-kin osittain tämä johtunee tutkimusmenetelmästä. Kyselyhän pyrittiin lähettämään vain yhdelle henkilölle taloudessa. Tällöin vastausjakautumasta puuttuvat tiedot sekä puolisoitten että lasten sukupuolijakautumasta. Tutkimuksen jakautuma koskee vain vastaajia. Lisäksi tutkimusten mukaan naiset vastaavat miehiä useammin (Jyrinki 1974, 107-122).

5.2. Siviilisääty ja äidinkieli

Siviilisääty. Vuosina 1975-1983 koko Suomen väestöstä oli naimattomia alle puolet samoin naimisissa tai avoliitossa olevia. Leskiä ja eronneita oli runsas kymmenesosa. Leskien ja eronneiden osuus on koko ajan hieman kasvanut. Turun koko väestö eroaa siviilisäädyltään jonkin verran koko Suomen väestöstä. Kun koko maassa naimisissa olevia oli

alle puolet, niin Turussa heitä oli enemmän kuin naimattomia, mikä osittain johtuu siitä, että Turussa on tavallista enemmän vanhempia ikäryhmiä. Selvästi enemmän on myös eronneita/leskiä. Toisaalta kaupungeissa on yleensä enemmän eronneita/leskiä kuin maaseudulla (liitetaulukot 7 ja 9).

Turkuun ja Turusta muuttaneiden siviilisäädystä ei ole saatavilla vuosittaisia tilastoja. Turun kaupungin tilasto-toimiston tiedotuksen (1985:2, 16) mukaan vuonna 1983 Turkuun muuttaneista noin 60 % oli naimattomia, mikä on selvästi enemmän kuin kaupungissa keskimäärin. Osuus kuitenkin vastanee melko hyvin koko maan muuttaneiden siviilisäätyrakennetta. Turusta vuonna 1983 muuttaneista puolet oli naimattomia. Tämän tutkimuksen mukaan vuonna 1984 Turusta muuttaneiden siviilisäätyrakenne vastaa hyvin vuoden 1983 tilastoa, joskin naimattomien osuus on jonkin verran suurempi ja eronneiden/leskien osuus hieman pienempi (liitetaulukot 8 ja 10).

Äidinkieli. Koko Suomen väestöstä on ruotsinkielisten osuus noin 6 %. Turussa on ruotsinkielisiä vähemmän kuin koko maassa keskimäärin. Heidän osuutensa on laskenut keskimääräistä nopeammin, mihin on vaikuttanut sekä luonnollinen väestömuuton (kuolleisuus suurempi kuin syntyvyys) että muuttotappio. Ruotsinkielisten osuus kuntien välisessä muutossa koko maassa on ollut hieman heidän väestöosuuttaan pienempi. Tämä johtuu lähinnä siitä, että suomenruotsalaisten muutto kanavoituu ensisijaisesti siirtolaisuuteen (liitetaulukot 11-13).

Ruotsinkielisten osuus Turusta muutossa on viime vuosina ollut viitisen prosenttia kaikista Turusta muuttaneista, mikä vastaa heidän väestöosuuttaan. Tässä tutkimuksessa heitä oli 4.4 % kaikista vastanneista, mikä on hieman keskimääräistä vähemmän. Osaltaan tämä johtuu siitä, että ruotsinkielisillä kato on ollut oletettavasti suurempi

kuin suomenkielisillä, koska kyselylomake oli pelkästään suomenkielinen (liitetaulukko 14).

5.3. Koulutus

Koulutus. Väestön koulutustaso on muutaman viime vuoden aikana jonkin verran noussut. Kun vielä vuonna 1977 koko Suomen väestöstä 66 % oli saanut pelkän perusasteen koulutuksen ja vain 7 % korkea-asteen koulutuksen, oli vuonna 1982 pelkän perusasteen suorittaneita 58 % ja korkea-asteen suorittaneita 8 % (liitetaulukko 15).

Maassamuuttaneiden koulutustaso on yleensä ollut jonkin verran korkeampi kuin koko maassa keskimäärin (Myrskylä 1978, 49). Vähintään keskiasteen suorittaneita oli vuonna 1977 koko väestöstä 34 % ja maassamuuttajista lähes 59 %. Vuonna 1982 vähintään keskiasteen suorittaneita oli koko väestöstä 42 % ja maassamuuttajista 67 % (liitetaulukko 17).

Turussa väestön koulutustaso on hieman koko Suomen väestön koulutustasoa korkeampi (Turussa on melko paljon keskiasteen ja korkean asteen koulutuspaikkoja; ks. esim. Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja 1982/1983, 174-177). Vuonna 1981 oli turkulaisista 44 % saanut vähintään keskiasteen koulutuksen (liitetaulukko 16).

Turkuun ja Turusta muuttaneiden koulutusrakennetta ei ole kovinkaan paljon tilastoitu. Tämän tutkimuksen mukaan vuonna 1984 Turusta muuttaneista lähes neljännes on saanut korkea-asteen koulutuksen ja yli 40 % keskiasteen koulutuksen. Koko Turun väestöön verrattuna muuttaneiden koulutustaso on ollut selvästi korkeampi, mikä johtunee siitä, että muuttajat ovat nuoria, joilla yleensä on korkeampi koulutustaso (liitetaulukot 16 ja 17).

6. VUONNA 1984 TURUSTA MUUTTANEET

6.1. Muuton motiivit ja muuttajatyypit

Tässä tutkimuksessa Turusta muuton motiiveja selvitettiin esittämällä vastaajille 22 erilaista syyvaihtoehtoa sekä kysymällä erikseen tärkeintä muuttosyytä (ks. kyselylomake kysymykset 6 ja 7, liite 1).

Turusta muuton motiivit voidaan luokitella kuuteen ryhmään seuraavasti:

	%
Asumissyyt	43
Työsyyt	30
Opiskelusyyt	13
Yleiset tyytymättömyyssyyt	9
Perhesyyt	4
Muut syyt	<u>1</u>
Yhteensä %	100
f	1 066

Koko aineistoa tarkastellen olivat asumiseen liittyvät tekijät tärkeimpiä muuttomotiiveja yli 40 %:lla vastanneista. Asumiseen liittyvistä yksittäisistä syistä sopimaton talotyyppi/asumismuoto ja epäviihtyisä asuinympäristö sekä omistusasunnon hankkiminen olivat tärkeimpiä muuton motiiveja 35 %:lla kaikista vastanneista. Lähimuutossa (tässä tutkimuksessa muuttoetäisyys on tuolloin alle 50 km:ä) asumisen osuus korostuu selvästi (69 %). Asumiseen liittyvät motiivit kuvastavat lähimuuton usein tavoitteellista luonnetta - muutolla muuttaja pyrkii parempaan asumiseen.

Turusta yli 50 kilometrin päähän muuttaneilla muuton motiivit liittyvät selvästi työhön. Kun koko aineistossa 30 % ilmoitti jonkin työhön liittyvän tekijän tärkeimmäksi muu-

ton motiivikseen, oli 53 %:lla kaukomuuttajista muuton motiivina jokin työsyy. Kaukomuuttajilla asumissyiden merkitys on selvästi vähäisempi kuin lähimuuttajilla. Lähi-muutto onkin usein verrattavissa kunnan sisäiseen muutto-liikkeeseen, jolloin vaihdetaan asuntoa muttei useinkaan työpaikkaa (liitetaulukko 18).

Myös aikaisempien tutkimusten mukaan asumismotiivit koros-tuvat lähimuutossa (Paasi ja Vartiainen 1981, 66-70 ; Keu-rulainen 1984, 50-56) sekä työmotiivit kaukomuutossa ja muutossa maaseudulta kaupunkiin (Goodman 1979, 409-413, Söderling 1983, 96-105). Yksityiskohtainen vertailu aikaisempiin tutkimuksiin on tosin vaikea koska tutkimusmenetelmät ja -populaatiot poikkeavat toisistaan jonkin verran. Muut-toon on yleensä vaikuttanut useimpia syitä kuin vain yksi. Muuton taustalla on mm. muita työ- ja asumissyitä, tyyty-mättömyyttä palveluihin, päivähoitojärjestelyihin, liiken-nejärjestelyihin ja yleisiä viihtymättömyyssyitä (liitetau-lukko 19, ks. myös liite 2).

Muuttajatyypit

Muuttomotiivien tarkastelu pelkästään aineiston keskiarvoi-na tai vertailu lähi- ja kaukomuuttajien kesken ei anna koko kuvaa muuton luonteesta. Muuton motiivit saattavat vaihdella hyvinkin paljon riippuen minkälaisista muuttaja-ryhmistä on kyse. Tässä tutkimuksessa keskeisenä lähtökoh-tana onkin pidetty sitä, että muuttajat on pyritty ryhmit-telemään erilaisiksi tyypeiksi, jolloin voidaan yhdistää paljon yksittäistä tietoa. Tällä tavoin muuton kokonaisval-tainen luonne tulee paremmin esiin.

Muuttajatyyppeiden muodostamiseen käytettiin seuraavia muut-tujia: ikä, perhekoosta muuttaessa, koulutusaste, asumissuhde ennen muuttoa ja tutkimushetkellä, talo-tyyppi ennen muuttoa ja tutkimushetkellä, muuttopäätöksen

ajankohta, muuttokertojen määrä sekä muuton motiivit (ks. myös s. 8). Tyyppien määrä on saatu kokeilemalla.

Tällä tavoin saatiin erottumaan kuusi ryhmää. Osa ryhmistä jakautuu edelleen alaryhmiin. Muuttajatyypit nimettiin, jonkun (joidenkin) erityispiirteiden vuoksi seuraavasti:

1) Uramuuttajat (27 % - 27 %) ¹

Uramuuttajat ovat toiseksi suurin muuttajaryhmä, joka muodostuu kolmesta eri muuttajatyypistä: opintonsa päättävistä, nuorista työpaikanvaihtajista ja korkeasti koulutetuista työpaikanvaihtajista. Suurin osa uramuuttajista kuuluu ikäryhmään 25-39 -vuotiaat, vastaajista yli puolet on miehiä. Ruotsinkielisiä on keskimääräistä enemmän. Koulutusaste on selvästi muita ryhmiä korkeampi, puolet on suorittanut korkean asteen koulutuksen (koko aineistossa vastaava luku on 25 %). Uramuuttajat ovat selvästi kaukomuuttajia, sillä vajaalla 3/4 :lla muuttoetäisyys oli yli 100 kilometriä, muuton suuntautuessa Uudenmaan läänin ja erityisesti pääkaupunkiseudulle. Lähes kaikilla Turusta muuton tärkein motiivi liittyi työhön ja ensisijaisesti paremman työpaikan hankkimiseen.

2) Nuoret muuttajat (11 % - 9%) ¹

Enemmistö nuorista muuttajista on alle 30-vuotiaita. Ryhmässä on tavallista enemmän naimattomia, perheeseen ollessa muuttohetkellä keskimäärin 1.8 henkeä. Miehiä on ryhmästä vähän yli puolet. Vajaa kaksi kolmasosaa on saanut keskiasteen koulutuksen. Muuttovilkkaus on melko suuri, muuttokertoja vuoden 1977 jälkeen on keskimäärin 2.8. Yli 2/3 muutti vähintään 50 kilometrin päähän Turusta, lähinnä Etelä- ja Keski-Suomeen. Muuton tärkeimmät motiivit liittyivät yleiseen tyytymättömyyteen Turkua ja turkulaisia kohtaan (39 %) ja opiskelun aloittamiseen (23 %).

3) Asumistavoitemuuttajat (38 % - 48 %) ¹

Asumistavoitemuuttajat ovat suurin muuttajaryhmä, joka muodostuu omistusasunnon hankkivista, asumismuotoon ja asuinympäristöön tyytymättömistä. Puolet asumistavoitemuuttajista kuuluu ikäryhmään 30-49 -vuotiaat. Vastaajissa on selvä naisenemmistö. On tosin otettava huomioon se, että noin 6/7 on kaikissa muuton vaiheissa ollut naimisissa. Perhekoko on suurempi kuin muilla ryhmillä

¹ ensimmäinen luku: vastaajat
toinen luku: vastaajat + perheenjäsenet

(muutettaessa keskimäärin 2.9 henkeä). Vähän yli puolet asumistavoitemuuttajista on suorittanut keskiasteen koulutuksen, kolmannes perusasteen ja vajaa viidennes korkea-asteen koulutuksen. Muuttajat ovat selvästi lähimuuttajia, yli 80 % muutti alle 30 kilometrin päähän entisestä Turun asunnostaan. Muuttoa on yleensä valmisteltu pitkään. Muuton tärkeimmät motiivit liittyivät asumiseen, pääasiassa asumisen tasoon ja laatuun (omistusasunnon hankkiminen, sopimaton asumismuoto, epäviihtyisä asuinympäristö).

4) Asuntopakkomuuttajat (5 % - 3 %) ¹

Ryhmä on kooltaan pienin, mutta muuttoliikkeen kannalta tärkeä. Muuttajista 2/3 on alle 30-vuotiaita, mutta myös yli 40-vuotiaita on tavallista enemmän. Enemmistö asuntopakkomuuttajista on naisia. Ryhmässä on selvästi keskimääräistä enemmän eronneita ja leskiä, myös naimattomia on tavallista useammin, perheeseen ollessa muuttohetkellä toiseksi pienin (1.5 henkeä/talous). Asuntopakkomuuttajat ovat yleisimmin saaneet perus- tai keskiasteen koulutuksen. Muuttopäätös on yleensä tehty nopeasti (43 %:lla alle kahdessa viikossa). Muuttokohde on yleensä sijainnut Turun ja Porin läänissä, lähinnä Turun työssäkäyntialueella. Muuttokertoja on melko paljon, mikä johtuu asuntopakkomuuttajien huonosta asuntotilanteesta, sillä muuton lähes ainoana motiivina on ollut Turun asunnon väliaikaisuus ja vuokra-asuntojen puute (91 %).

5) Vanhat työmuuttajat (8 % - 7 %) 1

Tähän ryhmään kuuluvat ovat iältään selvästi vanhimpia, ikäkeskiarvon ollessa 52 vuotta. Selvästi yli puolet vanhoista työmuuttajista on naisia. Vastaajissa on paljon leskiä (ja eronneita). Koulutustaso on kaikkein alhaisin: 71 %:lla on suoritettuna pelkkä perusaste (vanhemmat ikäryhmät ovat yleensä vähemmän koulutettuja kuin nuoremmat). Vanhat työmuuttajat ovat harkinneet muuttoa pitkään. Muutto on suuntautunut Turun ja Porin lääniin, tavallista useammin Turun työssäkäyntialueen kauimmaisiin kuntiin ja muualle Varsinais-Suomen seutukaava-alueelle. Tärkeimpinä muuttomotiiveina ovat olleet poisjäänti työelämästä, yleiset viihtymättömyys-/tyytymättömyyssyyt (mukaan lukien paluu entiselle kotiseudulle).

1 ensimmäinen luku: vastaajat

toinen luku: vastaajat + perheenjäsenet

6) Perhesyistä muuttavat (11 % - 6 %)¹

Perhesyistä muuttaviin kuuluu kaksi ryhmää: avioliiton solmineet ja eronneet. Ryhmät poikkeavat demografisilta ominaisuuksiltaan selvästi toisistaan. Avioliiton solmineet ovat iältään nuorempia kuin eronneet. Edellisellä ryhmällä ikäkeskiarvo on 27 vuotta, jälkimmäisellä 35 vuotta. Avioliiton solmineista enemmistö on naisia (57 %), eronneista naisia on alle puolet (45 %). Ensin mainitut ovat koulutukseltaan lähinnä keskiasteen suorittaneita, jälkimmäiset perusasteen ja alemman keskiasteen suorittaneita. Eronneiden muuton pakkoluonnetta kuvaa muuttopäätöksen tekemisen ajankohta: 65 % on tehnyt sen vajaan kuukaudessa. Perhesyistä muuttavilla muuttoetäisyys vaihtelee enemmän kuin muilla muuttajaryhmillä. Ryhmässä on tosin hieman keskimääräistä enemmän kaukokuuttajia. Muutto onkin tavallista useammin suuntautunut muualle Etelä-Suomeen. Tärkeimmät Turusta muuton motiivit liittyivät perhesuhteissa tapahtuneisiin muutoksiin.

Muuttajatyyppeiden suhteellisista osuuksista on ilmoitettu osuudet sekä vastaajista (ensimmäinen luku) että vastaajista ja heidän perheenjäsenistään (toinen luku). Viimeksi mainittu luku on saatu kertomalla kunkin muuttajaryhmän keskimääräinen perhekoko (muuttohetkellä) ryhmän koolla. Tämä vastaa paremmin tilastoja kuin pelkkä vastaajien jakautuma. Muuton motiiveja muuttajatyypeittäin on tarkasteltu taulukossa 4 ja muuttajatyyppeiden ominaisuuksia taulukossa 5.

6.2. Muuttotapahtuma

6.2.1. Muuton valmistelu

Muuttajilta kysyttiin mm. saivatko he riittävästi tietoa uudesta asuinpaikkakunnastaan, milloin he tekivät lopullisen muuttopäätöksensä sekä oliko heillä valittavanaan muita muuttokohteita.

¹ ensimmäinen luku: vastaajat
toinen luku: vastaajat + perheenjäsenet

Taulukko 4. Turusta muuton tärkein motiivi muuttajatyypeittäin (%)

Muuton motiivi	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liiton solm.	Eron- neet	Yh- teensä
Työttöm./sen uhka	7	3	0	4	6	-	-	3
Työpaikan vaihto	70	-	-	-	1	-	-	19
Muut työsyyt ¹	16	7	2	-	29	1	-	8
Sopimaton asumismuoto	-	1	29	2	3	-	-	11
As.väliaik./vuokra.as.puute	-	-	-	91	-	-	-	5
Omistusasunnon hankkiminen	-	-	36	-	-	-	-	14
Epäviiht.asuinympäristö	-	-	25	-	9	-	-	10
Muut asumissyyt ²	0	8	2	-	13	1	-	3
Avo-/avioliitto	-	-	-	-	3	91	-	7
Avio-/asumusero	-	-	-	-	-	-	100	4
Muut perhesyyt ³	1	7	1	3	1	7	-	2
Opiskelun aloittaminen	-	23	-	-	-	-	-	2
Opiskelun päättyminen	5	1	0	-	1	-	-	2
Tyytymättömyys turkul.	-	39	1	-	19	-	-	6
Muut tyytym./viiht.syyt ⁴	1	8	3	-	11	-	-	3
Muu syy	0	3	1	-	4	-	-	1
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	77	40	1066

1 Muut työsyyt: tulo työelämään, poisjäänti työelämästä, pitkä työmatka

2 Muut asumissyyt: asunnon heikko kunto/varustetaso, korkeat asumiskustannukset

3 Muut perhesyyt: perheenlisäys, muutto pois kotoa

4 Muut tyytymättömyssyyt: tyytymättömyys palveluihin, asiakaspalveluun, liikennejärjestelyihin, vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin

Taulukko 5. Turusta vuonna 1984 muuttaneiden ominaisuudet muuttajatyypin mukaan (t)

ominaisuudet	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liiton solm.	Eron- neet	Yh- teensä
<u>Ika</u>								
16-24	15	37	21	36	-	39	16	18
25-29	43	39	31	29	-	33	32	33
30-39	34	22	40	11	18	24	21	31
40-49	7	1	10	9	25	4	18	9
50-	1	1	8	15	57	-	13	9
Yhteensä k	100	100	100	100	100	100	100	100
f	285	116	399	55	79	76	38	1048
Puuttuvia tietoja								
<u>Sukupuoli</u>								
mies	53	51	44	46	44	43	55	48
nainen	47	49	56	54	56	57	45	52
Yhteensä k	100	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	51	79	77	40	1066
<u>Aidinkieli</u>								
suomi	93	97	96	96	98	96	90	95
ruotsi	7	3	4	2	2	4	10	5
muu	0	-	0	2	-	-	-	0
Yhteensä k	100	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	77	40	1066
<u>Siviilisääty (ennen muuttoa)</u>								
naimaton	30	50	10	37	11	75	-	26
avo-/aviol.	64	45	84	43	62	11	78	65
eronn./leski	6	5	6	20	27	14	22	9
Yhteensä k	100	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	77	40	1066
<u>Siviilisääty (tutkimushetkellä)</u>								
naimaton	24	43	7	30	10	3	18	17
avo-/aviol.	71	49	87	45	67	96	22	73
eronn./leski	5	8	6	25	23	1	60	10
Yhteensä k	100	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	77	40	1066
<u>Perhekoko (muuttohetkellä)</u>								
1 henkilö	34	55	11	66	39	87	73	35
2 henkilöä	25	21	29	27	32	10	18	25
3 henkilöä	24	13	25	2	15	3	7	19
4 henkilöä	14	9	29	3	10	-	2	17
5- henkilöä	3	2	6	2	4	-	-	4
Yhteensä k	100	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	77	40	1066
<u>Koulutusaste</u>								
Perusaste	10	16	32	34	71	23	43	27
alempi keskiaste	15	33	27	23	16	24	30	23
ylempi keskiaste	25	28	25	30	10	31	22	25
Korkea-aste	50	23	16	13	3	22	5	25
Yhteensä k	100	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	77	40	1064

Puuttuvia tietoja 2

Muuttajista 88 % katsoi saaneensa riittävästi tietoa uudesta asuinpaikkakunnastaan. Tämä on selvästi enemmän kuin koko maassa keskimäärin, sillä Niemisen tutkimuksen (1982, liite) mukaan koko maan muuttajista vain 79 % ilmoitti saaneensa riittävästi tietoa uudesta asuinkunnastaan.

Taulukko 6. Tiedonsaanti uudesta asuinpaikkakunnasta (%)

Saiko riittävästi tietoa	Uramuuttajat	Nuoret muuttajat	Asumistavoitemuutt.	Asuntopakkomuutt.	Vanhat työmuutt.	Perhe-syistä muutt.	Yhteensä
Täysin riittävästi	43	66	54	57	71	62	54
Jokseenkin riittävästi	40	23	36	29	24	28	34
Liian vähän	13	7	7	7	1	6	8
Ehdott. liian vähän	4	4	3	7	4	4	4
YHT. %	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	117	1066

Uramuuttajilla on yleensä ollut huonommin tietoa tulopaikkakunnastaan kuin muilla ryhmillä, mikä lienee ymmärrettävää, sillä heistä suurin osa on kaukumuuttajia. Sen sijaan mm. vanhoista työmuuttajista 71 % ilmoitti saaneensa täysin riittävästi tietoa tulopaikkakunnastaan. Tässä ryhmässä on keskimääräistä enemmän sellaisia, jotka palasivat entiselle kotiseudulleen, lähinnä Turun ympäristöön.

Muuton valmisteluun käytettyä aikaa mitattiin kysymällä milloin teki lopullisen muuttopäätöksensä. Muuttoa on yleensä harkittu melko pitkään. Tässä tutkimuksessa vain 37 % muuttajista teki muuttopäätöksensä vajaa kuukausi ennen muuttoa, kun koko maan osalta vastaava suhdeluku on 52 % (Nieminen 1982, liite).

Taulukko 7. Milloin teki lopullisen muuttopäätöksen (%)

Muutto- päätös	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhät työ- muutt.	Avio- liit. solm.	Eron- neet	Yht.
Alle 2 vkoa ennen muutt.	12	14	7	43	5	13	35	12
Alle 1 kk ennen muutt.	32	25	19	39	27	20	30	25
Alle 6 kk:tta ennen muutt.	44	41	36	7	30	53	30	38
Alle vuosi ennen muutt.	6	9	17	4	13	6	2	11
Yli vuosi ennen muutt.	6	11	21	7	25	8	3	14
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	207	120	407	56	79	77	40	1066

Pakkomuuttajat joutuvat yleensä tekemään muuttopäätöksensä melko nopeasti, ilman pidempiä harkinta-aikoja. Asuntopakkomuuttajista 83 % ja eronneista 65 % on tehnyt muuttopäätöksensä vajaan kuukaudessa. Asumistavoitemuuttajat ja vanhat työmuuttajat ovat suunnitelleet muuttoa pitkään - mm. viimeksi mainituista neljännes on tehnyt lopullisen muuttopäätöksensä jo yli vuosi ennen muuttoa. Asumistavoitemuuttajissa on paljon omakotirakentajia, joten on selvää, että muuttoa on valmisteltu pitkään (rahoitus- ja rakentamissuunnitelmat sekä rakentaminen vievät aikaa).

Runsaat 40 % vastaajista ei varsinaisesti suunnitellutkaan jäämistä Turkuun. Niistä vajaan 60 %:sta, jotka suunnittelivat Turkuun jäämistä, yli kolmanneksella jäämisen esteet liittyivät työpaikkaan, opiskeluun tai perhesuhteisiin, viidenneksellä siihen, ettei saanut asuntoa/tonttia Turusta.

Yli puolet nuorista muuttajista ja avioliiton solmineista ei suunnitellutkaan Turkuun jäämistä. Eronneistakin vain noin puolella tämä oli suunnitelmissa. Sen sijaan asumistavoitemuuttajista 65 % ja asuntopakkomuuttajista 86 % suunnitteli Turkuun jäämistä.

Nuorilla muuttajilla jäämisen esteinä korostuivat työhön, opiskeluun ja perhesuhteisiin liittyvät tekijät (tässä ryhmässä oli paljon opiskelun aloittavia). Toisaalta myös ympäristön viihtyisyystekijät vaikuttivat siihen, ettei Turkuun jääty.

Taulukko 8. Suunnitteliko Turkuun jäämistä (%)

Suunnitteliko Turkuun jäämistä	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liit. solm.	Eron- neet	Yht.
Ei	44	56	35	14	44	57	49	41
Kyllä	56	44	65	86	56	43	51	59
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	285	119	402	56	75	77	39	1053

puuttuvia tietoja 13

Taulukko 9. Turkuun jäämisen esteet (% niistä, jotka suunnittelivat Turkuun jäämistä)

Miksei jäänyt/ voinut jäädä Turkuun	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liit. solm.	Eron- neet	Yht.
Liian kalliit as./tontit	2	8	30	4	14	-	11	15
Ei saanut as./as.rah.	1	15	20	83	12	24	63	21
Ei löyt. sop. as./tonttia	2	6	24	2	17	9	-	13
Sai help./halv. muualta	1	4	10	2	12	12	-	6
Työ-, perhe-, opisk. syyt	89	54	3	9	28	49	21	35
Palv. Turussa huonommat	1	-	3	-	5	-	-	2
Ymp. viihtyisyys	1	7	8	-	5	6	-	5
Muut syyt	3	6	2	-	7	-	5	3
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	159	52	261	48	42	33	19	614

Turkuun jäämistä suunnitelleista vanhoista työmuuttajista tavallista useampi olisi jäänyt, jos olisi saanut sopivan asunnon/tontin sopivalta alueelta. Muita ryhmiä useammin muuttoon vaikutti myös se, että tarjoutui tilaisuus saada asunto muualta helpommin.

Asuntopakkomuuttajilla ja eronneilla Turkuun jäämisen esteenä on yleensä ollut se, etteivät he ole saaneet asuntoa Turusta. Muuttovalmisteluihin liittyy myös tuloalueen valintavaihtoehdot. Suurimmalla osalla ei lopullisessa tilanteessa ollut muita muuttokohteita kuin se, minne muutti. Muuttohalukkuutta ulkomaille ei juuri ilmennyt.

Taulukko 10. Valinnainen muuttokunta muuttajatyypeittäin (%)

Valinnainen muuttokunta	Uramuuttajat	Nuoret muuttajat	Asumistavoitemuutt.	Asuntopakkomuutt.	Vanhat työmuutt.	Avioliiton solm.	Eronneet	Yhteensä
Ei muita kohteita	77	73	60	73	75	83	60	70
Turku	2	6	17	7	10	15	25	11
Työssäkäyntialue	2	5	18	9	6	1	-	9
Muu kunta	16	11	3	9	5	1	8	8
Ulkomaat	2	5	1	2	-	-	5	1
Minne tahansa/ ei tietoa	1	-	1	-	4	-	2	1
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	77	40	1066

Avioliiton solmineilla, uramuuttajilla sekä vanhoilla työmuuttajilla ei yleensä ollut valinnaisia muuttokohteita. Ensin mainituilla muutto on usein suuntautunut kuntaan, jossa puoliso on asunut. Uramuuttajilla työpäijän sijainti on ollut määräävä tekijä muuttoalueen valinnassa. Näillä muuttajilla muutto on lisäksi suuntautunut muita useammin pääkaupunkiseudulle (ks. s. 31) ja asunto on pyritty löytämään jostain näistä kunnista. Vanhoilla työmuuttajilla on muuttokohteena usein ollut entinen kotiseutu, jolloin muut vaihtoehdot jäävät vähemmälle.

Asumistavoitemuuttajilla valinnaiset muuttokohteet sijaitsivat yleensä Turussa tai sen työssäkäyntialueella. Omakotitonteilla lienee ollut suuri vaikutus muuttokohteiden valinnassa. Eronneilla vaihtoehtona oli muita useammin asunto Turun kaupungin rajojen sisäpuolella.

6.2.2. Lapsuuden asuinalue ja muutot ennen Turkuun muuttoa

Kaikista vastaajista vain 30 % on asunut suurimman osan lapsuudestaan Turussa. Turun työssäkäyntialueiden kunnissa on lapsuutensa viettänyt 13 % vastaajista, muualla samassa läänissä asuneita on 18 %. Muualla Etelä-Suomessa² on lapsuutensa viettänyt 15 % vastaajista. Ulkomailla syntyneitä tai siirtokarjalaisia ei mainittavasti ole.

Uramuuttajista vain noin puolet on viettänyt lapsuutensa Turun ja Porin läänissä (Turun synnyinseudukseen ilmoittaneita on vajaa neljännes). Uramuuttajat ovat selvästi muita ryhmiä useammin asuneet lapsuutensa muualla Etelä-Suomen alueella.

Taulukko 11. Lapsuuden asuinalue (%)

Asuinalue	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä- muutt.	Yht.
Turun ja Porin lääni	49	60	68	60	63	68	61
Turku	(23)	(31)	(34)	(33)	(22)	(35)	(30)
Työssäk.alue ¹⁾	(8)	(11)	(17)	(6)	(15)	(13)	(13)
Muu Etelä-Suomi ²⁾	23	13	11	16	14	13	15
Pääkaupunkis. ³⁾	(6)	(3)	(3)	(2)	(1)	(4)	(4)
Keski- ja Itä-Suomi ⁴⁾	14	12	9	6	10	9	11
Pohjanmaa ja P-Suomi ⁵⁾	13	14	11	16	7	9	12
Ulkomaa/muu	1	1	1	2	6	1	1
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	278	116	399	51	78	115	1037

puuttuvia tietoja 29

1) Turun työssäkäyntialue: Naantali, Raisio, Kaarina, Lieto, Masku, Piikkiö, Rusko, Parainen, Aura, Lemu, Mietoinen, Mynämäki, Nousiainen, Paimio, Pöytyä, Tarvasjoki, Vahto

2) Muu Etelä-Suomi: Uudenmaan ja Hämeen läänit sekä Ahvenanmaan maakunta

3) Pääkaupunkiseutu: Espoo, Helsinki, Kauniainen, Vantaa

4) Keski- ja Itä-Suomi: Kymen, Mikkelin, Pohjois-Karjalan, Kuopion ja Keski-Suomen läänit

5) Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi: Vaasan, Oulun ja Lapin läänit

Muista muuttajatyypeistä suurin osa on asunut lapsuutensa Turun ja Porin läänin alueella. Perhesyistä muuttavat, asumistavoite- sekä asuntopakkomuuttajat ovat keskimääräistä useammin olleet syntyperäisiä turkulaisia. Asumistavoitemuuttajissa on lisäksi paljon Turun lähikunnissa syntyneitä. Asuntopakkomuuttajissa on paljon paitsi Turussa lapsuutensa asuneita, niin myös Pohjanmaalla ja Pohjois-Suomessa asuneita. Vanhat työmuuttajat ovat tavanomaista useammin viettäneet lapsuutensa muualla Turun työssäkäyntialueella ja erityisesti muualla samassa läänissä.

Muutot ennen Turusta muuttoa. Turusta vuonna 1984 muuttaneilla on ollut keskimäärin 2.4 muuttokertaa vuoden 1977 jälkeen. Vajaalla viidenneksellä on muuttokertoja ollut jopa yli kolme. Tarkasteltaessa muuttoa viimeisen viiden vuoden aikana, voidaan todeta, että Turusta muuttajat ovat liikkuvampaa väkeä kuin maassamuuttajat yleensä. Kun tässä tutkimuksessa Turusta muuttaneista 57 % on muuttanut vähintään kerran viimeisen viiden vuoden aikana, on koko Suomessa vastaava luku 49 % (Söderling 1983, 421).

Taulukko 12. Muuttokerrat vuoden 1977 jälkeen (% , tutkittava muutto mukaan lukien)

Muuttokerrat	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asunis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä- muutt.	Yht.
1	22	22	33	27	67	34	31
2	33	23	36	30	25	30	32
3	22	30	16	20	5	21	19
4	14	13	10	11	3	9	11
5 tai enemmän	9	12	5	12	-	6	7
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	117	1066

Iällä ja elämänvaiheella on merkitystä muuttoalttiuteen (ks. esim. Pickvance 1974, 171-188). Tässäkin tutkimuksessa nuorilla sekä urakehitystä painottavilla on muuttoalttius selvästi korostunut. Erityisesti nuoret muuttajat, asuntopakkomuuttajat ja uramuuttajat ovat muuttaneet selvästi useammin kuin esimerkiksi vanhat työmuuttajat ja asumista-voitemuuttajat.

Niistä, jotka ovat muuttaneet viimeisen seitsemän vuoden aikana vähintään kerran ennen nyt tutkittavaa muuttoa, vajaa puolet on muuttanut Turun kaupungin rajojen sisäpuolella. Eniten kaupungin sisäisiä muuttoja on ollut asumistavoitemuuttajilla ja vanhoilla työmuuttajilla.

Taulukko 13. Tutkittavaa muuttoa edeltävän muuton lähtöalue (% muuttaneet)

Lähtöalue	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä- muutt.	Yht.
Turun ja Porin lääni	67	68	81	51	88	77	73
Turku	(46)	(44)	(52)	(29)	(54)	(46)	(47)
Työssäkäyntialue ¹⁾	(6)	(11)	(23)	(17)	(31)	(17)	(15)
Uudenmaan lääni	13	6	4	7	8	7	8
Pääkaupunkis. ²⁾	(9)	(5)	(2)	(2)	(4)	(4)	(5)
Muu Etelä-Suomi ³⁾	3	9	2	15	-	6	4
Keski- ja Itä-Suomi ⁴⁾	9	5	3	10	4	5	6
Pohjanmaa ja P-Suomi ⁵⁾	4	8	6	12	-	4	5
Ulkomaat	4	4	4	5	-	1	4
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	222	94	272	41	26	77	732

1) Turun työssäkäyntialue, ks. taulukon 11 selitys, kohta 1.

2) Pääkaupunkiseutu, ks. taulukon 11 selitys, kohta 3.

3) Muu Etelä-Suomi: Ahvenanmaan maakunta ja Hämeen lääni.

4) Keski- ja Itä-Suomi, ks. taulukon 11 selitys, kohta 4.

5) Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi, ks. taulukon 11 selitys, kohta 5.

Useimmiten muualta Turkuun muutto on suuntautunut lähikunnista ja muualta Turun ja Porin läänistä. Myös Uudeltamaalta ja muualta Etelä-Suomesta on jonkin verran muuttajia. Erityisesti uramuuttajat ovat muuttaneet Uudenmaan läänistä, lähinnä pääkaupunkiseudulta. Niin ikään asuntopakkomuutta-

jista tavallista useampi on muuttanut Turkuun muualta kuin Turun ja Porin läänistä.

Sen sijaan ne asumistavoitemuuttajat ja vanhat työmuuttajat, jotka ovat muuttaneet ainakin kerran ennen nykyistä muuttoa, ovat pääasiassa vaihtaneet asuntoa Turun kaupungin sisällä tai Turkuun on tultu naapurikunnista.

Kuntamuodon mukaan tarkasteltuna 58 % Turkuun suuntautuvi-
ta muutoista oli lähtöisin kaupungeista (liitetaulukko
20). Kaupunkikunnista Turkuun muuttajia oli erityisesti
uramuuttajien ja perhesyistä muuttavien ryhmissä. Asumista-
voitemuuttajista puolet muutti Turkuun jostain maalaiskun-
nasta.

6.2.3. Muuttoetäisyys ja tuloalue

Muuttajista 47 % muutti alle 30 kilometrin päähän Turusta. Turun ja Porin lääniiin jäi kaksi kolmasosaa muuttajista. Turusta muuttajien keskimääräinen muuttomatka (111 kilometriä) on lyhyempi kuin koko Suomen maassamuuttajilla (118 kilometriä; ks. Söderling 1983, 408).

Taulukko 14. Muuttoetäisyys Turusta (%)

Kilo- metriä	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä- muutt.	Yht.
alle 15 km	5	14	52	36	25	27	29
15-30 km	7	12	26	25	24	17	18
30-50 km	2	6	9	12	15	5	7
50-100 km	13	11	7	7	8	11	10
yli 100 km	73	57	6	20	28	40	36
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	117	1066

Muuttajatyypeittäin muuttoetäisyydet vaihtelevat selvästi. Uramuuttajat ovat lähes yksinomaan kaukomuuttajia. Samoin nuorista muuttajista suurin osa on muuttanut yli 50 kilometrin päähän Turusta. Uramuuttajien muutto suuntautui selvästi muita ryhmiä useammin Uudenmaan läänin ja pääasiassa Helsingin seudulle. Myös nuoret muuttajat muuttivat keskimääräistä useammin muualle kuin Turun ja Porin läänin.

Kuten jo aiemmin on todettu, ovat asumistavoitemuuttajat selvästi lähimuuttajia. Muutto on lähes kaikilla suuntautunut Turun ja Porin läänin alueelle, erityisesti Turun työssäkäyntialueelle. Asuntopakkomuuttajilla muuttoetäisyys vaihtelee jo hieman enemmän. Suurin osa on tosin jäänyt Turun ja Porin läänin alueelle.

Taulukko 15. Turusta vuonna 1984 muuttaneiden tuloalue (%)

Tuloalue	Uramuuttajat	Nuoret muuttajat	Asumistavoitemuutt.	Asuntopakkomuutt.	Vanhat työmuutt.	Perhe-syistämuutt.	Yht.
Turun ja Porin lääni	30	44	93	79	77	61	65
Työssäk.alue, I-vyöhyk. ¹	(8)	(22)	(65)	(57)	(39)	(37)	(39)
Työssäk.alue, II-vyöhyk. ²	(4)	(8)	(19)	(9)	(20)	(9)	(12)
Muu seutuk.alue	(11)	(11)	(8)	(9)	(13)	(9)	(10)
Uudenmaan lääni	37	19	2	5	8	15	15
Pääkaupunkis.	(28)	(18)	(1)	(-)	(3)	(11)	(11)
Muu Etelä-Suomi ³	12	13	3	5	2	12	8
Keski- ja Itä-Suomi ⁴	11	15	1	2	9	9	7
Pohjanmaa ja P-Suomi ⁵	10	9	1	9	4	3	5
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	117	1066

1 Turun työssäkäyntialueen I-vyöhyke: Naantali, Raisio, Kaarina, Lieto, Masku, Piikkiö ja Rusko

2 Turun työssäkäyntialueen II-vyöhyke: Parainen, Aura, Lemu, Mietoinen, Mynämäki, Nousiainen, Paimio, Pöytyä, Tarvasjoki ja Vahto

3 Muu Etelä-Suomi: Hämeen lääni ja Ahvenanmaan maakunta

4 Keski- ja Itä-Suomi: Kymen, Mikkelin, Pohjois-Karjalan, Kuopion ja Keski-Suomen läänit

5 Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi: Vaasan, Oulun ja Lapin läänit

Perhesyistä muuttavilla ja vanhoilla työmuuttajilla muutot eivät ole niin selvästi lähi- tai kaukokuuttoa vaan muuttoetäisyys vaihtelee. Tosin vanhoista työmuuttajistakin suurin osa jäi Turun ja Porin läänin, lähinnä Turun työssäkäyntialueen II-vyöhykkeelle ja muualle Varsinais-Suomen seutukaava-alueelle.

Kuntamuodon mukaan tarkasteltuna kaikista muuttajista noin puolet muutti kaupunkiin, puolet maaseudulle. Muuttajatyypeittäin on kuitenkin selviä eroja muuton suuntautumisessa. Uramuuttajat, nuoret muuttajat ja perhesyistä muuttavat ovat selvästi suunnanneet muuttonsa kaupunkiin. Myös asuntopakkomuuttajista hieman yli puolet on muuttanut kaupunkikuntaan.

Taulukko 16. Tulopaikkakunnan kuntamuoto (%)

Tulokunnan kuntamuoto	Uramuuttajat	Nuoret muuttajat	Asumistavoitemuutt.	Asuntopakkomuutt.	Vanhat työmuutt.	Perhesyistämuutt.	Yht.
Kaupunki	71	63	31	54	44	65	51
Maalaiskunta	29	37	69	46	56	35	49
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	117	1066

Asumistavoitemuuttajista yli kaksi kolmasosaa on muuttanut maalaiskuntaan. Samoin vanhat työmuuttajat ovat keskimääräistä useammin muuttaneet maaseudulle.

6.3. Muuton seuraukset

Yleisesti ottaen lähes kaikki ilmoittivat muuton vastanneen odotuksia (liitetaulukko 21). Asumistavoitemuuttajat ovat olleet muita ryhmiä useammin tyytyväisiä odotuksiinsa. Samoin vanhoilla työmuuttajilla muutto on vastannut hyvin ennako-odotuksia.

Seuraavissa luvuissa tarkastellaan lähinnä mitä vaikutuksia ja muutoksia Turusta muutto on aiheuttanut mm. asunnon ja asumisen, työpaikan, toiminnan ja ammatin sekä palvelujen ja harrastusten suhteen.

6.3.1. Asuntoon ja asumiseen liittyvät tekijät muuton eri vaiheissa

Kaikista vastanneista yli 40 % ilmoitti Turusta muuton tärkeimmäksi syyksi jonkin asuntoon ja/tai asumiseen liittyvän tekijän. Asumistavoite- ja asuntopakkomuuttajia oli vastanneista ja heidän perheenjäsenistään 52 %.

Asumissuhde muuton eri vaiheissa

Koko aineistoa tarkastellen muutto on merkinnyt siirtymistä epäitsenäisestä asumisesta (vanhempien/sukulaisten luona ja alivuokralla asuvat) ja itsenäisestä vuokra-asumisesta omistusasumiseen. Kun ennen Turusta muuttoa 45 % asui omistusasunnoissa, niin tutkimushetkellä omistusasunnoissa asuvia oli jo 57 % vastanneista. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että Turusta muutto ei aina ole merkinnyt siirtymistä suoraan haluttuun asuntoon vaan muuton jälkeenkin on vaihdettu asuntoa. Usein on mahdollisesti käynyt niin, että muuttaja (uramuuttaja) on saanut työpaikan, muttei vakituista asuntoa. Päästyään uudelle paikkakunnalle muuttaja alkaa etsiä uutta, vakituisempaa asuntoa. Erityisesti asumistavoitemuuttajilla on voinut käydä niin, että rakenteilla oleva omakotitalo ei ole ehtinyt valmistua ennen muuttoa. Tällöin on saatettu joutua asumaan väliaikaisesti muualla, esim. sukulaisten luona tai alivuokralaisena. Epäitsenäinen asuminen ei oleellisesti vähenekään heti Turusta muutettaessa vaan vasta jonkin ajan kuluttua muuton jälkeen.

Taulukko 17. Asumissuhde muuton eri vaiheissa muuttajatyypeittäin (%)

Asumis- suhde	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhhat työ- muutt.	Avio- liit. solm.	Eron- neet	Yht.
<u>Ennen muuttoa</u>								
Epäitsen.	15	32	7	29	1	40	5	15
Itsen.vuokra-as.	45	45	34	66	25	38	55	40
Omistusas.	40	23	59	5	74	22	40	45
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	284	118	403	55	73	77	40	1050
Puuttuvia tietoja 16								
<u>Heti muuton jälkeen</u>								
Epäitsen.	15	35	6	32	5	9	40	15
Itsen.vuokra-as.	58	41	15	61	21	50	32	36
Omistusas.	27	24	79	7	74	41	28	49
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	285	118	404	54	72	76	40	1049
Puuttuvia tietoja 17								
<u>Tutkimushetkellä</u>								
Epäitsen.	8	24	3	24	4	7	23	9
Itsen.vuokra-as.	54	47	13	60	18	47	47	34
Omistusas.	38	29	84	16	78	46	30	57
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	285	119	404	55	71	76	40	1050
Puuttuvia tietoja 16								

Uramuuttajat ovat usein joutuneet myymään omistusasuntonsa ennen muuttoa. Muutto ei suoraan ole merkinnyt siirtymistä takaisin omistusasumiseen vaan uramuuttajat ovat aluksi asuneet pää- ja alivuokralaisina. Jonkin ajan kuluttua muutosta on omistusasuminen jälleen lisääntynyt selvästi.

Epäitsenäisesti asuvien osuus on heti muuton jälkeen säilynyt ennallaan, mutta on kyselyhetken mennessä vähentynyt selvästi. Syynä tähän on se, että pakkomuuttajat (asuntopakkomuuttajat ja eronneet) ovat pikaisen muuttopäätöksensä jälkeen asuneet aluksi alivuokralaisina tai vanhempien/sukulaisten luona. Epäitsenäinen asuminen on ollut tilapäistä, sillä muuton jälkeen on siirrytty vähitellen päävuokralaisiksi.

Nuoret muuttajat ovat kaikissa muuton vaiheissa asuneet tavallista useammin epäitsenäisesti. Avioliiton solmineilla muutto on merkinnyt siirtymistä epäitsenäisestä asumisesta itsenäiseen vuokrasuhteeseen.

Asumistavoitemuuttajilla ja erityisesti vanhoilla työmuuttajilla omistusasuminen on kaikissa muuttovaiheissa yleisintä. Ensin mainitulla ryhmällä omistusasuminen lisääntyy muuton myötä selvästi (59 %:sta 84 %:iin).

Talotyyppi ja huoneiston koko muuton eri vaiheissa

Talotyyppi. Voidaan olettaa, että suurin osa muuttajista on asunut ennen Turusta muuttoaan kerrostalossa. Muutto on hyvin usein merkinnyt siirtymistä pientaloasumiseen, vaikka kerrostaloasuminen säilyykin yleisimpänä asumismuotona.

	Ennen muuttoa	Heti muuton jälkeen	Tutkimus- hetkellä
Pientalo	12	37	36
Rivi-/ketjutalo	7	21	21
Kerrostalo	81	41	42
Muu rakennus	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
Yhteensä %	100	100	100
f	1058	1056	1058

Koko aineisto keskiarvona tarkasteltuna pientaloasuminen on jopa hieman vähentynyt muuttohetken ja kyselyhetken välisenä aikana. Tähän lienee vaikuttanut se, että asuntopakkomuuttajat ja eronneet ovat usein heti muuton jälkeen asuneet tilapäisesti alivuokralaisina tai vanhempien/suku-
laisten luona pientalossa, jonka jälkeen on uudelleen muuttettu päävuokralaisina kerrostaloon.

Taulukko 18. Talotyyppi muuton eri vaiheissa muuttajatyypeittäin (%)

Talotyyppi	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liit. solm.	Eron- neet	Yht.
<u>Ennen muuttoa</u>								
Pientalo	10	15	10	18	27	5	10	12
Rivi-/ketjutalo	6	7	7	7	9	5	5	7
Kerrostalo	84	77	83	75	61	89	85	81
Muu rakennus	0	1	0	-	3	1	-	0
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	285	120	404	54	76	77	40	1056
Puuttuvia tietoja 8								
<u>Heti muuton jälkeen</u>								
Pientalo	19	28	50	46	47	31	47	37
Rivi-/ketjutalo	23	16	25	8	20	12	8	21
Kerrostalo	56	55	24	46	32	56	43	41
Muu rakennus	2	1	1	-	1	1	2	1
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	285	120	404	54	76	77	40	1056
Puuttuvia tietoja 10								
<u>Tutkimushetkellä</u>								
Pientalo	17	23	51	36	49	31	33	36
Rivi-/ketjutalo	24	15	25	9	19	17	15	21
Kerrostalo	58	61	24	55	31	51	49	42
Muu rakennus	1	1	-	-	1	1	3	1
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	285	120	404	55	78	77	39	1058
Puuttuvia tietoja 8								

Asumistavoitemuuttajille muutto on selkeästi merkinnyt siirtymistä kerrostalosta pientaloon, sillä vastaajista 83 % asui ennen muuttoa kerrostalossa, pientalossa asui vain 10 %. Kyselyhetkellä kerrostalossa asui 24 % ja pientalossa 51 % vastaajista.

Vanhat työmuuttajat ovat kaikissa muuton vaiheissa asuneet pientalossa. Heillä, toisin kuin em. pakkomuuttajilla, pientaloasuminen on yleensä ollut myös omistusasumista (vrt. taulukko 17). Muuton jälkeen asuminen pientalossa on lisääntynyt selvästi.

Huoneiston koko. Yleisin huoneiston koko on kaikissa muuttovaiheissa ollut kaksi huonetta ja keittiö. Muutto on kuitenkin merkinnyt siirtymistä suurempaan asuntoon. Huoneistojen keskimääräinen pinta-ala on muuton myötä kasvanut jonkin verran; kun ennen muuttoa keskimääräinen huoneiston koko oli 60 m^2 , oli se tutkimushetkellä 78 m^2 (ks. myös liitetaulukko 22). Vaikka perheenkoko on muuton jälkeen yleensä kasvanut, on asuinpinta-ala lisääntynyt sitäkin enemmän, sillä asumistiheys on jonkin verran pienentynyt muuton myötä.

A s u m i s t i h e y s (asukkaita/huone)		
Ennen muuttoa	Heti muuton jälkeen	Tutkimushetkellä
0.88	0.74	0.73

Asumistiheys muuttajatyypeittäin tarkasteltuna ilmenee liitetaulukosta 22.

Asumistavoitemuuttajille muutto on merkinnyt selvää parantumista asunto-oloissa. Asuinpinta-ala on kasvanut 63:sta neliömetristä 93:een neliömetriin, kyselyhetkellä lähes puolet asui vähintään neljän huoneen ja keittiön asunnoissa. Samoin on asumisväljyyttä enemmän kuin ennen muuttoa.

Vanhat työmuuttajat ovat asuneet tavallista suuremmissa asunnoissa. Asunnon koko säilyy suurin piirtein ennallaan. Sen sijaan nuoret muuttajat ja asuntopakkomuuttajat ovat asuneet eri muuttovaiheissa keskimääräistä pienemmissä asunnoissa. Asuinpinta-alassa ei muuton myötä tapahdu merkittäviä muutoksia.

Myös avioliiton solmineet ovat ennen muuttoaan asuneet melko pienissä asunnoissa. Muuton jälkeen asuinpinta-ala on selvästi lisääntynyt. Kuitenkin perheellistymisestä

Taulukko 19. Asuinhuoneiden määrä (%) ja keskimääräinen koko (\bar{x})¹ muuton eri vaiheissa muuttajatyypeittäin

Huoneita	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liit. solm.	Eron- neet	Yht.
<u>Ennen muuttoa</u>								
1 h + (kk)	6	10	7	22	6	21	8	9
1 h + k/2 h + kk	17	21	13	25	15	28	13	17
2 h + k	42	33	40	29	31	19	54	37
3 h + k	22	21	30	14	28	21	21	25
4 h + k	8	9	7	7	16	8	3	8
5 h + k -	5	6	3	3	4	3	1	4
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	282	116	406	51	74	75	39	1043
Pinta-ala, m ² (\bar{x})	59.3	55.0	63.4	50.7	71.3	40.3	59.1	60.1
Puuttuvia tietoja 23								
<u>Heti muuton jälkeen</u>								
1 h + (kk)	9	15	2	9	5	7	21	7
1 h + k/2 h + kk	12	17	6	35	12	18	16	12
2 h + k	33	35	26	27	38	38	39	31
3 h + k	26	15	26	13	25	18	10	23
4 h + k	10	10	23	4	14	10	8	15
5 h + k -	10	8	17	12	6	9	6	12
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	282	113	404	55	76	77	38	1045
Pinta-ala, m ² (\bar{x})	70.3	53.6	90.1	54.4	73.6	67.9	53.5	76.1
Puuttuvia tietoja 21								
<u>Tutkimushetkellä</u>								
1 h + (kk)	6	11	1	7	5	1	18	4
1 h + k/2 h + kk	12	22	5	35	12	20	22	13
2 h + k	34	36	24	29	37	35	33	30
3 h + k	27	13	26	15	23	23	15	24
4 h + k	12	11	26	5	17	12	10	17
5 h + k -	9	7	18	9	6	9	2	12
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	283	114	406	55	78	77	40	1053
Pinta-ala, m ² (\bar{x})	70.5	54.7	93.3	58.4	74.6	71.4	53.8	77.6

Puuttuvia tietoja 13

¹ vanhempien/sukulaisten luona ja alivuokralaisina asuvat jätetty tarkastelun ulkopuolelle

johtuen on asumistiheys muuton myötä kasvanut. Eronneilla tilanne on ollut paljolti päinvastainen; on muutettu pienempään asuntoon, mutta samalla erosta johtuen on asumisväljyyttä tullut lisää.

Asuinalue muuton eri vaiheissa

Noin 60 % kaikista vastanneista asui Turussa asuessaan kaupungin reuna-alueilla, lähiöissä. Keskustassa asui hie-man vajaa 40 %. Muutto on ymmärrettävästi merkinnyt sitä, että maaseudulla (haja-asutusalueella) asuvien osuus on kasvanut jyrkästi. Keskusta-alueella asuvien määrässä ei ole tapahtunut muuton jälkeenkään vähentymistä. Toisin sanoen Turusta muutto on suuntautunut kaupungin reuna-alueiden kerrostalolähiöstä. Esimerkkinä voidaan mainita, että tilastojen mukaan vuonna 1983 muutti mm. Runosmäestä 613¹ henkeä, kun sinne vastaavasti muutti vain 303¹ henkeä (Turun kaupungin tilastotoimiston tiedotuksia 1985:2).

Pääkaupunkiseudulle muutto on suuntautunut useammin Turun keskustasta kuin reuna-alueilta. Keskustasta muuttaneet ovat useimmiten olleet nuoria (nuoret muuttajat ja avio-
liiton solmineet) tai urakehitystä korostavia (uramuut-
tajat). Myös pakkomuuttajille (asuntopakkomuuttajat ja
eronneet) on keskustassa asuminen tunnusomaista. Muutto on yleensä suuntautunut tulokunnan keskusta.

Sen sijaan lähimuutto on tapahtunut Turun reuna-alueilta (asumistavoitemuuttajat ja vanhat työmuuttajat). Muutto on tavallista useammin merkinnyt siirtymistä tulokunnan haja-asutusalueille, maaseudulle.

1 Luvut sisältävät myös siirtolaisuuden

Taulukko 20. Asuinalue muuton eri vaiheissa muuttajatyypeittäin (%)

Asuin- alue	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liit. solm.	Eron- neet	Yht.
<u>Ennen muuttoa</u>								
Keskusta-alue	45	44	32	42	33	45	51	39
Reuna-alue/lähiö	54	55	67	54	62	55	46	59
Haja-as.alue	1	1	1	4	5	-	3	2
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	285	119	403	54	76	76	39	1052
Puuttuvia tietoja 14								
<u>Heti muuton jälkeen</u>								
Keskusta-alue	53	37	27	37	40	36	50	38
Reuna-alue/lähiö	38	45	50	43	30	51	35	44
Haja-as.alue	9	18	23	20	30	13	15	18
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	286	120	407	54	77	77	40	1059
Puuttuvia tietoja 7								
<u>Tutkimushetkellä</u>								
Keskusta-alue	54	40	27	44	39	39	43	39
Reuna-alue/lähiö	38	43	50	38	32	51	45	44
Haja-as.alue	8	17	23	18	29	10	12	17
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	286	120	405	55	78	77	40	1061
Puuttuvia tietoja 5								

Asunto- ja asumisoloiissa tapahtuneet muutokset

Vastaajia pyydettiin vertailemaan nykyisiä (tutkimushetkellä) asunto-oloja asunto-oloihin Turussa. Koko aineistoa tarkastellen on asunto muuton jälkeen ollut isompi ja varustetasoltaan parempi kuin Turussa. Myös asunto- ja asuin- ympäristöt ovat olleet viihtyisämpiä uudella paikkakunnalla kuin Turussa. Asunnon sijainti on koettu yleensä huonomaksi tai korkeintaan yhtä hyväksi kuin Turussa. Mielenpiirteet asumiskustannuksista vaihtelivat (ks. myös liitte- taulukot 23 ja 24).

Taulukko 21. Asunto- ja asumisololoissa tapahtuneet muutokset keskimäärin muuttajatyypeittäin verrattuna tilanteeseen Turussa ennen muuttoa (\bar{x}^1)

Asunto- ja asumisolot	Uramuuttajat	Nuoret muuttajat	Asumistavoitemuutt.	Asuntopakkomuutt.	Vanhat työmuutt.	Avio-liit. solm.	Eronneet	Yht.	F-testi p
Asunnon koko	1.66	1.88	1.31	1.46	1.66	1.56	1.88	1.54	< .0001
Asunnon varustet.	1.66	1.83	1.45	1.67	1.71	1.62	1.90	1.61	< .0001
Asunnon viiht.	1.61	1.63	1.17	1.61	1.52	1.38	1.75	1.43	< .0001
Asuinymp. viiht.	1.57	1.49	1.18	1.64	1.44	1.31	1.75	1.39	< .0001
Sijainti/kulkuyht.	2.04	2.08	2.30	2.21	2.10	2.31	2.15	2.18	< .0003
Asumiskustann.	2.12	1.87	1.84	1.86	1.48	1.99	1.73	1.90	< .0001
f	287	120	407	56	79	77	40	1066	

1 Vastauskeskiarvot laskettu seuraavasti:

1 = Nykyisin paremmin kuin Turussa, 2 = Nykyisin yhtä hyvin kuin Turussa,
3 = Nykyisin huonommin kuin Turussa

Lähes kaikista muuttajaryhmistä yli puolet piti nykyistä asuntoaan isompana kuin Turussa (poikkeuksena nuoret muuttajat ja eronneet). Samoin asunto- ja asuin ympäristön viihtyisyys on koettu paremmaksi kuin Turussa (liitetaulukko 23).

Asumistavoitemuuttajat ovat kokeneet kaikkien muiden asunto- ja asumisolojen parantuneen muuton myötä, paitsi asunnon sijainnin ja kulkuyhteyksien.

Kaukomuuttajilla (uramuuttajat ja nuoret muuttajat) asunnon sijainti ja liikenneyhteydet eivät ole niin usein huonontuneet kuin muilla ryhmillä.

Asumissyistä muuttaneilta kysyttiin myös sitä, yrittikö hankkia asuntoa Turusta. Seuraavassa tarkastelussa ovat mukana siis vain asumistavoite- ja asuntopakkomuuttajat, kukin erillisinä ryhminään.

Yli 60 % asumissyistä muuttaneista yritti saada asuntoa Turusta. Muuttajatyypeistä vain vanhemmat omistusasunnon hankkijat ja asuinympäristöön tyytymättömät ovat keskimääräistä harvemmin yrittäneet asunnon hankintaa Turusta. Sen sijaan asuntopakkomuuttajista lähes 80 % yritti saada asuntoa Turusta (liitetaulukko 25).

Niistä, jotka eivät yrittäneet hankkia asuntoa Turusta, neljänneksellä syynä tähän oli asunnon ja asuinympäristön viihtyisyystekijät, 23 %:lla se, että asuntojen/tonttien hinnat koettiin liian korkeiksi ja vajaalle viidennekselle tarjoutui tilaisuus saada asunto/tontti muualta helpommin ja/tai halvemmalla (liitetaulukko 26).

Suurin osa asunto- ja asumissyistä muuttaneista on yrittänyt hankkia asunnon/tontin Turusta. Suurimpana syynä siihen, ettei muuttajat jääneet Turkuun, oli se, ettei Turusta saanut asuntoa/tonttia tai että muualta tarjoutui tilaisuus saada asunto/tontti helpommin. Tämä syy korostui erityisesti asuntopakkomuuttajilla. Muita keskeisiä syitä sille, ettei Turkuun jääty, olivat asuntojen/tonttien kalleus Turussa ja se, ettei löytänyt sopivaa asuntoa/tonttia sopivalta alueelta (liitetaulukko 27).

6.3.2. Työhön ja työpaikkaan liittyvät tekijät muuton eri vaiheissa

Toiminta muuton eri vaiheissa

Koko aineistoa tarkastellen ei olennaisia muutoksia toiminnassa muuton myötä ole tapahtunut. Luvuissa on laskettu yhteen vastaajat ja heidän perheenjäsenensä, jolloin tulokset ovat edustavampia kuin pelkästään vastaajan tiedot.

Taulukko 22. Toiminta muuton eri vaiheissa (%)

Toiminta	Ennen muuttoa	Heti muu- ton jälkeen	Tutkimus- hetkellä
Työllinen	<u>53</u>	<u>54</u>	<u>54</u>
Työtön	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>2</u>
Työvoiman ulkopuolella	<u>45</u>	<u>43</u>	<u>44</u>
lapsia	31	29	30
aikuisia	14	14	14
Yhteensä %	100	100	100
f	2 516	2 567	2 631

Mukana vastaajat perheenjäsenineen

Vastaajista ja heidän perheenjäsenistään puolet on ollut sekä ennen että jälkeen muuton työssä. Kaikkiin ennakkotietojen mukaan vuonna 1984 muuttaneisiin suhteutettuna tämä vastaa lähes 3 700:a henkilöä. Näistä lähes puolet on ollut muuton jälkeenkin työssä Turussa.

Työttömyys ei ole Turusta muuton syynä, sillä muuttajien työttömyysaste on selvästi pienempi kuin Turun työvoimapiirissä ja koko maassa keskimäärin:

Tutkimus ¹ aineisto	Turun työ- ² voimapiiri	Koko maa ²
3.6	5.3	6.2

Muuttajatyypeittäin tarkasteltuna työttömiä on suhteellisesti eniten ollut nuorissa muuttajissa ja vanhoissa työmuuttajissa. Asuntopakkomuuttajille muutto on merkinnyt myös työttömyyden lisääntymistä.

1 tilanne ennen Turusta muuttoa, luvussa mukana vastaajat ja heidän puolisonsa

2 lähde: Työvoimakatsaus 1985, Toukokuu

Taulukko 23. Toiminta ja työpaikan sijainti ennen ja jälkeen muuton suhteutettuna kaikkiin vuonna 1984 muuttaneisiin

Toiminta ja työpaikan sijainti	Tutkimus- aineisto %	Tutk.aineisto suhteutettuna kaikkiin v. 1984 Turkuun muuttaneisiin (henkilöä)
I TYÖLLISET (koko ajan työssä olleet)	<u>50.4</u>	<u>3670</u>
joista ennen muuttoa työssä		
Turussa	39.6	2886
Nyk.as.kunnassa	4.4	321
Muualla	6.4	463
joista muuton jälkeen työssä		
Turussa	23.5	1714
(koko ajan Turussa)	(23.4)	(1705)
Nyk.as.kunnassa	18.7	1363
(koko ajan nyk.as.k.)	(4.4)	(321)
Muualla	8.2	593
(koko ajan muualla)	(5.2)	(382)
II TYÖELÄMÄÄN MUUTON JÄLKEEN TULLEET	<u>4.8</u>	<u>351</u>
joista muuton jälkeen työssä		
Turussa	0.3	24
Nyk.as.kunnassa	3.7	266
Muualla	0.8	61
III TYÖELÄMÄSTÄ MUUTON JÄLKEEN POISTUNEET JA TYÖTTÖMÄKSI JOUTUNEET	<u>5.2</u>	<u>382</u>
IV KOKO AJAN TYÖVOIMAN ULKOPUOLELLA JA TYÖTTÖMÄNÄ OLLEET	<u>39.6</u>	<u>2886</u>
joista aikuisia	9.8	718
lapsia	29.8	2168
Yhteensä	100.0 (N=2407)	7289*

* ennakkotieto, Turun kaupungin tilastotoimisto

Taulukko 24. Toiminta muuton eri vaiheissa (%)

Toiminta	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- palkko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä- muutt.	Yhteensä
<u>Ennen muuttoa</u>							
Palkansaajana toisen palveluksessa	69	69	76	73	54	78	72
Työssä omassa/ perheen yrityksessä	2	3	6	4	5	2	4
Työssä omalla/ perheen maatilalla	-	-	0	-	2	-	0
Työtön	3	7	1	3	7	2	3
Varusmiespalv./ koulutuksessa	18	13	4	8	-	11	9
Työkyvytt./ eläkkeellä	-	-	3	6	28	4	4
"Kotona"	5	7	7	5	4	3	6
Aitiyslomalla	3	1	3	1	-	-	2
Yhteensä % f	100 468	100 172	100 750	100 79	100 127	100 135	100 ₁ 1731
<u>Heti muuton jälkeen</u>							
Palkansaajana toisen palveluksessa	74	62	74	70	43	75	70
Työssä omassa/ perheen yrityksessä	4	2	6	4	8	4	5
Työssä omalla/ perheen maatilalla	0	2	0	-	-	3	1
Työtön	5	7	2	5	4	4	4
Varusmiespalv./ koulutuksessa	5	20	3	6	-	7	6
Työkyvytt./ eläkkeellä	0	-	3	8	40	3	5
"Kotona"	9	6	8	5	5	4	7
Aitiyslomalla	3	1	4	2	-	0	2
Yhteensä % f	100 479	100 176	100 761	100 80	100 129	100 191	100 ₁ 1816
<u>Tutkimushetkellä</u>							
Palkansaajana toisen palveluksessa	75	62	75	65	44	73	71
Työssä omassa/ perheen yrityksessä	5	2	6	8	5	6	5
Työssä omalla/ perheen maatilalla	1	1	0	-	2	2	1
Työtön	2	7	2	8	4	5	3
Varusmiespalv./ koulutuksessa	6	22	2	6	-	6	5
Työkyvytt./ eläkkeellä	0	-	3	7	40	3	5
"Kotona"	9	4	8	5	5	2	7
Aitiyslomalla	2	2	4	1	-	3	3
Yhteensä % f	100 487	100 179	100 762	100 81	100 129	100 197	100 ₁ 1835

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Eniten työllisiä kaikissa muuton vaiheissa on ollut asumistavoitemuuttajissa, jotka ovat lähimuuttajia, jolloin myös työpaikka on useimmiten pysynyt samana (vrt. liite-
taulukko 31) eikä toiminnassa näin ollen ole tapahtunut muutoksia. Muuton myötä on työssäkäyvien osuus uramuuttajista selvästi kasvanut (71 %:sta 81 %:iin). Tämä johtuu siitä, että tässä ryhmässä on paljon ennen muuttoa opiskelemassa (18 %) olleita, jotka muuton jälkeen ovat siirtyneet työelämään.

Nuorilla muuttajilla muuton motiivina oli muita ryhmiä useammin opiskelun aloittaminen. Muuton myötä onkin koulutuksessa olevien osuus selvästi lisääntynyt. Kuten edellisessä ryhmässä, niin myös vanhoissa työmuuttajissa on paljon työvoiman ulkopuolelle siirtyviä. Vanhoilla työmuuttajilla tämä näkyy eläkkeellä olevien määrän kasvuna.

Sosiaalinen status ja ammattiala muuton eri vaiheissa

Sosiaalinen status. Koko aineistossa on työntekijöitä ollut suhteellisesti eniten, joskin myös ei-johtavassa asemassa olevia toimihenkilöitä (lähinnä alempia toimihenkilöitä) on ollut melko paljon. Työntekijöitten osuus on laskenut muutettaessa. Samanaikaisesti johtavassa asemassa olevien toimihenkilöiden ja virkamiesten osuus on kasvanut. Yleisesti ottaen Turusta muuttaneiden sosiaalinen status on ollut korkeampi kuin koko kaupungin väestön; muuttajista 42 % oli työntekijöitä, kun koko Turun väestöstä heitä on ollut 48 % .

Uramuuttajissa on muita ryhmiä enemmän toimihenkilöitä ja virkamiehiä. Muutto on merkinnyt opiskelijoiden määrän vähentymistä. Samanaikaisesti erityisesti johtavassa asemassa olevien toimihenkilöiden määrä on lisääntynyt, mikä

Taulukko 25. Sosiaalinen status muuton eri vaiheissa (%)

Sosiaalinen status	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perha- syistä- muutt.	Yhteensä
<u>Ennen muuttoa</u>							
Työntekijä	25	51	49	57	40	50	42
Ei-joht.asemassa oleva toimih./virkam.	40	27	27	20	14	27	29
Joht.asemassa oleva toimih./virkam.	13	3	7	2	3	1	7
Yrittäjä	2	3	5	6	5	2	4
Maanviljelijä	-	-	0	-	1	-	0
Eläkeläinen	-	-	3	6	26	3	4
Opiskelija	16	12	4	5	-	9	8
Kotirouva/-mies	3	2	4	4	5	2	4
Muu/tuntematon	1	2	1	-	6	6	2
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100 ¹
f	468	171	751	79	127	139	1735 ¹
<u>Heti muuton jälkeen</u>							
Työntekijä	20	45	47	55	33	50	39
Ei-joht.asemassa oleva toimih./virkam.	45	23	28	18	10	25	30
Joht.asemassa oleva toimih./virkam.	19	5	7	3	2	4	9
Yrittäjä	4	3	5	5	6	4	5
Maanviljelijä	0	1	0	-	-	3	0
Eläkeläinen	0	-	3	7	39	2	5
Opiskelija	5	18	3	6	-	6	5
Kotirouva/-mies	5	4	5	5	5	2	5
Muu/tuntematon	1	1	2	1	5	4	2
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100 ¹
f	480	176	763	80	130	191	1820 ¹
<u>Tutkimushetkellä</u>							
Työntekijä	18	44	48	56	32	49	39
Ei-joht.asemassa oleva toimih./virkam.	43	22	27	15	11	23	29
Joht.asemassa oleva toimih./virkam.	21	7	8	2	3	5	10
Yrittäjä	5	2	6	9	5	6	5
Maanviljelijä	1	1	0	-	1	3	1
Eläkeläinen	0	-	3	7	38	2	5
Opiskelija	6	19	1	6	-	6	5
Kotirouva/-mies	5	3	5	5	5	1	4
Muu/tuntematon	1	2	2	-	5	5	2
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100 ¹
f	490	179	763	81	130	199	1842 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

osoittaa se, että uramuuttajat ovat suhteellisen hyvin koulutettuja.

Muissa muuttajaryhmissä paitsi uramuuttajissa ja vanhoissa työmuuttajissa, on keskimääräistä enemmän työntekijöitä. Työntekijöitten, samoin kuin ei-johtavassa asemassa olevien toimihenkilöiden osuudet nuorista muuttajista ovat vähentyneet muuton myötä. Sen sijaan opiskelijoiden osuus on selvästi kasvanut.

Noin neljännes vanhoista työmuuttajista on jo ennen muuttoa ollut eläkkeellä. Eläkeläisten osuus kyselyhetkeen mennessä noussut vajaaseen 40 %:iin.

Ammattiala. Tutkimuksen ammattijakautuma vastaa hyvin tilastoja. Neljä suosituinta ammattialaa olivat tekniset, luonnontieteelliset, yhteiskuntatieteelliset ja humanistiset, teolliset, hallinnollis-tilinpidolliset sekä palvelutyön ammattialat. Muutto ei yleensä ole aiheuttanut ammatinvaihdoksia.

Uramuuttajissa on teknisillä, luonnontieteellisillä, tms. ammattialoilla työskenteleviä on selvästi muita ryhmiä enemmän ja muutettaessa näillä ammattialoilla toimivien osuus on entisestään lisääntynyt.

Vanhoissa työmuuttajissa ja perhesyistä muuttavissa on suhteellisesti eniten teollista työtä tekeviä. Myös nuoris-
sa muuttajissa on ennen muuttoa paljon teollisissa ammateissa toimivia, mutta heidän osuutensa on kyselyhetkeen mennessä pudonnut jonkin verran.

Taulukko 26. Ammattiala muuton eri vaiheissa (%)

Ammattiala	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä- muutt.	Yhteensä
<u>Ennen muuttoa</u>							
Tekn., luonnont., yhteisk. ym.	46	29	28	26	14	26	31
Hall. tilinpidoll. työ	20	13	16	18	17	10	17
Kaupallinen työ	8	7	8	3	8	11	8
Maa- ja metsät. työ	2	-	1	-	2	-	1
Kuljetus-, liikenne ym.	2	8	6	17	9	2	6
Teollinen työ	11	27	24	24	30	31	22
Palvelutyö	9	12	14	12	13	14	12
Muu/tuntematon	2	4	3	-	7	6	3
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100 ¹
f	369	140	652	66	86	116	1429 ¹
<u>Heti muuton jälkeen</u>							
Tekn., luonnont., yhteisk. ym.	50	31	26	22	13	26	32
Hall. tilinpidoll. työ	21	12	17	17	15	12	17
Kaupallinen työ	8	6	9	3	8	11	8
Maa- ja metsät. työ	2	2	1	-	2	3	2
Kuljetus-, liikenne ym.	2	8	7	17	11	2	6
Teollinen työ	7	24	24	25	29	30	20
Palvelutyö	8	14	13	15	15	12	12
Muu/tuntematon	2	3	3	1	7	4	3
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100 ¹
f	410	134	653	65	72	167	1501 ¹
<u>Tutkimushetkellä</u>							
Tekn., luonnont., yhteisk. ym.	51	28	27	21	15	26	33
Hall. tilinpidoll. työ	21	15	17	18	13	14	17
Kaupallinen työ	8	7	10	5	8	11	9
Maa- ja metsät. työ	2	2	1	-	3	3	2
Kuljetus, liikenne ym.	1	9	6	17	11	1	5
Teollinen työ	7	22	23	27	29	29	20
Palvelutyö	7	14	13	12	14	11	11
Muu/tuntematon	3	3	3	-	7	5	3
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100 ¹
f	420	138	670	66	72	178	1544 ¹

¹ Vastaajat + puoliset. Luvuista jätetty pois työvoiman ulkopuolella olevat (ei kuitenkaan äitiyslomalla olevia).

Työpaikan sijainti ja työmatka ennen ja jälkeen muuton

Työpaikan sijainti. Vastaajista ja heidän puolisoistaan vajaalla kahdella kolmasosalla oli työpaikka Turussa ennen muuttoa. Muuton jälkeen heistä vielä kolmannes työskenteli Turussa. Vain viidesosalla työpaikka vaihtui Turusta tulokuntaan. Tulopaikkakunnalla työskenteli muuton tapahduttua noin kolmasosa vastaajista ja heidän puolisoistaan, kun ennen muuttoa heitä oli vain kuusi prosenttia. Työvoiman ulkopuolella olevia ja työttömiä on ollut sekä ennen että jälkeen muuton yhtä paljon.

Taulukko 27. Työpaikan sijainti ennen ja jälkeen muuton (%)

Muuton jälke-	E n n e n m u u t t o a				Yh- teensä %
	Tur- ku	Tulo- kunta	Muu kunta	Ei työssä	
Turku	33	-	0	1	34
Tulokunta	19	6	2	5	32
Muu kunta	5	-	7	1	13
Ei työssä	7	-	0	14	21
Yhteensä %	64	6	9	21	100 (N=1 691) ¹

1 vastaajat+puolisot

Muuttajatyypeittäin tarkasteltuna asumistavoitemuuttajat, asuntopakkomuuttajat ja perhesyistä muuttavat ovat sekä ennen että jälkeen muuton olleet työssä Turussa tai muissa sen naapurikunnissa (liitetaulukot 28-31).

Uramuuttajilla on työpaikka muuton myötä siirtynyt Turus-

ta tulopaikkakunnalle ja pääkaupunkiseudulle (myös tulo-
kunta on tavallista useammin sijainnut pääkaupunkiseu-
dulla).

Sekä nuorille muuttajille että vanhoille työmuuttajille
muutto on keskimääräistä useammin merkinnyt poisjääntiä
työelämästä. Edellisellä ryhmällä syynä on ollut opiske-
lun aloittaminen, jälkimmäisellä eläkkeelle siirtyminen.
Vanhat työmuuttajat ovat muita ryhmiä useammin olleet
ennen ja jälkeen muuton työssä laivalla tai työ on ollut
matkatyötä.

Työmatka. Yleisesti ottaen työmatka on muuton myötä pi-
dentynyt jonkin verran. Ennen muuttoa 81 %:lla kertyi
työmatkaa yhteen suuntaan alle 10 kilometriä. Muuton
jälkeen 55 %:lla oli alle 10 kilometrin työmatka.

Työmatkan pituus yhteen suuntaan	Ennen muuttoa	Muuton jälkeen
alle 10 km	81	55
10-30 km	14	34
30-50 km	1	7
yli 50 km	<u>4</u>	<u>4</u>
Yhteensä	100	100
f	1284	1339

Ajallisesti työmatka ei ole paljonkaan pidentynyt. Noin
80 %:lla yhdensuuntaiseen työmatkaan on sekä ennen että
jälkeen muuton käytetty alle puoli tuntia (taulukko seur.s.).
Tähän on syynä lähinnä se, että oman auton käyttö työ-
matkoilla on muuton jälkeen selvästi lisääntynyt. Kun
ennen Turusta muuttoaan 42 % vastaajista kulki työmat-
kansa omalla autolla, oli vastaava suhdeluku muuton jäl-
keen 54 % (liitetaulukot 32-37). Toisaalta lienee lähi-
muuton osalta myös niin, että liikkuminen Turun ympäris-

Työmatkan kesto yhteen suuntaan	Ennen muuttoa	Muuton jälkeen
alle 15 min	44	39
15-30 min	38	40
yli 30 min	<u>18</u>	<u>21</u>
Yhteensä %	100	100
f	1284	1338

töissä on nopeampaa ja joustavampaa kuin ruuhkaisessa keskustassa.

Muuttajatyypeistä erityisesti vanhoilla työmuuttajilla, asumistavoite- ja asuntopakkomuuttajilla työmatka on muuton myötä pidentynyt. Vanhoilla työmuuttajilla muutto on tavallista useammin suuntautunut Turun työssäkäyntialueen toiselle vyöhykkeelle ja muualle Varsinais-Suomeen. Tämä näkyy pidentyneenä työmatkana, sillä useinkaan työpaikkaa ei liene vaihdettu. Myöskään asumistavoite- ja asuntopakkomuuttajat eivät ole yleensä vaihtaneet työpaikkaa vaan muuton jälkeenkin suurin osa on käynyt edelleen työssä Turussa (liitetaulukot 28-31).

Edellä mainituilla muuttajaryhmillä on myös työmatkaan käytetty aika pidentynyt siitäkin huolimatta, että oman auton käyttö työmatkalla on muutettaessa lisääntynyt. Sen sijaan uramuuttajilla ja nuorilla muuttajilla on työmatka ajallisesti lyhentynyt. Uramuuttajat ovat muuton jälkeen muita ryhmiä useammin kulkeneet työmatkansa jalan, mikä osaltaan viittaa siihen, että muutto on suuntautunut lähelle työpaikkaa (liitetaulukot 32-37).

Nykyisen työpaikan varmuus ja taloudellinen toimeentulo

Yleisesti ottaen lähes kaikki, jotka olivat tutkimushetkellä työssä, pitivät työn jatkuvuutta hyvin tai melko varmana. Muuttajatyypeittäin ei olennaisia eroja ollut. Asumistavoitemuuttajista tuskin kovinkaan moni lienee vaihtanut työpaikkaa muuton yhteydessä. Uramuuttajat sen sijaan ovat useimmiten olleet korkeasti koulutettuja, joille työttömyys ei kovinkaan usein ole ollut muuton motiivina vaan motiivina on ollut parempi työpaikka (vrt. muuton motiivit, taulukko 4 ja liitetaulukko 38).

Kolmannes muuttajista piti taloudellista toimeentuloaan huomattavasti tai jonkin verran parempana muuton jälkeen kuin ennen muuttoa, vajaa viidennes piti sitä heikompana (liitetaulukko 39).

Uramuuttajille muutto on hyvin usein ollut tavoitemuuttoa paremman toimeentulon saavuttamiseksi. Niinpä lähes 60 % piti taloudellista tilannettaan parempana kuin Turussa asuessaan. Nuorilla muuttajilla, asumistavoitemuuttajilla sekä asuntopakkomuuttajilla taloudellinen toimeentulo on keskimääräistä useammin heikentynyt muuton jälkeen. Nuorissa muuttajissa on melko paljon vanhempien luota poismuuttavia. Tällöin myös vanhempien taloudellinen tuki yleensä vähenee, kun joudutaan tulemaan toimeen yhä enemmän "omillaan", mm. ruoka- ja asumiskustannukset yleensä kasvavat.

Asumistavoitemuuttajilla taloudellista tilannetta lienee heikentänyt omistusasunnon hankkiminen. Asuntopakkomuuttajilla on niin ikään asumiskustannukset nousseet. Lisäksi työttömyys on tällä ryhmällä muuton jälkeen jonkin verran lisääntynyt.

6.3.3. Palveluihin liittyvät tekijät ja niissä koetut muutokset

Palveluvarustuksessa koetut muutokset

Muuton yhteydessä kyseltiin myös muuttajien kokemuksia nykyisen (tutkimushetkellä) asuinkunnan palveluvarustuksesta verrattuna Turun palveluihin. Yleisesti ottaen muuttajat kokivat terveys- ja sosiaalipalvelut, koulujärjestelyt ja liikuntapalvelut paremmiksi nykyisessä asuinkunnassaan kuin Turussa. Sen sijaan kulttuuripalveluissa ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksissa, julkisissa liikennepalveluissa sekä kaupallisissa ja muissa yksityisissä palveluissa koettiin tapahtuneen heikkenemistä muuton myötä (liitetaulukot 40 ja 41).

Taulukko 28. Nykyisen asuinkunnan palveluvarustus verrattuna Turun palveluihin (%)

Nykyisen asuinkunnan palvelut	Terve- yspalvelut	Sosiaalipalvelut	Koulujärjestelyt	Kultt. ja vapaa-ajanpalv.	Liikuntapalvelut	Julk. liikennepalv.	Kaupall. ja muut yks.palv.
Nykyisin paremmin	26	12	14	12	21	10	11
Yhtä hyvin	45	14	28	24	39	30	35
Nykyisin huonommin	16	4	7	42	17	48	43
Ei osaa sanoa	13	70	51	22	23	12	11
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	1066	3198	1066	1066	1066	1066	2132

1 sosiaalipalvelut: kunnallinen päivähoido, kunnallinen kodinhoito, vanhustenhuolto

Kaukomuuttajat (uramuuttajat, nuoret muuttajat) ovat yleensä kokeneet mm. kulttuuri- ja liikuntapalvelut, julkiset liikennepalvelut sekä kaupalliset ja yksityiset palvelut keskimääräistä useammin paremmin hoidetuiksi nykyisessä asuinkunnassaan kuin Turussa.

Lähimuuttajat (asumistavoitemuuttajat, asuntopakkomuuttajat) ovat kokeneet kulttuuripalvelujen, julkisten liikennepalvelujen sekä kaupallisten ja yksityisten palvelujen heikentyneen muutettaessa. Mm. asuntopakkomuuttajista yli puolet piti lähes kaikkia em. palveluja (paitsi liikuntapalveluja) huonompina kuin Turussa. Asumistavoitemuuttajat pitivät tulokuntansa sosiaali- ja terveyspalveluja sekä koulujärjestelyjä parempina kuin palveluja Turussa (liitetaulukot 40 ja 41).

Asumistavoitemuuttajillahan muutto suuntautui tulokunnan reuna-alueille ja haja-asutusalueille, Turun lähikuntiin. Tällöin lieneekin selvää, että julkiset liikenneyhteydet sekä kulttuuri- ja kaupalliset palvelut eivät ole niin hyvät ja monipuoliset kuin kaupunkialueella. Asuntopakkomuuttajista yli puolet muutti tosin kaupunkikuntiin, mutta muuttoalueena suurimmalla osalla oli Varsinais-Suomen seutukaava-alue, lähinnä työssäkäyntialue. Turkuun verrattuna pienempien kaupunkien liikenneverkko ei ole niin tiheä kuin Turussa. Myöskään kaupalliset palvelut eivät voi olla niin monipuoliset kuin suuremmissa kaupungeissa.

Muuttoliikkeen kannalta on oireellista että suurin osa piti sosiaali- ja terveyspalveluja vähintään yhtä hyvinä kuin Turussa. Näiden palvelujen saanti (jonottamatta) lienee jokapäiväisessä elämässä pitkällä aikavälillä tähdellisempää kuin esim. kaupallisten palvelujen valikoiman runsaus. Vaikuttaa siltä, että Turun lähikuntien palvelutaso on jo niin korkealla, että se ei ole esteenä Turusta muutolle.

Päivähoidon järjestäminen muuton eri vaiheissa

Kaikista muuttajista (yhteenlaskien vastaajat ja heidän perheenjäsenensä) vajaa kolmannes on ollut lapsia. Näistä lapsista lähes 60 % oli alle kouluikäisiä, joten päivähoitopalvelujen tarve on ilmeinen. Kaikista vastaajista vajaa puolet piti nykyisen asuinkuntansa päivähoitopalveluja parempina kuin Turussa, asumistavoitemuuttajista jopa yli 60 % (tarkastelun ulkopuolelle jätetty ne henkilöt, jotka eivät ole osanneet/halunneet vastata).

Palveluista juuri kunnallisten päivähoitopaikkojen puute Turussa on usein vaikuttamassa muuton taustalla (liite 2). Tosin sekä kunnallista että yksityistä päivähoitoa käyttävien osuudet ovat laskeneet muutettaessa, mutta kyselyhetkeen mennessä kunnallisen päivähoidon osuus on selvästi lisääntynyt. Samanaikaisesti yksityisen hoidon osuus on entisestään vähentynyt. Siihen, että kunnallisen

Taulukko 29. Päivähoidon järjestäminen ennen muuttoa ja tutkimushetkellä (%)

Tutkimus- hetkellä	E n n e n m u u t t o a			
	Toinen vanh. kotona	Kunnalli- nen päi- vähoito	Yksityi- nen päi- vähoito	Yh- teen- sä %
Toinen vanhem- mista kotona	36	7	5	48
Kunnallinen päivähoito	8	10	11	29
Yksityinen päivähoito	6	5	12	23
Yhteensä %	50	22	28	100 (N=307)

hoidon osuus ei ole heti muuton jälkeen kasvanut, lienee vaikuttanut kunnallisen päivähoidon hakumenettely - kestää aikansa ennen kuin hakemukset on käsitelty ja päätös kunnallisesta hoidosta tehty.

Kunnan järjestämän päivähoidon lisäys muuton jälkeen näkyy erityisesti asumistavoitemuuttajilla, joista suurin osa on muuttanut Turun ympäristökuntiin. Kun heistä viidesosalla oli lapsi/lapset ennen muuttoa kunnallisessa ja vajaa kolmannes yksityisessä hoidossa, niin kyselyhetkellä tilanne oli päinvastainen (liitetaulukko 42).

Kunnallisen hoidon lisääntyminen näkyy toisaalta jonkin verran myös uramuuttajilla, jotka ovat selvästi kaukokuuttajia. Sen sijaan nuoret muuttajat ja avioliiton solmineet (joita tapausten vähäisyyden vuoksi on käsitelty yhtenä ryhmänä) ovat yleensä hoitaneet lapsensa kotona. Tämä on ymmärrettävää, sillä näillä ryhmillä lapset ovat hyvin usein vastasyntyneitä tai niin pieniä, että heidät on hoidettava kotona.

6.3.4. Vapaa-ajan toiminnoissa tapahtuneet muutokset

Tutkimuksessa pyrittiin saamaan selville myös onko muutto aiheuttanut vapaa-ajantoiminnoissa muutoksia. Lehtien ja kirjojen lukeminen, ulkoilu sekä ystävien ja sukulaisien tapaaminen näyttävät lisääntyneen muuton myötä. Sen sijaan maksulliset harrastukset mm. elokuvissa, teattereissa ja ravintoloissa käynti ovat vähentyneet. Sellaisten vapaa-ajan toimintojen, jotka vaativat sosiaalista kanssakäymistä enemmän, osuus on ollut selvästi vähäisempää (liitetaulukot 43 ja 44).

Asuntopakkomuuttajat, avioliiton solmineet ja uramuutta-

jat ovat tavallista useammin kokeneet harrastustensa vähentyneen muuton myötä. Sen sijaan nuorille muuttajille, vanhoille työmuuttajille ja eronneille muutto on merkinnyt myös harrastustoiminnan yleistä lisääntymistä.

Taulukko 30. Turusta muuton vaikutus vapaa-ajantoimintoihin muuttajatyypeittäin (%)

Muutokset vapaa-ajan toiminnoissa	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liiton solm.	Eron- neet	Yh- teensä
Lisääntyneet huomattavasti	6	20	9	2	16	4	10	9
Lisäntyneet jonkin verran	24	30	21	21	22	25	28	23
Ei olennaisia muutoksia	46	34	59	41	52	46	45	50
Vähentyneet jonkin verran	18	11	10	23	5	19	12	13
Vähentyneet huomattavasti	6	5	1	13	5	6	5	5
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	77	40	1066

Asuntopakkomuuttajilla harrastusten vähentyminen ilmenee lähes kaikissa toiminnoissa. Avioliiton solmineilla ja uramuuttajilla kodin ulkopuolella suoritettavat harrastukset ovat hieman vähentyneet. Edellisillä syynä vähentymiseen lienee perheellistyminen, jälkimmäisillä muutto uuteen asuinympäristöön.

Asumistavoitemuuttajilla vapaa-ajantoiminnoissa ei ole tapahtunut kovin suuria muutoksia, vain ulkoilu on selvästi lisääntynyt. Tämä johtunee siitä, että tähän ryhmään kuuluvat ovat usein muuttaneet maaseudulle, jossa ulkoilumahdollisuudet ovat hyvät. Eronneilla toimintojen lisäys näkyy erityisesti tansseissa ja ravintolassa käymisessä. Toisaalta on tapahtunut myös toimintojen vähentymistä (mm. elokuvissa ja teatterissa käynneissä).

Yleisesti ottaen vaikuttaa siltä, että muutto kauemmaksi Turusta, täysin uuteen asuinympäristöön, on vähentänyt myös vapaa-ajantoimintoihin osallistumista.

7. TIIVISTELMÄ

7.1. Tutkimuksen tausta ja käytännön toteutus

Turusta muuttaneita on jo vuodesta 1975 alkaen ollut enemmän kuin Turkuun muuttaneita, mutta muuttotappioita korkeampi syntyneisyys on pitänyt väestökehityksen Turulle positiivisena aina vuoteen 1978. Vuosina 1978-1983 Turun muuttotappio on ollut yhteensä lähes 5300 henkeä, koko väestötappion ollessa yli 2200 henkeä. Kaupungin muuttotappio jatkuu edelleen, sillä Turusta muutti vuonna 1984 ennakkotietojen mukaan yli 1500 henkeä enemmän kuin sinne muutti.

Huomattava osa Turun lähtömuutosta on suuntautunut Turun seudun kuntiin: vuonna 1979 Turun lähtömuutosta 48 % suuntautui Turun lähikuntaan, vuonna 1983 vastaava suhdeluku oli 51 %. Yksittäisistä kunnista muuttoja on eniten tapahtunut Kaarinaan, Raisioon, Lietoon ja Naantaliin.

Verrattuna muihin Suomen suurimpiin kaupunkeihin, Helsinkiin ja Tampereeseen, on Turun muuttotappio ollut viime vuosina selvästi suurin. Kun Turun muuttotappio vuosina 1978-1983 oli lähes 5300 henkeä, niin Helsingissä se oli vähän vajaa 4500 henkeä ja Tampereella vain runsaat 1500 henkeä.

Turun voimakas muuttotappio on huolestuttanut kaupungin päättäviä elimiä jo pidemmän aikaa. Tammikuussa 1985 Turun kaupunki teki tutkimussopimuksen lähtömuuttotutkimuksesta Siirtolaisuusinstituutin kanssa, ja projekti käynnistettiin helmikuun alusta. Tarkoituksena oli selvittää Turun lähtömuuton motiivit ja rakenne sekä muuton seurauksia mm. työn ja asumisen osalta. Lisäksi selvitettiin muuton suuntautumista.

Tutkimuksen perusjoukkona oli vuonna 1984 Turusta muuttaneet vähintään 16 vuotta täyttäneet henkilöt. Tutkimusotokseen valittiin satunnaisotannalla Turun väestökirjarekisteristä 1500 henkilöä. Mukaan valittiin vain yksi henkilö taloutta kohden. Otokseen valituille lähetettiin kyselylomake helmikuun lopulla. Vastausprosentiksi muodostui 74.0 %, mitä voidaan pitää hyvänä, koska tutkimus koski kaikkia Turusta muuttaneita eikä pelkästään lähikuntiin muuttaneita, kuten eräissä vastaavissa tutkimuksissa. Tutkimusaineiston analysointiin käytettiin ristiintaulukointia ja suoria vastausjakautumia. Näiden lisäksi käytettiin klusterianalyysiä, jonka avulla muodostettiin ns. muuttajatyypit.

7.2. Turusta muuttaneiden muuttoprosessi

Muuttajien demografinen rakenne. Muuttoliike valikoi enemmän nuorempia kuin vanhempia ikäryhmiä. Myös Turusta muuttossa on nuorten osuus selvästi suurempi kuin koko Turun väestössä: kun Turun väestön ikäkeskiarvo vuonna 1983 oli 37 vuotta niin Turusta muuttaneet olivat keskimäärin yli 10 vuotta nuorempia.

Kuntien välisessä maassamuutossa ovat naiset muodostaneet enemmistön. Turun osalta tilanne on ollut päinvastoin, sillä vuosina 1979-1983 Turusta muuttaneista yli puolet on ollut miehiä (51 %). Turusta muutto poikkeaa tältä osin myös Helsingin ja Tampereen lähtömuutoista. Osasyynä Turusta muuttavien miesenemmistöön on luultavasti se, että Turusta suuntautuva muutto on usein uramuuttoa, jossa miehet ovat enemmistönä.

Turusta vuonna 1984 muuttaneiden muuttomotiivit. Muuton tärkeimmät motiivit olivat: asumissyyt (43 %), työsyyt (30 %), opiskelusyyt (13 %), viihtymättömyyssyyt (9 %),

perhesyyt (4 %) ja muut syyt (1 %). Asumissyistä tärkeimpiä olivat omistusasunnon hankkiminen, sopimaton asuinmuoto ja epäviihtyisä asuinympäristö. Työsyistä työpaikan vaihto oli tärkein.

Aikaisempien tutkimustulosten perusteella tiedämme, että lähimuuton motiivit painottuvat asunto- ja asumissyihin, kun taas kaukumuuton motiiveina ovat lähinnä työhön liittyvät tekijät. Muuttoetäisyys ja asumismotiivit ovat yhteydessä siten, että jos muuton motiivina on ensimmäinen omistusasunnon hankkiminen, suuntautuu muutto pääsääntöisesti Turun välittömiin naapurikuntiin. Tällöin muuttajat ovat nuoria ja muutto suuntautuu kerrostaloihin. Mikäli muuton motiivina on siirtyminen toisenlaiseen omistusasumisen muotoon, suuntautuu muutto kauemmaksi Turun seudun kuntiin (työssäkäyntialueen kakkosvyöhykkeelle). Nämä muuttajat ovat yleensä iältään vanhempia kuin edelliset, ja muutto tapahtuu kerrostaloista pientaloihin.

Muuton valmistelu. Turusta muuttajat ovat useimmiten harkinneet muuttoa pidempään kuin koko maan muuttajat keskimäärin. Muuttajista neljäsosa teki muuttopäätöksensä yli puoli vuotta ennen muuttoa. Tämä heijastuu myös siihen, että suurin osa katsoi saaneensa riittävästi tietoa uudesta asuinkunnastaan.

Koska muuttajat ovat yleensä nuoria on selvää, että muuttaminen on yleisempää naimattomien kuin naimisissa olevien keskuudessa. 1980-luvulla kaikista Suomen maassamuuttajista lähes 60 % on ollut naimattomia. Turkuun vuonna 1983 muuttaneista oli naimattomia yhtä paljon kuin koko maan muuttaneissa keskimäärin. Sen sijaan Turusta lähteneistä naimattomia oli vain puolet.

Turussa ruotsinkielisten osuus (5 %) on pienempi kuin Suomessa keskimäärin (6 %). Ruotsinkielisten osuus Turusta

muutossa vastaa kuitenkin heidän väestöosuuttaan.

Maassamuuttaneiden koulutustaso on yleensä ollut korkeampi kuin koko väestön. Turusta muuttaneiden koulutusrakennetta koskevia tilastoja ei juuri ole saatavilla. Tämän tutkimuksen mukaan Turusta muuttaneiden koulutustaso on selvästi korkeampi kuin koko Turun väestön: 25 % vastaajista ja heidän puolisoistaan on suorittanut korkean asteen koulutuksen. Koko Turun väestöstä korkeasti koulutettuja on 11 %. Ero selittyy ainakin osittain sillä, että muuttaneet ovat nuoria, jotka yleensä ovat saaneet enemmän koulutusta kuin vanhemmat ikäryhmät.

Muuton valmisteluihin liittyi myös eri tuloaluevaihtoehtojen tarkastelu. Tutkimuksessa voitiin todeta, että noin 60 % kaikista muuttajista oli suunnitellut Turkuun jäämistä. Suurimmalla osalla esteinä olivat asumiseen liittyvät tekijät. Yleensä ei kuitenkaan lopullisessa muuttotilanteessa ollut valittavana muita muuttokohteita kuin se, mihin muutti. Jos muuttajilla oli valittavana vaihtoehtoinen muuttokunta, niin näistä puolella se oli Turku.

Selvästi asumissyistä muuttaneista 61 % yritti hankkia asuntoa Turusta. Näistä 38 %:lla muuttoon vaikutti se, ettei Turusta saanut asuntoa tai tonttia. Vastaajista 33 % piti asuntojen ja tonttien hintoja Turussa liian korkeina ja 24 %:lla syynä oli se, ettei löytänyt Turusta sopivaa asuntoa mieleiseltä alueelta.

Lapsuuden asuinalue ja muutot ennen Turusta muuttoa. Turusta suuntautuva muutto koski yleensä muualla kuin Turussa syntyneitä, sillä vain vajaa kolmannes muuttajista oli syntyperäisiä turkulaisia. Vastaajista kuitenkin kaksi kolmannesta on viettänyt lapsuutensa Turun ja Porin läänin alueella. Turusta muuttaneista 57 % on muuttanut ainakin kerran viimeisen viiden vuoden aikana, mikä on enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

Muuttoetäisyys ja tuloalue. Alussa tarkasteltiin muuton suuntautumista tilastotietojen pohjalta. Seuraava tarkastelu perustuu tämän kyselytutkimuksen tietoihin. Turusta muutto suuntautuu yleensä suhteellisen lähelle, sillä vajaa puolet vastanneista muutti alle 30 kilometrin päähän entisestä Turun asunnostaan. Tulos on luonnollisesti yhteydessä siihen, että asumiseen liittyvät tekijät olivat tärkeimpiä muuton motiiveja. Koko maan maassamuuttoon verrattuna on muuttoetäisyys Turusta muutossa (111 kilometriä) hieman pienempi (koko maassa keskimääräinen muuttoetäisyys on 118 kilometriä; ks. Söderling 1983, 408).

7.3. Muuton seuraukset

Asuminen

Asumissuhde. Kuten aikaisemmin todettiin, muuton tärkeimmät motiivit liittyivät asumiseen. Kuitenkin heti muuton jälkeen on omistusasuminen lisääntynyt vain hieman, mutta jonkin ajan kuluttua muutosta se on selvästi lisääntynyt: kun Turussa lähtöhetkellä omistusasunnossa asuvia oli 45 % ja heti muuton jälkeen 49 %, niin kyselyhetkellä heitä oli jo 57 %. Tämä johtuu siitä, että uramuuttajat työmuuttajina siirtyvät usein omistusasunnosta vuokra-asuntoon ja vasta tietyn ajan kuluttua muutosta siirtyvät jälleen omistusasuntoon. Tällaiset henkilöt ovat yleensä kaukomuuttajia. Epäitsenäisesti (vanhempien/sukulaisten luona ja alivuokralaisena) asuminen on sekä ennen että heti muuton jälkeen yhtä yleistä (15 %). Kuitenkin kyselyhetkeen mennessä heidän osuutensa on vähentynyt selvästi (9 %). Tähän on vaikuttanut se, että Turusta pakkomuuttaneiden ensimmäinen asunto on ollut alivuokralais- tms. asunto, jonka jälkeen on vähitellen siirrytty päävuokralaisiksi.

Talotyyppi. Ennen muuttoa neljä viidestä vastaajasta oli

asunut kerrostalossa. Vaikka kerrostaloasuminen muuton seurauksena vähenee puoleen, niin silti se on säilynyt yleisimpänä asumismuotona. Pientaloasuminen on muuton yhteydessä kolminkertaistunut (12 %:sta 36 %:iin). Mielenkiintoista on, että pientaloasuminen on hieman vähentynyt muuttohetken ja kyselyn suorittamisen välisenä aikana. Tämä johtuu ilmeisesti siitä, että pakkomuuttajat ovat heti muuton jälkeen asuneet alivuokralaisina tai vastaavina pientaloissa, jonka jälkeen he ovat siirtyneet päävuokralaisiksi kerrostaloihin.

Huoneiston koko. Ennen muuttoa Turusta lähteneet ovat asuneet pääsääntöisesti pienehköissä asunnoissa, lähinnä kaksioissa. Turusta muuton jälkeen kaksio -asuminen on edelleen yleisintä, vaikka suuremmissa asunnoissa asuminen on huomattavasti lisääntynyt. Asuntojen keskimääräinen pinta-ala on muuttoprosessin yhteydessä kasvanut 60:sta neliömetristä 76:een neliometriin.

Vaikka muuton yhteydessä keskimääräinen perhekoko on kasvanut, niin asuntopinta-alan kasvu on ollut tätäkin suurempaa. Edelliseen liittyen asumisväljyys on lisääntynyt Turusta muutettaessa.

Asuinalue. Turun muuttotappio on yhteydessä lähinnä keskustan ulkopuolella olevien asuinalueiden (erityisesti lähiöiden) negatiiviseen muuttotaseeseen. Pääkaupunkiseudulle muutto on yleisempää Turun keskustasta kuin reuna-alueilta. Turusta naapurikuntiin tapahtuvan muuton kohdalla tilanne on päinvastoin. Edellä mainitut ilmiöt ovat yhteydessä aikaisemmin todettuihin muuttomotiiveihin: keskustasta muutossa työsyöt ovat tunnusomaisia (33 %) ja reuna-alueilta muutossa painottuvat asumiseen liittyvät tekijät (48 %).

Tuloalueen asumismuoto ei ole selvässä yhteydessä lähtö-

alueeseen Turussa, sillä sekä keskustasta että reuna-alueilta on muutettu lähes yhtä usein pientaloihin. Nämä eri lähtöalueiden muuttajat eroavat kuitenkin siten, että keskustasta pientaloihin siirtyvät ovat usein kaukomuuttajia, joilla muuton motiivit painottuvat työsyihin. Reuna-alueilta pientaloihin muuttajat ovat sen sijaan lähimuuttajia, joilla muuton motiivit liittyvät asumiseen. Turun keskustan ja reuna-alueen välillä on eroa myös siten, että keskustasta muutetaan keskimääräistä useammin ensimmäiseen omistusasuntoon. Reuna-alueilta muutossa on selvästi useammin kyse siirtymisestä omistusasunnosta toiseen.

Asunto- ja asumisololoissa tapahtuneet muutokset. Yleisesti ottaen muutto on merkinnyt siirtymistä suurempaan ja varustetasoltaan parempaan asuntoon. Samoin asunnon ja asuin-ympäristön viihtyvyys ovat parantuneet muuton myötä. Mielipiteet asumiskustannuksista vaihtelivat. Kuitenkin lähes 40 % piti niitä nykyisessä asuinkunnassaan alempina kuin Turussa. Asunnon sijainti ja kulkuyhteydet koettiin selvästi huonommiksi kuin Turussa ennen muuttoa.

Työ

Toiminta. Tutkittujen toiminnassa ei ole muuton eri vaiheissa tapahtunut olennaisia muutoksia. Noin kolme neljänestä muuttajista ja heidän puolisoistaan on ollut sekä ennen että jälkeen muuton työssä. Mikäli lapset lasketaan mukaan, on puolet kaikista muuttajista ollut koko muutto-prosessin ajan työssä. Muuton yhteydessä on työvoimaan tulleita viisi prosenttia, toisaalta on saman verran työ-elämästä poistuneita ja/tai työttömiksi joutuneita. Koko ajan työvoiman ulkopuolella olleita aikuisia on vastaajista ja muista perheenjäsenistä joka kymmenes ja lapsia vajaa kolmannes. Jos muuttajien toiminnasta saatu tutkimustulos suhteutetaan kaikkiin vuonna 1984 Turusta muuttaneiden

määrään (ennakkotietojen mukaan 7 289 asukasta), merkitsee se sitä, että Turusta muutti tuolloin lähes 3 700 sekä ennen että jälkeen muuton työssä ollutta henkilöä. Tosin on muistettava, että kyseessä ei ole nettomenetys, sillä samanaikaisesti Turkuun myös muutti työvoimaa.

Sosiaalinen status ja ammatti. Ennen Turusta muuttoa 42 % vastaajista ja heidän puolisoistaan oli sosiaaliselta asemaltaan työntekijöitä, 36 % toimihenkilöitä ja virkamiehiä, 8 % opiskelijoita, 4 % yrittäjiä sekä 6 % työvoiman ulkopuolella olevia. Muuttoprosessin yhteydessä työntekijöiden osuus on vähentynyt ja toimihenkilöiden ja virkamiesten osuus lisääntynyt. Viimeksi mainittuun on vaikuttanut lähinnä opiskelijoiden siirtyminen työelämään muuton yhteydessä. Kokonaisuutena ottaen Turusta muuttaneiden sosiaalinen status on ollut korkeampi kuin koko Turun väestön: muuttaneista 42 % on ollut työntekijöitä, kun koko Turun kohdalla vastaava suhdeluku on ollut 48 %. Muuttoprosessiin ei liity merkittäviä ammatinvaihdoksia.

Työpaikan sijainti ja työmatka. Koko muuttoprosessin ajan työvoimaan kuuluvista lähes 80 %:lla työpaikka on ennen muuttoa ollut Turussa. Muuton jälkeen Turussa työssäkäyviä oli enää alle puolet (47 %) työvoimaan kuuluneista. Vastaajista ja heidän puolisoistaan 37 %:lla työpaikka sijaitsi muuton jälkeen uudessa asuinkunnassa. Nämä muuttajat olivat lähinnä työsyistä kaukomuuttajia.

Turussa asuessaan neljällä viidestä vastaajasta työmatka on ollut alle 10 kilometriä matkan kestäessä yhteen suuntaan useimmiten alle puoli tuntia. Yleisin työmatkoihin käytetty kulkuneuvo on ollut oma auto (40 %) kolmanneksen käyttäessä linja-autoa. Muuttoprosessin yhteydessä keskimääräinen työmatka piteni selvästi, koska monilla asumisytyistä muuttaneilla työpaikka säilyi edelleen Turussa. Vaikka työmatkat pitenivätkin, työmatkaan käytetty keski-

määräinen aika ei olennaisesti lisääntynyt, koska oman auton käyttö työmatkoihin yleistyi.

Työn jatkuvuus ja taloudellinen toimeentulo. Lähes kaikki (95 %) työssäkäyvät muuttajat pitivät työnsä jatkuvuutta varmana. Kolmannes muuttajista piti taloudellista toimeentuloaan muuton jälkeen parempana kuin ennen muuttoa. Sen sijaan vajaalla viidenneksellä muuttajista taloudellisessa tilanteessa on tapahtunut huonontumista. Koko valtakuntaa ajatellen taloudellisen tilanteen huononeminen on yleisempää Turusta muutossa johtuen ilmeisesti siitä, että Turusta muutetaan enemmän asumisen vuoksi kuin maamme muista kaupungeista (asumisen vuoksi muuttaneilla asumismenot kasvavat tulojen pysyessä ennallaan). Noin puolella muutto ei ole vaikuttanut taloudelliseen tilanteeseen millään tavalla.

Palvelut ja vapaa-aika

Yleinen palveluvarustus. Muuttajat pitivät sosiaali- ja terveystalveluja, koulujärjestelyjä sekä liikuntapalveluja nykyisessä asuinkunnassaan parempina kuin Turussa. Kulttuuripalvelut, julkiset liikennepalvelut sekä kaupalliset ja muut yksityiset palvelut koettiin sen sijaan huonommiksi tuloalueilla. Palveluvarustuksessa tapahtuneet muutokset ovat yhteydessä tuloalueeseen siten, että Turun lähikuntaan muuttaneilla sosiaali- ja terveystalvelut (erityisesti päivähoitopalvelut) sekä koulujärjestelyt ovat parantuneet eniten. Sen sijaan muut palvelumuodot ovat eniten parantuneet kaukomuuttajilla.

Päivähoidon järjestäminen. Turusta muuttaneista vajaa kolmannes on ollut lapsia. Näistä lähes 60 % on ollut alle kouluikäisiä. Vastaajista noin puolet piti nykyisen asuinkuntansa päivähoitopalveluja parempina kuin Turun, asumis-

tavoitemuuttajista (jotka muuttivat yleensä Turun ympäristökuntiin) jopa yli 60 %.

Noin puolet lapsiperheistä on hoitanut lapsensa ennen muuttoa kotona. Runsaalla neljänneksellä päivähoitomuoto on ollut yksityinen ja vajaalla neljänneksellä kunnallinen. Välittömästi muuton jälkeen lasten kotihoito oli selvästi yleisempää kuin ennen muuttoa. Tilanne oli kuitenkin väliaikainen, sillä kyselyhetkeen mennessä kunnallinen hoito tulokunnassa oli lisääntynyt 20 %:sta 27 %:iin.

Vapaa-ajantoiminnot. Muuton myötä vapaa-ajantoimintoihin osallistuminen on kasvanut hieman. Erityisesti lisäystä on havaittavissa koko perhettä koskevien harrastusten kohdalla (vierailut, ulkoilu). Vähentymistä on tapahtunut ensisijaisesti maksullisissa toiminnoissa (ravintolassa ja elokuvissa käynti, konsertit, tms.). Muutokset ovat yhteydessä Turun lähikuntien vähäisemmästä em. tyyppisten palvelujen tarjonnasta. Toisaalta lähikuntiin muuttajissa on paljon asumissyistä muuttaneita, joilla taloudellisen tilanteen heikkeneminen heijastuu myös harrastusten suuntautumiseen.

7.4. Muuttajatyypit

Yksityiskohtaisemman kuvan saamiseksi Turusta muuttaneista muodostettiin ns. muuttajatyyppejä. Muuton tarkastelu koko aineiston keskiarvoina tai vertailuina lähi- ja kaukomaalaisten kesken ei välttämättä anna tyhjentävää kuvaa muuton luonteesta. Tietyt pienet mutta muuton kannalta tärkeät muuttajaryhmät saattavat jäädä tarkastelun ulkopuolelle. Muuton motiivit vaihtelevat hyvinkin paljon riippuen siitä, millaisista ryhmistä on kyse.

Ennen muuttoa nuoret muuttajat olivat asuneet vanhempiensa luona tai alivuokralaisina. Muuton lähtöalueena on keskimääräistä useammin ollut Turun keskusta-alue, joskin huomattava osa on lähtenyt myös reuna-alueilta. Vastaavasti muutto on yleensä suuntautunut tulokunnan keskustaan ja reuna-alueille. Tällöin tyypillistä on myös se, että muutto on suuntautunut kerrostaloista toiseen. Muuttajien liikkuvuutta korostanee hyvin sekin, että kaikissa muuton vaiheissa epäitsenäinen asuminen on ollut yleistä.

Asumistavoitemuuttajat

Asumistavoitemuuttajat ovat suurin muuttajaryhmä (38 %). Ryhmä muodostuu omistusasunnon hankkijoista sekä asuinympäristöön ja asumismuotoon tyytymättömistä. Asumistavoitemuuttajien ryhmään on valikoitunut vakiintuneessa elämänvaiheessa olevia muuttajia: naimisissa olevia 84 % ja toisaalta vastanneiden keskimääräinen perhekokoo on ryhmittäin tarkasteltuna suurin (2.9 henkeä/talous).

Tärkein muuton motiivi liittyi lähes kaikilla asumiseen ja asumisen tavoitteellisuuteen. Asumistavoitemuuttajista 65 % oli ennen muuttoa suunnitellut Turkuun jäämistä. Niistä, jotka suunnittelivat Turkuun jäämistä 30 % piti Turun asuntoja tai tontteja liian kalliina, 24 % ei löytänyt mieleistään asuntoa/tonttia ja 20 % ei ollut saanut kaupungilta hakemaansa asuntoa/tonttia. Lisäksi 10 %:lla niistä, jotka suunnittelivat Turkuun jäämistä, esteenä oli sopivamman asumiskohteen saaminen helpommin tai halvemmalla muualta. Lopuilla esteet liittyivät lähinnä ympäristötekijöihin.

Asumistavoitemuuttajien muutot suuntautuivat yleensä omistusasuntoihin, jolloin muuttoa harkitaan pitkään ja perusteellisesti: 38 % ryhmään kuuluvista tekikin lopullisen muuttopäätöksensä jo noin vuotta ennen muuttoa. Muuttajissa oli keskimääräistä enemmän Turussa syntyneitä. Ryhmään kuuluvat olivat selvästi lähimuuttajia muuttojen suuntau-

tuessa ensisijaisesti Turun seudun kuntiin.

Tunnusomaista asumistavoitemuuttajille on se, että heistä huomattavalla osalla on jo Turussa ollut oma asunto. Omistusasuminen on kasvanut edelleen muuton myötä. Turusta muutto on suuntautunut lähinnä kaupungin lähiöiden kerrostaloista maalaiskuntien pientaloalueille ja samalla asumisen taso on noussut huomattavasti (esim. keskimääräinen asuntopinta-ala oli ennen muuttoa 63 neliometriä, mutta kyselyhetkellä 93 neliometriä).

Työtä ja työolosuhteita tarkasteltaessa todetaan asumistavoitemuuttajien olevan ammattitaitoisia työntekijöitä, ja heidän koulutusasteensa on hieman alhaisempi kuin koko aineiston keskimäärin. Lähimuutosta johtuen työpaikkaa vaihdettiin harvoin. Muuton seurauksena olikin se, että oman auton käyttö lisääntyi työmatkoilla selvästi. Vaikka muuttoon ei useinkaan liittynyt työpaikan vaihdoksia, tapahtui muuttajien taloudellisessa tilanteessa heikkenemistä. Tämä on luonnollisesti yhteydessä muuton motiiveihin eli uuden omistusasunnon hankkimisesta aiheutuviin kuluihin.

Asuntopakkomuuttajat

Asuntopakkomuuttajien ryhmä on kooltaan pienin (5 %). Yli puolet ryhmän vastanneista on muuttanut yksin, joten naimattomat ovat ryhmässä yliedustettuina. Ryhmään kuuluvat eivät poikkea koko aineistosta iän ja koulutuksen mukaan tarkasteltuna.

Asuntopakkomuuttajilla muuton tärkein motiivi on lähes poikkeuksetta ollut asumisen väliaikaisuus ja vuokra-asuntojen puute Turussa (91 %:lla ryhmän vastanneista). Muuton motiiveihin liittyen muuttopäätös jouduttiin tekemään lyhyellä harkinta-ajalla (43 % teki muuttopäätöksensä alle kahdessa viikossa). Tuloalue tunnettiin kuitenkin hyvin,

koska muutto usein suuntautui Turun välittömiin naapurikuntiin. Kyseessä on ollut todellinen pakkomuutto, sillä 86 % ryhmän muuttajista olisi halunnut jäädä Turkuun. Muuttohaluttomuutta on lisännyt ehkä myös se, että asuntopakkomuuttajissa on keskimääräistä enemmän syntyperäisiä turkulaisia.

Asuntopakkomuuttajat ovat viimeisten seitsemän vuoden aikana muuttaneet varsin usein. Tämä johtune osittain siitä, että he ovat jo Turussa asuneet väliaikaisissa asunnoissa. Ryhmälle on tunnusomaista myös se, että tämä epäitsenäinen asuminen (lähinnä alivuokralaisena) jatkuu edelleen tämän muuton jälkeen.

Statuksen mukaan tarkasteltuna asuntopakkomuuttajissa on työntekijöitä ja työvoiman ulkopuolella olevia keskimääräistä enemmän. Taloudellinen tilanne on ryhmään kuuluvilla heikentynyt muuton myötä. Toimeentulon heikkenemiseen lieinee vaikuttanut pidentynyt työmatka. Tähän liittyen linja-auton käyttö on yleistynyt huomattavasti jalkaisin suoritettun työmatkan sijasta. Osasyynä taloudellisen tilanteen heikkenemiseen saattaa olla myös se, että ryhmässä on muuton jälkeen työttömyys selvästi kasvanut.

Vanhat työmuuttajat

Ryhmä on varsin poikkeava ikärakenteeltaan, sillä siihen kuuluvien ikäkeskiarvo on 52 vuotta. Tämän lisäksi ryhmässä on naisenenemmistö ja ryhmään kuuluvien koulutusaste on tutkimuksen alhaisin (pelkän perusasteen suorittaneita 71 %).

Vanhoilla työmuuttajilla muuton tärkeimmät motiivit liittyivät työhön, erityisesti työelämästä poisjääntiin sekä

yleiseen viihtymättömyyteen Turussa. Ilmeisesti tyytymättömyys on heijastusta siitä, että tulopaikkakuntaan liittyy suuria odotuksia ja tunnesiteitä (usein paluuta entiselle kotiseudulle). Näin ollen ryhmässä muuttoa on harkittu pitkään. Muuttoalueen päämäärähakuisuutta korostaa sekin, että tässä ryhmässä on vähiten sellaisia, joilla on ollut muita vaihtoehtoisia muuttokohteita.

Vanhojen työmuuttajien ryhmään kuuluvilla muutto on lähinnä suuntautunut Turkua ympäröiviin maalaiskuntiin. Paluuta juurille osoittaa myös se, että vain 22 % ryhmän jäsenistä on syntynyt Turussa, mutta muualla läänin alueella 41 %.

Vanhat työmuuttajat ovat kaikissa muuttovaiheissa asuneet omakotitaloissa muuton suuntautuessa Turun reuna-alueilta tulokunnan (usein maalaiskunta) haja-asutusalueelle.

Ikärakenteeseen liittyen muuttajat ovat usein eläkeläisiä tai työelämästä poissiirtyviä työntekijöitä. Muuton jälkeen yli puolella niistä ammatissa toimivista, joilla oli työpaikka ennen muuttoa Turussa, kävi muuton jälkeen edelleen siellä töissä.

Perhesyistä muuttaneet

Perhesyistä muuttaviin (11 %) kuului kaksi ominaisuuksiltaan toisistaan poikkeavaa ryhmää: avioliiton solmineet ja eronneet. Demografisilta ominaisuuksiltaan nämä alaryhmät poikkeavat toisistaan huomattavasti. Avioliiton solmineissa oli naisenemmistö ja ryhmän ikäkeskiarvo on 27 vuotta. Eronneissa taas enemmistö muodostui miehistä ja ryhmän ikäkeskiarvo on 35 vuotta.

Avioliiton solmineet ovat suunnitelleet muuttonsa hyvin, kun taas eronneilla muuttopäätös on ollut pikaisempi (65 %

eronneiden muuttopäätöksistä tehtiin alle kuukaudessa). Avioliiton solmineilla muutto on suuntautunut epäitsenäisestä asumissuhteesta (so. lähinnä vanhempien luona asumisesta) itsenäiseen vuokrasuhteeseen. Nämä muuttajat ovat siirtyneet keskimääräistä useammin Turun keskusta-alueelta kaupunkikuntien reuna-alueelle kerrostaloihin.

Eronneet ovat myös muuttaneet Turun keskustasta. Avioliiton solmineisiin verrattuna eroa on sikäli, että reuna-alueen sijasta muutto on suuntautunut kaupunkien keskustoihin. Mielenkiintoisena havaintona voidaan esittää, että eronneiden muutto suuntautui aluksi epäitsenäiseen asumissuhteeseen (alivuokralaisiksi). Ilmiö on yhteydessä muuton motiiviin ja sen kautta lyhyeen muuton harkinta-aikaan. Kyselyhetkeen mennessä päävuokralla-asuminen on kuitenkin jälleen lisääntynyt tilapäisen asumisen vastaavasti vähetessä.

Perhesyistä muuttaneissa on hieman keskimääräistä enemmän kaukokuuttajia. Tämä heijastuu siihen, että ryhmään kuuluvilla ovat työpaikat Turussa vähentyneet muuton yhteydessä olennaisesti: kun ennen muuttoa 82 %:lla oli työpaikka Turussa, niin vastaava suhdeluku muuton jälkeen oli vain 34 %. Statuksen mukaan tarkasteltuna perhesyistä muuttaneissa on tavallista enemmän työntekijöitä.

8. JOHTOPÄÄTÖKSET

Kunnallisin toimenpitein vaikeammin tavoitettavia ryhmiä ovat uramuuttajat, vanhat työmuuttajat sekä nuoret muuttajat. Kullakin em. ryhmällä muutot liittyvät henkilöiden elinvaiheisiin ja/tai elintapaan, ja niihin on luonnollisesti vaikea vaikuttaa ulkoa päin. Sen sijaan asumistavoitemuuttajien, asuntopakkomuuttajien ja perheellistyneiden (erityisesti eronneiden) kohdalla muuttoon liittyy teki-

jöitä, jotka ovat yhteydessä kunnan rakenteeseen ja toimintaan/toimivuuteen. Yllättävänä ei voitane pitää sitä, että erityisesti omistus- ja vuokra-asumiseen liittyvät hankaluudet ovat olleet edesauttamassa em. ryhmien Turussa muuttoa. Näiden asumistekijöiden vaikutus on ollut kuitenkin ehkä odotettua suurempi lähtömuutossa. Mikäli halutaan vaikuttaa lähtömuuttoa hillitsevästi olisikin paremmin huomioitava turkulaisten asumista koskevat mielipiteet ja vaatimukset. Toisaalta alueiden kehittämisessä olisi paremmin otettava huomioon eri alueiden ominaispiirteet.

Erityisinä tutkimukseen liittyvinä johtopäätöksinä voidaan vielä esittää:

- Tutkimuksessa todettiin lähiöiden kohdalla olevan huomattavia muuttotappioita. Samalla lähiöiden asukkaiden ikärakenteen todettiin muuttuvan yhä vanhemmaksi. Tulevaisuudessa olisikin otettava paremmin huomioon lähiöiden muuttunut väestörakenne alueiden palveluvarustuksia kehitettäessä.
- Tutkimuksessa erotettiin yhdeksi tutkimusryhmäksi ns. asuntopakkomuuttajat. Ryhmän jäsenille on tunnusomaista se, että he ovat joutuneet muuttamaan Turusta naapurikuntaan erittäin lyhyellä harkinta-ajalla. Nämä pakkomuuttajat ovat ilmeisesti oire suuremmasta Turun kaupungin sisällä vallitsevasta tilanteesta: Turun kaupungissa on siten ryhmä, jonka asunotilanne on varsin heikko ja josta vain osa pystyy parantamaan elinolojaan muuttamalla kunnasta pois. Asia vaatisi ehdottomasti lisäselvittämistä.
- Useissa tapauksissa Turun heikko asunotilanne on siis ollut vaikuttamassa lähikuntaan siirtymiseen. Tämä on merkinnyt kaupungille ensinnäkin huomattavia verotulojen menetyksiä. Koska työpaikat näillä muuttajilla ovat

kuitenkin usein säilyneet Turussa, joutuu kaupunki toisaalta kustantamaan lisääntyneestä pendlaus-liikenteestä aiheutuvat infrastruktuuri-kustannukset. Pendlauksen lisääntyminen merkitsee myös Turkuun jääville asumisviihtyvyyden sekä kunnan liikeenteellisen toimivuuden vähenemistä.

LÄHDELUETTELO

- BMDP Statistical Software 1981. Department of Biomathematics, University of California. University of California Press, Berkeley.
- Bogue, Donald J.: Principles of Demography. John Wiley & Sons Inc., New York 1969.
- Gibbs, Jack P.: The Evolution of Population Concentration. Economic Geography 39, 1963:2. 119-129.
- Goodman, John L.Jr.: Reasons for Moves Out of and Into Large Cities. Journal of the American Planning Association 1979, Vol.45:4, 407-417.
- Hakamäki, Simo: Maaseudulle muutto muuttoliikkeen osana. Jyväskylän yliopisto, Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 38, Jyväskylä 1978.
- Jokinen, Teppo: Turun muuttoliike vuosina 1975-1980, Turun kaupungin tilastotoimiston tiedotuksia 1985:3, Turku.
- Jyrinki, Erkki, Kysely ja haastattelu tutkimuksessa. Oy Gaudeamus Ab, Helsinki 1974.
- Keurulainen, Marita: Jyväskylän maalaiskunnan muuttoliike (käsikirjoitusversio). Vaasan korkeakoulu, talousmaantiede, Vaasa 1985.
- Korkiasaari, Jouni-Lindström, Kai-Söderling, Ismo: Suomen suurimpien kaupunkien lähtömuuttajat vuosina 1977-78. Turun yliopisto, sosiaalipolitiikan julkaisuja, Sarja A:4/81, Turku.
- Lahden muuttoliiketutkimus: Muuttoliike Lahdesta naapurikuntiin v. 1975-79. Lahden kaupunkisuunnitteluviraston tutkimuksia ja selvityksiä B9/1981, Lahti.
- Lee, Everett S.: A Theory of Migration. Demography 3, 1966:1, 47-54.
- Leslie, G.R. ja Richardson, A.H.: Life cycle, career mobility and the decision to move. American Sociological Review 26, 1961, 894-902.
- Muuttoliike ja asunnonvaihdot pääkaupunkiseudulla. Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B 1984:1-2. Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV-SAD) Helsinki 1984.

- Myrskylä, Pekka: Maassamuutto sekä Suomen ja Ruotsin välinen muuttoliike 1950-75. Tilastokeskus, tutkimuksia n:o 48, Helsinki 1978.
- Nieminen, Mauri: Maassamuuton syyt 1977-78, Tilastokeskus, Tutkimuksia no 82, Helsinki 1982.
- Paasi, Anssi ja Vartiainen, Perttu: Keskuksen ja ympäristön välinen vuorovaikutus: tapaustutkimus Joensuusta. Joensuun korkeakoulu, maantieteen laitos. Terra 93:2, 1981, 57-72.
- Palomäki, Mauri: Kaupunkimaantiede, Vaasan kauppakorkeakoulun julkaisuja, opetusmonisteita n:o 1, Vaasa 1974.
- Pickvance, C.G.: Life cycle, housing tenure and intra-urban residential mobility: a path analytic approach. Urban Studies 1974, 171-188.
- Pred, Allan: Industrialization, Initial Advantage and American Metropolitan Growth. Teoksessa Regional Analysis and Development. The Open University Press, London 1973.
- Rannikko, Pertti: Suomen suurimpien kaupunkien väestönkasvun hidastuminen. Joensuun korkeakoulu, Karjalan tutkimuslaitoksen julkaisuja n:o 43. Joensuu 1980.
- Riihinen, Olavi: Kaupungistuminen ja ulkoiset säästökijät. Teoksessa sosiaalipolitiikan arvot, tavoitteet ja käytäntö 1970-luvulla. Acta Universitatis Tamperensis Ser. A Vol. 49, Tampere 1973.
- Saari, Matti: Perustietoja tamperelaisten muutoista vuodelta 1977. Hämeen kaupunkitutkimus, julkaisuja 1. Tampereen teknillinen korkeakoulu, arkkitehtuurin osasto. Tampere 1985.
- Shaw, Paul R.: Migration Theory and Fact. Regional Science Research Institute, Philadelphia 1975.
- Short, John R.: Residential Mobility, Progress in Human Geography 2:3, 1978, 419-447.
- Summa, Hilikka: Asunnonvaihtojen suuntautuminen, Yhdyskuntasuunnittelun jatkokoulutuskeskus (YJK) B33. Teknillinen korkeakoulu, Otaniemi 1980.
- Summa, Hilikka: Kaupunkien sisäinen muuttoliike muuttotyypeittäin. Yhdyskuntasuunnittelun jatkokoulutuskeskus (YJK) B40. Teknillinen korkeakoulu, Otaniemi 1982.
- Syrjäkari, Esko: Oulun kaupunkiseudun muuttoliike, syyt ja vaikutukset aluerakenteeseen. Oulun kaupunkiseutukunnat, Pohjois-Pohjanmaan seutukaavaliitto, julkaisusarja A:50. Oulu 1982.

Söderling, Ismo: Maassamuutto ja muuttovirrat. Vuosina 1977-78 kunnasta toiseen muuttaneiden elinolosuhdetutkimus. Siirtolaisuusinstituutin Siirtolaisuustutkimuksia A 11. Turku 1983.

Valtonen, Hannu: Kemin ja naapurikuntien välinen muuttoliike. Tampereen yliopiston kansantaloustieteen laitoksen tutkimussarja B 43/1978. Tampere.

Virtanen, Taru: Vaasan kaupunkiseudun lähimuuttoliike. Vaasan korkeakoulu, yhteiskuntatalouden ja oikeustieteen laitos. Talousmaantieteen tutkielma. Vaasa 1982.

TILASTOLÄHTEET

Suomen tilastollinen vuosikirja (STV) 1977-1979. Tilastokeskus, Helsinki.

Suomen virallinen tilasto (SVT) VI A: 138-149, 1975-1983, Osat I-III. Tilastokeskus, Helsinki.

Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja 1978/1979, 1980/1981, 1982/1983, Turku.

Turun kaupungin tilastotoimiston tiedotuksia 1984:1, 1984:5, 1985:1-3, Turku.

Työvoimakatsaus. Työvoimaministeriö, suunnitteluosasto, 1985:2 (toukokuu). Helsinki.

Liitetaulukko 1. Koko Suomen väestö iän mukaan vuosina 1975-1983 (%)

Ikä	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
-19	30.2	29.7	29.3	28.9	28.5	28.1	27.7	27.4	27.1
20-24	8.9	8.7	8.5	8.3	8.1	8.0	7.9	7.8	7.8
25-29	9.6	9.4	9.1	8.8	8.6	8.4	8.4	8.2	8.0
30-39	13.2	13.9	14.5	15.1	15.6	16.2	16.3	16.8	17.2
40-49	11.9	11.8	11.8	11.7	11.7	11.5	11.8	11.7	11.8
50-59	10.5	10.7	10.8	11.0	11.3	11.3	11.2	11.2	11.0
60-	15.7	15.8	16.0	16.2	16.2	16.5	16.7	16.9	17.1
Yhteensä %	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f(1000)	4720	4731	4747	4758	4771	4788	4812	4842	4870

SVT VI A: 138-149, 1975-1983, osa I

Liitetaulukko 2. Vuosina 1975-1983 kuntien välillä muuttaneet iän mukaan (%)

Ikä	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
-19	31.3	30.3	29.2	28.5	28.3	28.4	28.0	27.3	26.9
20-24	23.8	23.8	23.1	21.9	21.6	21.6	21.5	21.3	21.0
25-29	20.7	20.3	20.2	20.1	20.0	19.9	19.9	19.8	19.5
30-39	13.2	14.2	15.5	16.7	17.4	17.7	18.2	18.6	19.2
40-49	4.9	5.0	5.1	5.3	5.4	5.5	5.5	5.8	6.1
50-59	3.0	3.0	3.2	3.4	3.4	3.3	3.3	3.5	3.5
60-	3.1	3.4	3.7	4.1	3.9	3.6	3.6	3.7	3.8
Yhteensä %	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f(1000)	240	209	189	181	192	198	194	190	196

SVT VI A: 138-149, 1975-1983, osa I

Liitetaulukko 3. Turun koko väestö iän mukaan vuosina 1970, 1975, 1980-1983 (%)

Ikä	1970	1975	1980	1981	1982	1983
-19	28.2	25.9	24.5	24.2	23.9	23.5
20-24	10.9	9.4	7.6	7.3	7.2	7.3
25-29	8.8	11.5	9.4	9.2	9.0	8.7
30-39	12.7	13.8	17.3	17.3	17.7	17.9
40-49	12.9	11.8	11.3	11.6	11.5	11.7
50-59	11.3	10.9	11.7	11.8	11.7	11.5
60-	15.2	16.7	18.2	18.6	19.0	19.4
Yhteensä %	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f(1000)	152	164	164	164	163	163

Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja, 1978/1979, 1980/1981, 1982/1983

Turun kaupungin tilastotoimiston tiedotuksia 1984:1, 1985:1

Liitetaulukko 4. Turkuun vuosina 1975-1983 muuttaneet iän mukaan (%)

Ikä	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
-19	26.4	26.6	25.0	23.7	23.3	23.3	22.4	19.1	20.6
20-24	31.6	30.7	27.8	25.2	24.3	25.8	25.9	28.6	26.4
25-29	19.6	18.9	19.8	20.5	19.9	21.0	20.8	22.1	22.4
30-39	10.8	11.9	13.8	14.6	16.0	16.2	16.6	15.3	16.7
40-49	5.0	5.2	5.7	5.9	6.8	5.9	6.1	6.3	6.0
50-59	3.1	3.2	3.1	4.5	4.6	3.7	3.9	3.9	3.8
60-	3.5	3.5	4.8	5.6	5.1	4.1	4.3	4.7	4.1
Yhteensä %	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f	7067	6505	5919	4995	5437	5806	5323	4862	5079

Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja 1978/1979 ja 1980/1981

Turun kaupungin tilastotoimiston tiedotuksia 1985:2

Liitetaulukko 5. Turusta vuosina 1975-1983 ja vuonna 1984 (tämä tutkimus) muuttaneet iän mukaan (%)

Ikä	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	(tämä tutk.)	
									1983	1984
-19	29.8	29.5	29.2	28.5	29.9	29.4	29.2	28.6	28.0	} 40.7
20-24	20.4	20.6	19.3	17.4	15.4	14.3	14.4	14.0	13.2	
25-29	25.4	23.3	22.4	23.3	22.3	21.5	22.0	20.9	20.6	23.6
30-39	15.2	16.4	18.4	19.3	21.1	22.3	22.7	23.6	24.3	23.6
40-49	4.3	5.3	5.3	5.4	5.8	6.2	6.0	6.4	6.8	6.5
50-59	2.6	2.5	2.3	2.8	2.7	3.5	2.9	3.4	4.0	2.9
60-	2.3	2.4	3.1	3.3	2.8	2.8	2.8	3.1	3.1	2.7
Yhteensä %	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f	7037	6453	6038	5934	6134	6149	6132	5920	6508	2381 ¹

1 Vastajaat + perheenjäsenet (muuttohetkellä)

Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja 1978/1979, 1980/1981

Turun kaupungin tilastotoimiston tiedotuksia 1985:2

Liitetaulukko 6. Suomen koko väestö, maassamuuttaneet, Turun koko väestö sekä Turkuun ja Turusta muuttaneet sukupuolen mukaan, miehet (%)

Sukupuoli	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Koko Suomen väestö	48.3	48.3	48.4	48.4	48.3	48.3	48.4	48.4	48.4
Maassa muuttaneet	48.9	48.4	48.3	48.3	48.7	49.0	49.0	48.8	48.7
Turun koko väestö	46.3	46.3	46.4	46.3	46.3	46.3	46.4	46.4	46.3
Turkuun muuttaneet	49.0	48.9	48.9	47.8	48.9	50.1	51.3	49.8	49.6
Turusta muuttaneet	50.2	50.2	49.3	50.5	50.2	50.4	51.2	50.4	50.9

SVT VI A: 138-149, 1975-1983, osa I

Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja 1982/1983

Turun kaupungin tilastotoimiston tiedotuksia 1985:2

Liitetaulukko 7. Suomen koko väestö siviilisäädyn mukaan vuosina 1975-1983

Siviili- säätty	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Naimaton	46.0	45.8	45.5	45.4	45.2	45.1	45.1	45.0	45.0
Naimisissa	44.6	44.5	44.4	44.2	44.1	44.0	43.9	43.8	43.6
Eronnut/leski	9.4	9.7	10.1	10.4	10.7	10.9	11.0	11.2	11.4
Yhteensä (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f(1000)	4720	4731	4747	4758	4771	4788	4812	4842	4870

SVT VI A: 138-149, 1975-1983, osa I

Liitetaulukko 8. Vuosina 1975-1983 kuntien välillä muuttaneet siviilisäädyn mukaan (%)

Siviilisäätty	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Naimaton	55.4	55.5	56.4	55.6	56.1	57.4	57.8	58.0	58.2
Naimisissa	39.2	38.6	37.1	37.5	37.0	35.7	35.2	34.6	34.3
Eronnut/leski	5.4	5.9	6.5	6.9	6.9	6.9	7.0	7.4	7.5
Yhteensä %	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f	240	209	189	181	192	198	194	190	196

SVT VI A: 138-149, 1975-1983, osa I

Liitetaulukko 9. Turun koko väestö siviilisäädyn mukaan vuosina 1975-1983 (%)

Siviilisäätty	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Naimaton	42.0	42.0	41.8	41.6	41.5	41.6	41.6	41.6	41.8
Naimisissa	45.5	46.0	45.6	45.4	45.0	44.6	44.2	43.9	43.5
Eronnut/Leski	12.5	12.0	12.6	13.0	13.5	13.8	14.2	14.5	14.7
Yhteensä %	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f(1000)	164	165	165	165	164	164	164	163	163

Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja 1978/1979, 1980/1981, 1982/1983

Turun kaupungin tilastotoimiston tiedotuksia 1985:2

SVT VI A: 138-148

Liitetaulukko 10. Vuonna 1983 Turkuun ja Turusta muuttaneet sekä vuonna 1984 Turusta muuttaneet (tämä tutkimus) siviilisäädyn mukaan

Siviilisääty	v. 1983 Turkuun muuttaneet ¹	v. 1983 Turusta muuttaneet ¹	v. 1984 Turusta muuttaneet ennen muuttoa
Naimaton	59.6	50.4	51.9
Naimisissa	31.6	41.1	43.9
Eronnut/Leski	8.8	8.5	4.2
Yhteensä %	100.0	100.0	100.0
f	5079	6508	2611

¹ Turun tilastotoimiston tiedotuksia 1985:2

Liitetaulukko 11. Suomen koko väestö pääkielen mukaan vuosina 1970, 1979-1983

Pääkieli	1970	1979	1980	1981	1982	1983
Suomi	93.2	93.5	93.5	93.5	93.6	93.6
Ruotsi	6.6	6.3	6.3	6.2	6.2	6.2
Tuntematon/muu	0.2	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2
Yhteensä (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f(1000)	4598	4771	4788	4812	4842	4870

SVT VI A: 144-149, 1979-1983, osa I

Liitetaulukko 12. Vuosina 1975, 1979-1983 kuntien välillä muuttaneet pääkielen mukaan (%)

Pääkieli	1975	1979	1980	1981	1982	1983
Suomi ¹	95.7	95.5	95.7	95.8	95.8	95.9
Ruotsi	4.3	4.5	4.3	4.2	4.2	4.1
Yhteensä %	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f	239	192	198	194	190	196

¹ Muut kuin ruotsinkieliset

SVT VI A: 138, 144-149

Liitetaulukko 13. Turun koko väestö pääkielen mukaan vuosina 1975, 1979-1983 (%)

Pääkieli	1975	1979	1980	1981	1982	1983
Suomi	94.3	94.8 ¹	94.8 ¹	94.9 ¹	94.9 ¹	94.9 ¹
Ruotsi	5.4	5.2	5.2	5.1	5.1	5.1
Tuntematon/Muu	0.3
Yhteensä (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f(1000)	164	164	164	164	163	163

1 Muut kuin ruotsinkieliset

Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja 1982/1983

Turun kaupungin tilastotoimiston tiedotuksia 1984:5

Liitetaulukko 14. Turkuun ja Turusta muuttaneet pääkielen mukaan vuosina 1980-1982 sekä vuonna 1984 Turusta muuttaneet (tämä tutkimus)

Pääkieli	1980		1981		1982		1984 (tämä tutk.) Turusta
	Turkuun	Turusta	Turkuun	Turusta	Turkuun	Turusta	
Suomi	95.5 ¹	94.9 ¹	95.1	95.3 ¹	94.3 ¹	95.1 ¹	95.3
Ruotsi	4.5	5.1	4.9	4.7	5.7	4.9	4.4
Tuntematon/muu	0.3
Yhteensä %	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f	5806	6149	5323	6132	4862	5920	1066

1 Muut kuin ruotsinkieliset

Turun kaupungin tilastotoimiston tiedotuksia 1984:5

Liitetaulukko 15. Koko Suomen väestön koulutusaste vuosina 1977-1982 (%)
(vähintään 15-vuotiaat)

Koulutusaste	1977	1978	1979	1980	1981	1982
Perusaste/ei tietoa	66.4	65.1	63.7	61.1	59.8	58.4
Alempi keskiaste	26.9	27.9	29.0	20.2	20.8	21.5
Ylempi keskiaste				11.0	11.4	11.8
Korkea-aste	6.7	7.0	7.3	7.7	8.0	8.3
Yhteensä (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f(1000)	3742	3768	3795	3823	3855	3890

SVT VI A:145-148, 1980-1982, osa I

STV 1977-1979

Liitetaulukko 16. Turun koko väestön koulutusaste vuosina 1977-1982 (%)
(vähintään 15-vuotiaat)

Koulutusaste	1978	1979	1980	1981
Perusaste/ei tietoa	61.0	60.2	57.8	56.8
Alempi keskiaste		16.8	18.4	18.9
Ylempi keskiaste	29.3	13.1	13.3	13.6
Korkea-aste	9.7	9.9	10.5	10.7
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0
f(1000)	134	134	134	135

STV 1978

Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja 1980/1981, 1982/1983

Liitetaulukko 17. Vuosina 1977-1982 kuntien välillä muuttaneiden koulutusaste (%)
(vähintään 16-vuotiaat) ja vuonna 1984 Turusta muuttaneiden
koulutusaste (tämä tutkimus)

Koulutusaste	1977	1978	1979	1980	1981	1982	v. 1984 Turusta muuttaneet (tämä tutkimus)
Perusaste/ei tietoa	41.4	39.8	37.8	34.8	33.4	32.9	29.9
Alempi keskiaste	26.3	26.3	27.0	29.0	29.6	29.2	21.1
Ylempi keskiaste	17.7	18.4	18.8	19.5	20.3	20.9	24.3
Korkea-aste	14.6	15.5	16.4	16.7	16.7	17.0	24.7
Yhteensä (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
f	147852	141453	150527	155103	152047	151002	1849 ¹

SVT VI A: 141-148, 1977-1982, osa I

¹ Vastaukset + puoliaiot

Liitetaulukko 18. Turusta muuton tärkein motiivi muuttoetäisyyden
mukaan (%)

Muuton motiivit	Muuttoetäisyys (km)			Yht.
	alle 30	30-50	yli 50	
Työsytyt	10	9	53	30
Asumissytyt	70	64	12	43
Opiskelusyyt	12	11	14	13
Perhesyyt	1	-	8	4
Tyytym. syyt	7	15	11	9
Muut syyt	0	1	2	1
Yhteensä %	100	100	100	100
f	509	66	491	1066

Liitetaulukko 19. Turusta muuton motiivit sen mukaan, missä määrin ne vaikuttivat muuttoon (ne, joilla motiivi vaikutti ratkaisevasti tai jonkin verran, %)

Muuton- motiivi	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liit. solm.	Eron- neet	Yht.
Työttöm./sen uhka	27	10	2	16	15	6	12	12
Työpaikan vaihto	82	26	10	23	9	13	10	32
Tulo työelämään	28	5	3	5	4	4	2	10
Poisjäänti työel.	1	8	2	4	30	4	12	5
Työnatka	15	17	11	9	14	9	8	13
Asumismuoto	18	25	75	32	20	29	8	42
As.kunto/var.taso	9	9	24	22	10	13	8	16
As. väliaikaisuus	21	18	19	100	7	22	10	23
Asumiskustannukset	14	23	28	21	38	19	10	23
Omist.as. hankk.	7	8	53	9	10	17	2	26
Asuinympäristö	20	39	62	22	42	26	12	40
Avo-/avioliitto	6	6	6	11	2	100	10	13
Avio-/asumusero	3	5	1	5	2	3	100	6
Perheenlisäys	6	5	15	4	1	12	5	9
Muutto pois kotoa	5	13	4	9	2	26	-	7
Opiskelun aloittaminen	4	28	1	-	1	1	-	5
Opiskelun päättyminen	26	4	3	7	-	8	-	10
Tyytym. turkulaisiin	24	47	16	7	24	18	13	22
Tyytym. palveluihin	11	13	14	5	11	8	3	11
Tyytym. asiakaspalv.	9	21	11	7	11	10	3	11
Tyytym. liikennejärj.	14	21	18	-	14	8	5	15
Tyytym. vapaa-ajan mahd.	14	25	18	4	14	14	5	16
f	287	120	407	56	79	77	40	1066

Liitetaulukko 20. Tutkittavaa muuttoa edeltävän muuton lähtöalueen kuntamuoto (% muuttaneet)

Lähtöalueen kuntamuoto	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä- muutt.	Yht.
Kaupunki	67	57	50	52	58	62	58
Maalaiskunta	33	43	50	48	42	38	42
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	118	53	131	29	12	42	385 ¹

1 Luvuista vähennetty Turun kaupungin sisällä muuttaneet

Liitetaulukko 21. Muuton seuraukset suhteessa ennako-odotuksiin muuttajatyypeittäin (%)

Onko muutto vastannut odotuksia	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liiton solm.	Eron- neet	Yht- teensä
Erittäin hyvin	35	59	61	27	57	60	50	51
Melko hyvin	55	32	36	52	38	38	38	42
Melko huonosti	7	5	2	9	3	1	7	4
Erittäin huonosti	3	4	1	12	2	1	5	3
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	77	40	1066

Liitetaulukko 22. Keskimääräinen huoneluku ja asumistiheys (asukkaita/huone) muuton eri vaiheissa (mukana vain itsenäisessä asumissuhteessa asuvat¹)

Asunnon kokoa kuvaava tunnusluku	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liit. solm.	Eron- neet	Yht.
<u>Huoneita keskim.</u>								
Ennen muuttoa	3.2	2.8	3.2	2.6	3.5	2.3	3.1	3.1
Heti muuton jälkeen	3.6	2.9	4.2	2.8	3.5	3.4	2.8	3.7
Tutkimushetkellä	3.6	3.0	4.3	2.9	3.5	3.5	2.8	3.8
<u>Asumistiheys</u>								
Ennen muuttoa	0.83	0.82	0.99	0.77	0.71	0.64	1.02	0.88
Heti muuton jälkeen	0.73	0.76	0.76	0.69	0.68	0.78	0.80	0.74
Tutkimushetkellä	0.72	0.80	0.73	0.64	0.68	0.75	0.72	0.73

¹ Vanhempien/sukulaisten luona ja alivuokralaisina asuvat jätetty tarkastelun ulkopuolelle

Liitetaulukko 23. Asunto- ja asumisoloiissa tapahtuneet muutokset (ne, jotka pitivät nykyisiä asunto- ja asumisolojaan parempina kuin Turussa, %)

Asunto- ja asumisolot	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liiton solm.	Eron- neet	Yh- teensä
Asunnon koko	58	47	78	66	54	65	40	64
Asunnon varustetaso	46	38	65	50	43	47	33	52
Asunnon viihtyisyys	54	53	85	54	51	65	48	66
Asuinympäristön viihtyisyys	56	65	85	52	61	73	43	69
Asunnon sijainti/ kulkuyhteydet	30	31	17	18	18	12	18	22
Asumiskustannukset	28	41	41	39	56	30	40	38
f	287	120	407	56	79	77	40	1066

Liitetaulukko 24. Asunto- ja asumisololoissa tapahtuneet muutokset (ne, jotka pitivät nykyisiä asunto- ja asumisololojaan huonompina kuin Turussa, %)

Asunto- ja asumisolot	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liiton solm.	Eron- neet	Yh- teensä
Asunnon koko	23	34	9	13	20	21	27	18
Asunnon varustetaso	14	20	10	16	14	9	22	13
Asunnon viihtyisyys	15	17	1	14	3	3	22	8
Asuinympäristön viihtyisyys	12	14	2	16	5	4	17	8
Asunnon sijainti/ kulkuyhteydet	34	39	47	39	28	43	32	40
Asumiskustannukset	40	27	25	25	4	29	12	27
f	287	120	407	56	79	77	40	1066

Liitetaulukko 25. Yrittikö hankkia asuntoa Turusta (% , vain asunto- ja asumis-
systä muuttaneet)

Yrittikö hankkia asuntoa Turusta	Nuor. om.as. hankk.	Vanh. om.as. hankk.	As.ymp. tyyty- mätt.	As.muot. tyyty- mätt.	Asunto- pakko- muutt.	Yht.
Ei	38	51	51	31	21	39
Kyllä	62	49	49	69	79	61
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100
f	94	61	103	124	53	435

Liitetaulukko 26. Syyt siihen, miksei yrittänyt hankkia asuntoa Turusta (% , mu-
kana vain asunto- ja asumissyistä muuttaneet)

Miksei yrittänyt hankkia asuntoa Turusta	Nuor. om.as. hankk.	Vanh. om.as. hankk.	As.ymp. tyyty- mättöm.	As.muot- tyyty- mättöm.	Asunto- pakko- muutt.	Yht.
Ei hal. jäädä T:kuun/ saan. tarp. T:sta	9	5	14	9	-	9
Asunnon/tontin kalleus	29	18	22	28	-	23
Viihtyisyys/tahtoi maalle	21	27	38	16	-	25
Tahtoi maalle/halusi ent. kotik.	11	14	4	19	20	12
Tarj. til. saada as./tontti help. ja halv.	21	18	12	22	50	20
Muu kuin asuntoon liittyvä syy	9	18	10	6	30	11
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100
f	34	22	50	32	10	148

Liitetaulukko 27. Syyt siihen, miksei jäänyt/voinut jäädä Turkuun, vaikka yrit-
tikin asunnon hankintaa Turusta(%, mukana vain asunto- ja
asumissyistä muuttaneet)

Miksei jäänyt/ voinut jäädä Turkuun	Nuor. om.as. hankk.	Vanh. om.as. hankk.	As.ymp. tyyty- mättöm.	As.mu- tyyty- mättöm.	Asunto- pakko- muutt.	Yht.
As./tontit liian kalliita	47	37	38	30	14	33
Ei saanut as./tonttia, tarj. tilaisuus saada muualta	24	33	23	37	76	38
Ei löyt. sopivaa as./tonttia sopivalta alueelta	19	27	29	33	7	24
Asunto- ja asumis- viihtyisyystekijät	10	3	8	-	-	4
Muut kuin asumiseen liittyvät tekijät	-	-	2	-	3	1
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100
f	58	30	48	86	42	264

Liitetaulukko 28. Työpaikan sijainti ennen Turusta muuttoa (%)

Oliko työpaik- ka Turussa ennen muuttoa	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä muutt.	Yht.
Ei töissä	26	24	14	23	38	20	21
Kyllä	61	63	68	66	47	66	64
Ei	13	13	18	11	15	14	15
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	435	162	727	73	121	131	1649 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Liitetaulukko 29. Työpaikan sijainti ennen muuttoa, jos se ei sijainnut
Turussa (%)

Sijainti	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä muutt.	Yht.
Työssäk.alue, I-v.	33	39	56	67	33	61	48
Pääkaupunkiseutu	13	4	6	-	-	5	7
Muu Suomi	36	31	18	11	17	6	22
Laivalla/matkatyö	18	26	20	22	50	28	23
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	61	23	138	9	18	18	267 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Liitetaulukko 30. Työpaikan sijainti muuton jälkeen (%)

Oliko työpaikka muuton jälke- n tulokunnassa	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä muutt.	Yht.
Ei työssä	19	33	15	23	50	18	21
Kyllä	60	35	17	26	17	40	33
Ei	21	32	68	51	33	42	46
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	478	175	761	80	127	195	1816 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Liitetaulukko 31. Työpaikan sijainti muuton jälkeen, jos se ei sijainnut
tulopaikkakunnalla (%)

Sijainti	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä muutt.	Yht.
Turku	22	61	82	83	71	66	72
Työssäk.alue, I-v.	3	5	6	5	2	10	6
Pääkaupunkiseutu	40	5	2	-	-	5	6
Muu Suomi	23	20	4	2	5	11	8
Laiva/matkatyö	12	9	6	10	22	8	8
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	100	56	520	41	41	82	840 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Liitetaulukko 32. Työmatkan pituus yhteen suuntaan ennen Turusta muutttoa (%)

Kilometriä	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä muutt.	Yht.
alle 10 km	80	76	83	87	74	76	81
10-20 km	8	14	10	8	18	18	11
20-30 km	3	4	3	-	4	2	3
30-50 km	1	1	1	3	1	-	1
yli 50 km	8	5	3	2	3	4	4
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	331	124	602	60	68	99	1284 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Liitetaulukko 33. Työmatkan kesto yhteen suuntaan ennen Turusta muuttoa (%)

Minuutit	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä muutt.	Yht.
alle 15 min	40	40	46	57	29	49	44
15-30 min	36	39	38	35	46	41	38
30-45 min	14	11	10	5	18	5	11
yli 45 min	10	10	6	3	7	5	7
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	331	124	602	60	68	99	1284 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Liitetaulukko 34. Työmatkan pituus yhteen suuntaan muuton jälkeen (%)

Kilometriä	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä muutt.	Yht.
alle 10 km	73	61	45	54	49	51	55
10-20 km	16	20	30	26	19	23	24
20-30 km	5	7	12	8	10	15	10
30-50 km	4	7	8	12	13	6	7
yli 50 km	2	5	5	-	9	5	4
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	360	108	613	61	53	144	1339 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Liitetaulukko 35. Työmatkan kesto yhteen suuntaan muuton jälkeen (%)

Minuuttia	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä muutt.	Yht.
alle 15 min	56	39	29	43	34	41	39
15-30 min	28	44	48	29	26	38	40
30-45 min	11	11	15	18	23	11	14
yli 45 min	5	6	8	10	17	10	7
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	360	108	613	61	53	143	1338 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Liitetaulukko 36. Kulkuväline työmatkalla ennen muuttoa (%)

Kulkuväline	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä muutt.	Yht.
Oma auto/mp	37	35	49	34	39	35	42
Linja-auto	35	41	28	30	40	34	32
Polkup./mopo	6	6	7	9	4	7	7
Jalan	19	15	13	27	13	22	16
Muu kyyti	1	2	1	-	-	2	1
Työp. kotona	2	1	2	-	4	-	2
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	345	128	626	64	71	104	1338 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Liitetaulukko 37. Kulkuvälinen työmatkalla muuton jälkeen (%)

Kulkuväline	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä muutt.	Yht.
Oma auto/mp	39	45	66	48	53	54	54
Linja-auto	19	21	22	33	22	20	21
Polkup./mopo	7	9	5	5	7	8	6
Jalan	25	18	4	13	8	12	13
muu kyyti	6	4	1	-	2	2	3
Työp. kotona	4	3	2	1	8	4	3
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	378	116	636	63	60	153	1406 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Liitetaulukko 38. Nykyisen työpaikan varmuus (%)

Nykyisen työpaikan varmuus	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä- muutt.	Yh- teen- sä
Hyvin varma	61	59	63	61	49	65	62
Melko varma	31	33	34	33	47	30	33
Melko epävarma	6	7	3	4	2	3	4
Hyvin epävarma	2	1	0	2	2	2	1
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100
f	337	106	587	54	53	147	1284 ¹

1 Luvuissa mukana vastaajat + puoliset

Liitetaulukko 39. Taloudellisessa toimeentulossa tapahtuneet muutokset
verrattuna tilanteeseen Turussa, muuttajatyypeittäin (%)

Taloudell. toim.tulo nykyisin	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat muut- tajat	Avio- liiton solm.	Efon- neet	Yh- Yh- teensä
Huomattavasti paremmin	26	13	6	7	13	14	17	14
Jonkin ver- ran paremmin	32	18	11	9	24	23	18	20
Yhtä hyvin	30	46	59	57	53	46	45	48
Jonkin ver- ran heikommin	9	14	18	18	6	8	15	13
Huomattavasti heikommin	3	9	6	9	4	9	5	5
Yhteensä %	100	100	100	100	100	100	100	100
f	287	120	407	56	79	77	40	1066

Liitetaulukko 40. Palveluvarustuksessa tapahtuneet muutokset (ne, jotka piti-
vät nykyisen asuinkuntansa palveluja parempina kuin Turussa, %)

Palvelut	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä- muutt.	Yht.
Terveyspalvelut	22	22	32	25	24	22	26
Pv-hoitopalv.	14	12	31	5	6	13	19
Kunnall. kodinh.palv.	11	13	16	-	5	11	12
Vanh.huolto	5	8	7	-	8	7	6
Koulujärj.	11	15	18	13	13	5	14
Kultt./vapaa-ajan palv.	23	19	6	11	8	6	12
Liikuntapalv.	24	31	20	21	13	14	21
Julk. liikennepalv.	18	17	4	11	6	7	10
Kaupall.palv.	20	19	9	11	15	8	13
Muut yksit.palv.	15	14	4	11	9	8	9
f	287	120	407	56	79	117	1066

Liitetaulukko 41. Palveluvarustuksessa tapahtuneet muutokset (ne, jotka piti-
vät nykyisen asuinkuntansa palveluja huonompina kuin Turussa, %)

Palvelut	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Perhe- syistä- muutt.	Yht.
Terveyspalvelut	24	12	12	23	11	16	16
Pv-hoitopalv.	7	10	5	2	3	3	6
Kunnall. kodinh.palv.	5	3	3	2	3	1	3
Vanh.huolto	4	3	2	2	1	3	3
Koulujärj.	8	5	8	7	2	7	7
Kultt./vapaa-ajan palv.	41	37	46	50	24	44	42
Liikuntapalv.	23	8	16	23	14	11	17
Julk.liikennepalv.	45	38	55	50	37	46	48
Kaupall.palv.	45	27	49	52	30	42	43
Muu yksit.palv.	40	33	46	55	23	44	42
f	287	120	407	56	79	117	1066

Liitetaulukko 42. Päivähoidon järjestäminen muuton eri vaiheissa muuttajatyypeittäin (%)

Päivähoitomuodot	Ura- muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Nuoret muutt./ Aviol.solm.	Yh- teen- sä ¹
<u>Ennen muuttoa</u>				
Toinen vanh. kotona	46	50	57	49
Kunnall. päivähoito	25	20	32	23
Yksityinen päivä- hoito	29	30	11	28
Yhteensä %	100	100	100	100
f	97	166	28	312
<u>Heti muuton jälkeen</u>				
Toinen vanh. kotona	66	55	67	59
Kunnall. päivähoito	15	20	15	19
Yksityinen päivä- hoito	19	25	18	22
Yhteensä %	100	100	100	100
f	100	175	33	329
<u>Tutkimushetkellä</u>				
Toinen vanh. kotona	55	49	61	52
Kunnall. päivähoito	24	30	17	27
Yksityinen päivä- hoito	21	21	22	21
Yhteensä %	100	100	100	100
f	105	190	41	359

1 Luvuissa mukana myös muut muuttajaryhmät

Kunnallinen päivähoito: kunnan tarha/päiväkoti, kunnallinen perhepäivähoito

Yksityinen päivähoito: yksityinen tarha/päiväkoti, yksityinen perhepäivähoito, hoitaja kotona

Liitetaulukko 43. Vapaa-ajantoiminnoissa koetut muutokset (ne, jotka kokivat toimintojensa lisääntyneen muuton myötä, %))

Toiminnot	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liiton solm.	Eron- neet	Yh- teen- sä
Radion/TV:n seur.	19	16	8	9	14	17	15	13
Lehtien lukeminen	23	23	9	16	10	18	15	16
Kirjojen lukeminen	28	23	13	29	14	16	12	19
Elokuv.käynti	10	15	1	4	1	8	5	6
Teatt.yms.käynti	15	14	2	4	5	12	3	8
Vapaa-ajan opisk.	18	26	8	9	4	10	5	13
Järjestötoiminta	7	8	7	4	1	4	8	6
Kerhotoiminta	12	13	8	5	6	8	3	9
Ulkoilu	33	43	51	32	40	38	38	42
Urheilukilp.käynti	7	11	7	5	5	8	8	7
Uskonn.til.käynti	4	7	3	5	6	-	3	4
Ravint./tanss.käynti	11	14	2	5	1	9	25	8
Yst.sukul.tapaam.	33	37	29	29	29	23	33	31
f	287	120	407	56	79	77	40	1066

Liitetaulukko 44. Vapaa-ajantoiminnoissa koetut muutokset (ne, jotka kokivat toimintojensa vähentyneen muuton myötä, %))

Toiminnot	Ura- muut- tajat	Nuoret muut- tajat	Asumis- tavoite- muutt.	Asunto- pakko- muutt.	Vanhat työ- muutt.	Avio- liit. solm.	Eron- neet	Yh- teen- sä
Radion/TV:n seur.	12	12	21	18	11	20	13	16
Lehtien lukeminen	9	13	10	12	8	9	13	10
Kirjojen lukeminen	12	7	12	16	11	17	8	12
Elokuv.käynti	35	29	25	45	18	40	35	30
Teatt.yms.käynti	26	18	13	30	14	29	25	20
Vapaa-ajan opisk.	17	6	7	18	9	21	8	11
Järjestötoiminta	10	10	5	14	10	9	10	8
Kerhotoiminta	9	7	4	20	9	10	10	8
Ulkoilu	12	6	3	14	5	13	12	8
Urheilukilp.käynti	9	7	6	14	4	10	10	8
Uskonn.til.käynti	2	5	2	2	3	4	5	3
Ravint./tanss.käynti	32	31	20	34	19	45	20	27
Yst./sukul.tapaam.	29	20	9	29	14	22	28	19
f	287	120	407	56	79	77	40	1066

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI
MIGRATIONSINSTITUTET

Piispankatu 3
20500 Turku 50 ☎ 921.17.536

TURUN MUUTTOLIIKETUTKIMUS

Vastatkaa rastittamalla itseänne parhaiten kuvaava vaihtoehto tai kirjoittakaa vastaus sille varattuun viivoitettuun tilaan.

1. A Sukupuolenne: (%) 1 mies *48* 2 nainen *52*
 B Syntymävuotenne: vuosi _____, *ikäkeskiarvo 33 vuotta*
 C Äidinkielenne: (%) 1 suomi *95* 2 ruotsi *4* 3 muu *1*
 D Asemanne perheessä: *61* (%) 1 päämies
37 2 päämiehen puoliso
2 3 muu perheenjäsen, mikä _____

2. Siviilisäätynne: (%)

	ennen muuttoa	muuton jälkeen	tällä hetkellä
1 Naimaton.....	☐ <i>26</i>	☐ <i>18</i>	☐ <i>17</i>
2 Naimisissa.....	☐ <i>53</i>	☐ <i>54</i>	☐ <i>55</i>
3 Avoliitossa.....	☐ <i>12</i>	☐ <i>18</i>	☐ <i>18</i>
4 Leski.....	☐ <i>2</i>	☐ <i>2</i>	☐ <i>2</i>
5 Eronnut/asumuserossa.....	☐ <i>7</i>	☐ <i>8</i>	☐ <i>8</i>

3. A Kuinka monta henkeä kuului/kuuluu talouteenne?
Keskiv. perhe koko:
2.5 1 Ennen muuttoa Turusta _____ henkilöä, joista lapsia _____
2.3 2 Muutettaessa (muuttajien määrä) _____ henkilöä, joista lapsia _____
2.5 3 Muuton jälkeen _____ henkilöä, joista lapsia _____
2.6 4 Tällä hetkellä _____ henkilöä, joista lapsia _____

B Minkä ikäisiä ovat perheeseen kuulumat lapset? (%)

- 54* 1 Perheeseen ei kuulu lapsia
27 2 Alle kouluikäisiä on _____ lasta
12 3 Kouluikäisiä tai vanhempia on _____ lasta
7 4 *Alle kouluikäisiä sekä kouluikäisiä ja vanhempia*

4. A Peruskoulutuksenne: (%)
33 1 Kansakoulu, kansalaiskoulu tai vähemmän
19 2 Keskikoulu tai osa keskikoulua (____ luokkaa)
7 3 Peruskoulu
4 4 Lukio tai osa lukiota (____ luokkaa)
37 5 Ylioppilastutkinto

B Mikä on puolisonne peruskoulutus? Numero _____

5. A Amatillinen koulutuksenne: (%)
13 1 Ammattikurssi, mikä? _____
27 2 Ammattikoulu, mikä? _____
23 3 Amatillinen opisto, mikä? _____
17 4 Korkeakoulututkinto, mikä? _____
20 5 *Ei ammatillista koulutusta*
 B Mikä on puolisonne ammatillinen koulutus? Numero _____

C Oletteko Te ja/tai puolisonne tällä hetkellä jossain koulutuksessa? (90)

Itse..... ⁸⁹ Ei ¹¹ Kyllä, millaisessa? _____
 Puoliso..... ⁹⁴ Ei ⁸ Kyllä, millaisessa? _____

6. A Kuinka ratkaisevasti seuraavat syyt vaikuttivat Turusta poismuuttoon? Syy voi koskea Teitä itseänne, toista perheenjäsentä tai koko perhettä. (90)
 Vastatkaa kaikkiin kohtiin.

Tärkein syy:
 3
 19
 3
 2
 3

	Vaikutti ratkaisevasti	Vaikutti jonkin verran	Ei vaikuttanut lainkaan
<u>Tvö, ansiot, työolot</u>			
1 Työttömyys, sen uhka, pakkoloma.....	☐ 6	☐ 6	☐ 88
2 Työpaikan vaihto/parempi työpaikka.....	☐ 25	☐ 7	☐ 68
3 Tulo työelämään.....	☐ 8	☐ 2	☐ 90
4 Poisjäänti työelämästä.....	☐ 3	☐ 2	☐ 95
5 Liian pitkä työmatka.....	☐ 7	☐ 6	☐ 87
<u>Asuminen</u>			
6 Sopimaton talotyyppi, huoneluku, pinta-ala tms.	☐ 27	☐ 15	☐ 58
7 Asunnon heikko kunto, puutteellinen varustus tms.	☐ 7	☐ 9	☐ 84
8 Asunnon väliaikaisuus / vuokra-as. puute.....	☐ 14	☐ 9	☐ 77
9 Korkeat asumiskustannukset.....	☐ 9	☐ 14	☐ 77
10 Omistusasunnon hankkiminen.....	☐ 22	☐ 4	☐ 74
11 Epäviihtyisä tai tarpeittane huonosti vastaava asuinympäristö.....	☐ 24	☐ 16	☐ 60
<u>Perhesuhteiden muutos</u>			
12 Avioituminen, avoliitto.....	☐ 10	☐ 3	☐ 87
13 Avioero, asumusero.....	☐ 5	☐ 1	☐ 94
14 Perheenisäys.....	☐ 5	☐ 4	☐ 91
15 Muutto pois kotoa.....	☐ 5	☐ 2	☐ 93
<u>Opiskelu</u>			
16 Opiskelun aloittaminen.....	☐ 4	☐ 1	☐ 95
17 Opiskelun päättyminen.....	☐ 7	☐ 3	☐ 90
<u>Viihtymättömyys ja/tai tyytymättömyys</u>			
18 Tyytymätön turkulaisiin/turkulaisuuteen.....	☐ 10	☐ 12	☐ 78
19 Tyytymätön Turussa tarjolla oleviin palveluihin	☐ 3	☐ 8	☐ 89
20 Tyytymätön Turussa saatua asiakaspalveluun...	☐ 3	☐ 8	☐ 89
21 Tyytymätön Turun liikennejärjestelyihin.....	☐ 4	☐ 11	☐ 85
22 Tyytymätön vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin...	☐ 6	☐ 10	☐ 84
Jokin edellä mainitsematon syy, mikä?	☐ 3	☐ 0	☐ 97

7. Mikä edellä luetelluista syistä oli kaikkein tärkein syy siihen, että muutitte Turusta?

Tärkein syy oli numero _____

8. Muuton syyt voivat olla koko perhettä koskevia (esim. asunto) tai vain yhtä perheenjäsentä tai henkilöä koskevia (esim. työ) (%).

Muutitteko Te:

- 32
10
52
6
- 0 Yksin
1 Pääasiassa Teitä itseänne koskevista syistä
2 Koko perhettä koskevista syistä
3 Pelkästään jotakin muuta perheenjäsentä koskevista syistä

9. A Millä paikkakunnalla asuitte suurimman osan lapsuudestanne ennen kuin täytitte 16 vuotta tai minkä paikkakunnan koette "synnyinseudukseksi" (ei välttämättä syntymäkunta).

Tuo paikkakunta sijaitsi _____ kunnassa

B Mainitkaa 1.1.1978 jälkeen tapahtuneet muuttonne siten, että nyt tutkittava muutto tulee viimeisenä. Mainitkaa myös kuntien sisällä tapahtuneet muutot (esim. Turku → Turku).

	<u>lähtökunta</u>	<u>tulokunta</u>	<u>muutto-osu</u>
1. muutto	_____ →	_____	_____
2. muutto	_____ →	_____	_____
3. muutto	_____ →	_____	_____
4. muutto	_____ →	_____	_____

(jos useampia muuttoja, jatkakaa lomakkeen reunaan)

10. A Kuinka ratkaisevasti seuraavat syyt vaikuttivat siihen, että valitsitte juuri sen paikkakunnan, johon muutitte Turusta? (%)
Vastatkaa kaikkiin kohtiin.

		Vaikutti ratkaisevasti	Vaikutti jonkin verran	Ei vaikuttanut lainkaan
<u>Tärkein</u> 69 14	1 Paikkakunnan tuttuus tai läheisyys/ <i>perhe</i> ..	☐ 33	☐ 31	☐ 36
28	2 Sain (tai perheenjäsen sai) työpaikan paikkakunnalta.....	☐ 35	☐ 5	☐ 60
15	3 Sain/saimme asunnon paikkakunnalta.....	☐ 50	☐ 14	☐ 36
24	4 Pääsimme haluamaamme asumismuotoon (esim. omakotitaloon).....	☐ 41	☐ 12	☐ 47
1	5 Paikkakunnan hyvät julkiset palvelut.....	☐ 7	☐ 20	☐ 73
0	6 Paikkakunnan hyvät yksityiset palvelut.....	☐ 5	☐ 17	☐ 78
0	7 Paikkakunnan "halpuus" (esim. alhaisempi veroäyri, pienemmät kunnalliset maksut jne.).	☐ 2	☐ 8	☐ 90
15	8 Viihtyisämpi elinympäristö (esim. maaseutumaisuus).....	☐ 42	☐ 23	☐ 35
1	9 Jokin muu syy, mikä? _____	☐ 1	☐ 0	☐ 99
2	10 <i>Opiskelu</i>	☐ 2	☐ -	☐ 98

B Mikä edellä mainituista syistä oli tärkein syy tulopaikkakuntanne valintaan?

Tärkein syy oli numero _____

11. A Saitteko riittävästi tietoa uudesta paikkakunnastanne? (%)

- 54
34
8
4
- 1 Täysin riittävästi
2 Jokseenkin riittävästi
3 Liian vähän
4 Ehdottomasti liian vähän

B Onko muutto vastannut odotuksianne? (%)

51
42
4
3

1 Erittäin hyvin
2 Melko hyvin
3 Melko huonosti
4 Erittäin huonosti

12. Oliko Teillä joitain muuttoon liittyviä käytännön vaikeuksia (esimerkiksi koulu- tai päivähoito-ongelmia, puolison työllistymiseen liittyviä ongelmia tms.) (%)

86
14

1 Ei
2 Kyllä, millaisia? _____

13. Teittekö lopullisen muuttopäätöksenne: (%)

12
25
38
11
14

1 Alle kaksi viikkoa ennen muuttoa
2 Alle kuukausi ennen muuttoa
3 Alle puoli vuotta ennen muuttoa
4 Alle vuosi ennen muuttoa
5 Yli vuosi ennen muuttoa

14. Kuinka monen kilometrin päähän muutitte entisestä Turun asunnostanne?
_____ km, *keskimääräinen muuttoetäisyys 111 kilometriä*

15. A Oliko Teillä valittavana muita muuttokohteita? (%)

70
11
17
1
1

1 Ei muita muuttokohteita
2 Kyllä, Turun sisällä
3 Kyllä, toiseen kuntaan. Kunnan nimi: _____
4 Kyllä, ulkomaille. Maan nimi: _____
5 *Minne tahansa/Ei tietoa*

B Mikä esti teitä jäämästä Turkuun tai muuttamasta Turun sisällä? (%)

41
59

1 En/Emme suunnitelleetkaan jäämistä Turkuun
2 Olisin/Olisisimme jääneet Turkuun, mutta... _____

16. Mikä on ollut pääasiallinen toimintanne muuton eri vaiheissa? (%)

	Juuri ennen Turusta muuttoa	Heti muuton jälkeen	Tällä hetkellä
1 Palkansaajana toisen palveluksessa	☐ 73	☐ 71	☐ 71
2 Työssä omassa, perheen yrityksessä.....	☐ 3	☐ 4	☐ 4
3 Työssä omalla/perheen maatilalla.....	☐ 0	☐ 1	☐ 1
4 Työtön tai pakkolomalla.....	☐ 3	☐ 4	☐ 4
5 Varusmiespalveluksessa.....	☐ 1	☐ 0	☐ 0
6 Koulutuksessa tai kurssilla.....	☐ 9	☐ 6	☐ 6
7 Työkvyvyytön tai pitkäaikaisesti sairas..	☐ 1	☐ 1	☐ 1
8 Vanhuus- tai muulla eläkkeellä.....	☐ 3	☐ 5	☐ 5
9 Omaa taloutta hoitamassa ("kotona")....	☐ 5	☐ 6	☐ 5
10 Teitte jotain muuta, mitä? _____	☐ 2	☐ 2	☐ 3

17. Jos olette avio- tai avoliitossa, mikä oli/on puolisonne pääasiallinen toiminta? (Käyttäkää edellisen kysymyksen numerointia):

1 Puolisonne toiminta juuri ennen Turusta muuttoa: numero _____

2 Puolisonne toiminta heti muuton jälkeen:..... numero _____

3 Puolisonne toiminta tällä hetkellä..... numero _____

18. A Mikä on ollut Teidän ja/tai puolisonne ammatti muuton eri vaiheissa?
 Teidän ammattinne _____ Puolisonne ammatti _____

- 1 Juuri ennen Turusta muuttoa..... _____
 2 Heti muuton jälkeen..... _____
 3 Tällä hetkellä..... _____

B Jos ammatti ei ilmennyt edellä, mikä oli Teidän/puolisonne viimeisin ammatti?

Teillä _____ Puolisolla _____

19. A Mikä on ollut ammattiasemanne muuton eri vaiheissa? (%)

	Juuri ennen Turusta muuttoa	Heti muuton jälkeen	Tällä hetkellä
1 Työntekijä ilman ammattikoulutusta tai erityistä ammattikokemusta.....	☐ 10	☐ 9	☐ 9
2 Ammattikoulutettu, erikoistunut työntekijä...	☐ 36	☐ 34	☐ 34
3 Ei-johtavassa asemassa oleva toimihenkilö tai virkamies.....	☐ 30	☐ 31	☐ 31
4 Johtavassa asemassa oleva toimihenkilö tai virkamies.....	☐ 8	☐ 9	☐ 10
5 Yrittäjä, ei palkattua työvoimaa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 2
6 Yrittäjä, palkattua työvoimaa ___ henkilöä....	☐ 2	☐ 2	☐ 2
7 Maanviljelijä, tilan pinta-ala ___ hehtaaria.	☐ 0	☐ 1	☐ 1
8 Ei työssä.....	☐ 13	☐ 12	☐ 11

B Jos olette naimisissa/avoliitossa, mikä oli/on puolisonne ammattiasema. Käyttäkää edellisen kysymyksen numerointia.

- 1 Juuri ennen Turusta muuttoa. Numero _____
 2 Heti muuton jälkeen..... Numero _____
 3 Tällä hetkellä..... Numero _____

20. A Oliko Teillä/puolisollanne ennen muuttoa työpaikka Turussa? (%)

Teillä	Puolisollanne
21 ☐ en ollut työssä	21 ☐ ei ollut työssä
64 ☐ kyllä	63 ☐ kyllä
15 ☐ ei, vaan _____:ssa	16 ☐ ei, vaan _____:ssa

B Sijaitisiko Teidän/puolisonne työpaikka heti muuton jälkeen samassa kunnassa johon muutitte?

Teillä	Puolisollanne
22 ☐ en ollut työssä	20 ☐ ei ollut työssä
33 ☐ kyllä	32 ☐ kyllä
45 ☐ ei, vaan _____:ssa	48 ☐ ei, vaan _____:ssa

21. A Kuinka pitkä työmatka Teillä ja /tai puolisolllanne oli yhteen suuntaan ennen muuttoa?

- a) Oma työmatkani ennen muuttoa oli _____ km, ja matka kesti _____ minuuttia
 b) Puolisoni työmatka ennen muuttoa oli _____ km, ja matka kesti _____ minuuttia

B Kuinka pitkä työmatka Teillä ja/tai puolisolllanne oli yhteen suuntaan heti muuton jälkeen?

- a) Oma työmatkani muuton jälkeen oli/on _____ km, ja matka kesti _____ minuuttia
 b) Puolisoni työmatka muuton jälkeen oli/on _____ km, ja matka kesti _____ minuuttia

22. Mitä kulkuvälineitä tavallisesti käytitte työmatkallanne ennen muuttoa? Entä heti muuton jälkeen (esim. jalan, omalla autolla, bussilla...)?

	Ennen muuttoa	Heti muuton jälkeen
1 Itse	_____	_____
2 Puoliso	_____	_____

23. Kuinka varmana pidätte oman ja/tai puolisonne työn jatkuvuutta tällä hetkellä? (90)

	Oman työnnne jatkuvuus	Puolisonne työn jatkuvuus
1 ☐ En ole töissä	18	1 ☐ Ei ole töissä
2 ☐ Hyvin varmana	50	2 ☐ Hyvin varmana
3 ☐ Melko varmana	28	3 ☐ Melko varmana
4 ☐ Melko epävarmana	3	4 ☐ Melko epävarmana
5 ☐ Hyvin epävarmana	1	5 ☐ Hyvin epävarmana

24. Miten olette asuneet muuttonne eri vaiheissa?

	Juuri ennen Turusta muuttoa	Heti muuton jälkeen	Tällä hetkellä
1 Vanhempien, sukulaisten tai tuttavien luona.....	☐ 11	☐ 11	☐ 6
2 Alivuokralaisena.....	☐ 4	☐ 4	☐ 3
3 Työsuhdeasunnossa.....	☐ 10	☐ 11	☐ 11
4 Kunnan vuokra-asunnossa.....	☐ 6	☐ 6	☐ 6
5 Yksityisessä vuokra-asunnossa.....	☐ 23	☐ 17	☐ 17
6 Omistusasunnossa.....	☐ 41	☐ 48	☐ 54
7 Asunto-osuuskunnan asunnossa tai vastaavassa....	☐ 3	☐ 1	☐ 1
8 Muussa, missä / ei tietoa	☐ 2	☐ 2	☐ 2

25. A Millaisessa rakennuksessa asuntonne on sijainnut muuttonne eri vaiheissa?

	Juuri ennen Turusta muuttoa	Heti muuton jälkeen	Tällä hetkellä
1 Pientalossa (omakotitalossa).....	☐ 11	☐ 37	☐ 36
2 Rivi- ja ketjutalossa.....	☐ 7	☐ 21	☐ 24
3 Kerrostalossa.....	☐ 81	☐ 41	☐ 42
4 Muussa rakennuksessa, missä? / ei tietoa	☐ 1	☐ 1	☐ 1

B Minkä kokoinen asunto Teillä on ollut muuttonne eri vaiheissa?

1 Juuri ennen Turusta muuttoa	_____ huonetta + ☐ keittiö.	Pinta-ala _____ m ²
2 Heti muuton jälkeen	_____ huonetta + ☐ keittiö.	Pinta-ala _____ m ²
3 Tällä hetkellä	_____ huonetta + ☐ keittiö.	Pinta-ala _____ m ²

26. Millaisella alueella asuntonne on sijainnut muuttonne eri vaiheissa? (90)

	Juuri ennen Turusta muuttoa	Heti muuton jälkeen	Tällä hetkellä
1 Kunnan keskustassa kerrostaloalueella.....	☐ 24	☐ 15	☐ 16
2 Kunnan keskustassa pientaloalueella.....	☐ 3	☐ 14	☐ 14
3 Kunnan keskustassa seka-alueella (sekä kerros- että pientaloja).....	☐ 12	☐ 10	☐ 9
4 Kunnan reuna-alueella kerrostalo-alueella (lähiössä).....	☐ 42	☐ 12	☐ 12
5 Kunnan reuna-alueella pientaloalueella.....	☐ 7	☐ 22	☐ 22
6 Kunnan reuna-alueella seka-alueella (sekä kerros- että pientaloja).....	☐ 10	☐ 9	☐ 10
7 Haja-asutusalueella (maaseudulla).....	☐ 2	☐ 18	☐ 17

27. Ovatko asunto-olonne seuraavien tekijöiden osalta nykyisin paremmin, yhtä hyvin vai huonommin kuin Turussa asuessanne? (9%)

	Nykyisin paremmin	Yhtä hyvin	Nykyisin huonommin
1 Asunnon koko (neliöissä).....	☐ 64	☐ 18	☐ 18
2 Asunnon varustetaso ("mukavuudet").....	☐ 52	☐ 35	☐ 13
3 Asunnon viihtyisyys yleensä.....	☐ 66	☐ 26	☐ 8
4 Asuinympäristön viihtyisyys.....	☐ 69	☐ 23	☐ 8
5 Asunnon sijainti, kulkuyhteydet.....	☐ 22	☐ 38	☐ 40
6 Asumiskustannukset.....	☐ 38	☐ 35	☐ 27

28. Jos muutitte asuntoon liittyvistä syistä, yritittekö Teille sopivan asunnon hankintaa myös Turusta (sopivan esim. talotyyppiltään, hallintamuodoltaan, kooltaan jne.)? (9%)

39
61

1 Eh/emme yrittäneet. Miksi ette? _____

2 Kyllä yritin/yritimme, mutta... _____

29. Millainen oli Turun palveluvarustus verrattuna nykyisen asuinkuntanne palveluvarustukseen? (9%)

	Nykyisin paremmin	Ei eroa	Nykyisin huonommin	En osaa sanoa
1 Terveyspalvelut (terveyskeskus tms.).....	☐ 26	☐ 45	☐ 16	☐ 13
2 Päivähoitopalvelut.....	☐ 19	☐ 15	☐ 6	☐ 60
3 Kunnalliset kodinhoitopalvelut.....	☐ 12	☐ 14	☐ 3	☐ 71
4 Vanhustenhuolto (vanhainkotipalvelut, vanhusten kotipalvelut tms.).....	☐ 6	☐ 13	☐ 3	☐ 78
5 Koulujärjestelyt.....	☐ 14	☐ 28	☐ 7	☐ 51
6 Kulttuuri- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet (teatteri, kansalaisopisto...).....	☐ 12	☐ 24	☐ 42	☐ 22
7 Liikuntapalvelut.....	☐ 21	☐ 39	☐ 17	☐ 23
8 Julkiset liikennepalvelut.....	☐ 10	☐ 29	☐ 48	☐ 13
9 Kaupalliset palvelut (yksityiset liikkeet, kaupat).....	☐ 13	☐ 37	☐ 43	☐ 7
10 Muut yksityiset palvelut (esim. taksit, ravintolat).....	☐ 9	☐ 34	☐ 42	☐ 15

30. Jos Teillä on alle kouluikäisiä lapsia, miten olette järjestänyt heidän päivähoitonsa? (9%)

	Juuri ennen Turusta muuttoa	Heti muuton jälkeen	Tällä hetkellä
1 Toinen vanhemmista kotona.....	☐ 49	☐ 59	☐ 52
2 Hoitaja kotona.....	☐ 6	☐ 5	☐ 6
3 Kunnan tarhassa/päiväkodissa.....	☐ 16	☐ 8	☐ 12
4 Yksityisessä tarhassa/päiväkodissa.....	☐ 4	☐ 1	☐ 1
5 Kunnallisessa perhepäivähoidossa.....	☐ 7	☐ 11	☐ 15
6 Yksityisessä perhepäivähoidossa.....	☐ 17	☐ 16	☐ 14
7 Muuten, miten? _____	☐ 1	☐ -	☐ -

31. Onko kotitaloutenne taloudellinen toimeentulo muuton jälkeen mielestänne (9%)

14
20
48
13
5

1 Huomattavasti parantunut

2 Jonkin verran parantunut

3 Pysynyt suurin piirtein ennallaan

4 Jonkin verran heikentynyt

5 Huomattavasti heikentynyt

MUUTTAJIEN MIELIPITEITÄ JA TERVEISIÄ TURUN PÄÄTTÄJILLE

Omistusasuminen (vastaajista 20 % mainitsi jonkin tai joitain tähän liittyviä tekijöitä)

- Omistusasunnot liian kalliita (mainittiin 27 kertaa)
- Tontit liian kalliita (18)
- Tontit liian pieniä (17)
- Tontteja ei saanut (16)
- Tonttien jakoperusteet epäoikeudenmukaisia (15)
- Omakotialueita lisää (7)
- Enemmän rivitaloja (6) ja arava-asuntoja (5)

Vuokra-asuminen (18 %)

- Ei saanut vuokra-asuntoa (65 mainintaa)
- Vuokrat liian korkeita (21)
- Lisää kunnallisia vuokra-asuntoja (11)
- Pieniä vuokra-asuntoja yksinäisille ja nuorille pareille (9)

Yleinen viihtyvyys (16 %)

- Liian tiheä rakentaminen, etenkin lähiöiden (40 mainintaa)
- Turkulaiset liian itsekeskeisiä, "sisäänlämpiäviä" (27)
- Turussa huono vesi (18)
- Kadut rauhallisemmiksi, humalaiset pois kaduilta (12)
- Halu palata entiselle kotiseudulle (12)
- Turussa saastunut tai muuten huono ilma (9)
- Enemmän vihreyttä (6), arvotalojen purkamisen lopetettava (5)
- Lapsille rauhallisemmat leikkipaikat (5)

Kaupungin hallinto, palvelut, verotus (15 %)

- Enemmän kunnallisia päivähoitopaikkoja (33 mainintaa)
- Päivähoitopaikkojen jakoperusteet epäoikeudenmukaisia (5)
- Virastojen huono asiakaspalvelu (erityisesti verovirastossa), asioiden hidas käsittely virastoissa, yleinen byrokratia (20)
- Terveystenhoito ei toimi (15)
- Sekä yleinen verotus että yritysverotus epäoikeudenmukaista (14)
- Liian vähän ruotsinkielisiä palveluja (5)
- Kulttuuripalvelujen puuttuminen (4)

Työ (10 %)

- Ei saanut Turusta koulutusta vastaavaa työtä, korkea-koulutusta vaativien työpaikkojen puute (26 mainintaa)
- Ei saanut minkäänlaista työtä Turusta (14)
- Sai paremman työpaikan muualta (9)

Liikenne (8 %)

- Liikennejärjestelyt huonot, linja-autoliikenne ei ole tasa-arvoista kaikille (19 mainintaa)
- Lisää kävelykatuja (7)
- Turussa liian vilkas liikenne (5)
- Pyöräteitä parannettava (5)
- Huonot liikenneyhteydet muualle (5)

Lasten koulunkäynti(1 %)

- Lasta ei oteta tarpeeksi huomioon Turun kouluissa (3 mainintaa)
- Turussa liian isot koululuokat (3)
- Turussa turvaton koulumatka (1)

Muut terveiset (3 %)

- Arvostelua erilaisista yksittäisistä seikoista yleisestä hintatasosta, palvelupolitiikasta, vapaa-ajantoiminoista, ym.

Yleiset kiitokset (9 %)

- Turku on sinänsä hyvä paikka asua (39 mainintaa)
- Erinäisiä yksittäisiä kiitoksia eri virastoille, poliisille, yms.

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN JULKAISUT

Siirtolaisuustutkimuksia A

- A 1 Koivukangas, Olavi: Suomalainen siirtolaisuus Australiaan toisen maailmansodan jälkeen. Kokkola 1975, 262 s.
- A 2 Virtaranta, Pertti: Amerikansuomen sanakirja. (in press).
- A 3 Kalhama, Maija-Liisa (toim.): Ulkosuomalaisuuskongressin 27.-28.6. 1975 esitelmät ja puheenvuorot. Jyväskylän Kesä - Jyväskylä Arts Festivals 24.6.-3.7. 1975. Turku 1975, 104 s.
- A 4 Koivukangas, Olavi, Narjus, Raimo ja Sivula, Sakari (toim.): Muuttoliikesymposium 1975. Esitelmät ja keskustelut. Ruissalon kongressihotelli, Turku 20.-21.11. 1975. Vaasa 1976, 186 s.
- A 5 Jäykkä, Eva ja Kalhama, Maija-Liisa (toim.): USA:n 200-vuotisjuhlaseminaari 1976, esitelmät ja tuntisuunnitelmat. Ruissalon kongressihotelli, Turku. 2.-3.6. 1977. Turku 1977, 148 s.
- A 6 Sundsten, Taru: Amerikansuomalainen työvänteatteri ja näytelmäkirjallisuus vuosina 1900-39. (English Summary: Finnish-American Workers' Theater and Dramaliterature 1900-39). Vaasa 1977, 104 s.
- A 7 Munter, Arja (toim.): Ruotsiin muuton ongelmat. Ruotsin siirtolaisuuden seminaari 4.-5.5. 1978. Esitelmät ja keskustelut. Vaasa 1979, 247 s.
- A 8 Koivukangas, Olavi, Lindström, Kai ja Narjus, Raimo (toim.): Muuttoliikesymposium 1980. Hotelli Rantasipi, Turku 19.-20.11. 1980. Esitelmät ja keskustelut. Turku 1982, 402 s.
- A 9 Korkiasaari, Jouni: Ruotsista Suomeen vuosina 1980-81 palanneet. Turku 1983, 289 s.
- A 10 Juntunen, Alpo: Suomalaisten karkottaminen Siperiaan autonomian aikana ja karkotetut Siperiassa. Helsinki 1983, 314 s. + liitt.
- A 11 Söderling, Ismo: Maassamuutto ja muuttovirrat - vuosina 1977-78 kunnasta toiseen muuttaneiden elinolosuhdetutkimus. Turku 1983, 429 s.
- A 12 Jaakkola, Magdalena: Ruotsinsuomalaisten etninen järjestäytyminen. Turku 1983, 130 s.

Migrationsstudier B

- B 1 Widén, Bill: Korpobor i Amerika. Abo 1975, 197 s.
- B 2 Wester, Holger: Innovationer i befolkningsrörligheten. En studie av spridningsförlopp i befolkningsrörligheten utgående från Petalax socken i Österbotten. Stockholm 1977, 221 s.

Migration Studies C

- C 1 Kero, Reino: Migration from Finland to North America in the Years between the United States Civil War and the First World War. Reprint of Annales Universitatis Turkuensis Ser. B. - Tom. 130, Turku 1974. Vammala 1974, 260 pages.

- C 2 Koivukangas, Olavi: Scandinavian Immigration and Settlement in Australia before World War II. Kokkola 1974, 333 pages.
- C 3 Karni, Michael G., Kaups, Matti E. and Ollila, Douglas J. (eds.) The Finnish Experience in the Western Great Lakes Region: New Perspectives. Vammala 1975, 232 pages.
- C 4 Kostiainen, Auvo: The Forging of Finnish-American Communism, 1917-1924. A Study in Ethnic Radicalism. Turku 1978, 225 pages.
- C 5 Virtanen, Keijo: Settlement or Return: Finnish Emigrants (1860-1930) in the International Overseas Return Migration Movement. Forssa 1979, 275 pages.
- C 6 Pilli, Arja: The Finnish-language Press in Canada, 1901-1939. A Study in the History of Ethnic Journalism. Turku 1982, 320 pages.
- C 7 Koivukangas, Olavi (ed.): Scandinavian Emigration to Australia and New Zealand Project. Proceedings of a Symposium Feb. 17-19, 1982, Turku, Finland. Turku 1983, 138 pages.

Erikoisjulkaisut

Niitemaa, Vilho, Saukkonen, Jussi, Aaltio, Tauri ja Koivukangas, Olavi (eds.): Old Friends - Strong Ties, the Finnish Contribution to the Growth of the USA. USA:n 200-vuotisjuhla-julkaisu. Vaasa 1976, 349 pages.

Koivukangas, Olavi ja Toivonen, Simo: Suomen siirtolaisuuden ja maassamuuton bibliografia. A Bibliography on Finnish Emigration and Internal Migration. Turku 1978, 226 s.

Koivukangas, Olavi (red./toim.): Utvandringen från Finland till Sverige genom tiderna. Siirtolaisuus Suomesta Ruotsiin kautta aikojen. Turku 1980, 100 s.

Kalhama, Maija-Liisa (toim./red.): Suomalaiset Jäämeren rannoilla. Finnene ved Nordishavets strender. Kveeniseminaari 9.-10.6. 1980 Rovaniemellä. Kveneseminarier i Rovaniemi 9.-10.6.1980. Turku 1982, 235 s.

Tutkimuksia - Forskningsrapporter - Research Reports

- 1 - 1983 Munter, Arja: Muuttoliike ja viihtyvyys läntisellä Uudella- maalla. Turku 1983, 63 s.
- 2 - 1984 Siirtolaisuuden ja maassamuuton tutkimus. Suomen muuttoliik- keiden pääpiirteet sekä selvitys tutkimustilanteesta ja -tarpeesta. Turku 1984. 101 s.
- 3-1985 Muuttoliikkeitä koskeva tutkimuspoliittinen ohjelma. Turku 1985, 23 s.

Aikakauslehti

Siirtolaisuus-Migration. Ilmestyy neljä kertaa vuodessa. (Tidskriften Siirtolaisuus-Migration utgives fyra gånger per år).

ISSN 0780-8909

ISBN 951-9266-29-1